

แผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕ (ฉบับทบทวนปี ๒๕๖๓)

จัดทำโดย

สำนักงานเกษตรอำเภอคำเขื่อนแก้ว
อำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร กรมส่งเสริมการเกษตร
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
คำนำ

การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอของอำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธรนี้ จัดทำขึ้นตามโครงการพัฒนาชุมชน ประจำปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕ (ฉบับทบทวนปี ๒๕๖๓) ของกรมส่งเสริมการเกษตร เพื่อให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) โดยใช้วิธีการวิเคราะห์จุดอ่อน - จุดแข็ง - โอกาส-ภาวะคุกคาม (SWOT ANALYSIS) ของอำเภอ มุ่งเน้นถึงสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน และให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนให้มากที่สุด ซึ่งข้อมูลที่ได้มาจากการจัดกระบวนการเรียนรู้ในชุมชนโดยผ่านผู้นำชุมชน คณะกรรมการหมู่บ้าน ตัวแทนองค์การบริหารส่วนตำบล อาสาสมัครเกษตร และผู้แทนเกษตรกรระดับหมู่บ้าน ตลอดจนหน่วยงานราชการต่างๆ ในพื้นที่

การศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล ตามโครงการพัฒนาชุมชนฉบับนี้ ผู้จัดทำขอขอบพระคุณผู้นำชุมชน ผู้นำองค์กรท้องถิ่นและผู้เข้าร่วมการประชุมทุกท่าน ที่ให้ข้อมูลและร่วมมือเป็นอย่างดี และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าแผนพัฒนาการเกษตรฉบับนี้จะสามารถทำให้ชีวิตความเป็นอยู่ของเกษตรกรในอำเภอคำเขื่อนแก้วดีขึ้นและยั่งยืนสืบไป

สำนักงานเกษตรอำเภอคำเขื่อนแก้ว

พฤษภาคม ๒๕๖๓

สารบัญ

สารบัญตาราง

สารบัญภาพ

บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป	๑
๑.๑ ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง	๑
๑.๑.๑ ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่	๑
๑.๑.๒ อาณาเขตติดต่อ	๒
๑.๑.๓ การแบ่งเขตการปกครอง	๒
๑.๒ ลักษณะภูมิประเทศ (Topographic)	๔
๑.๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม	๔
๑.๒.๒ ลักษณะทิศทาง ความลาดชัน	๑๐
๑.๒.๓ ลักษณะดิน กลุ่มชุดดิน	๑๑
๑.๓ สภาพภูมิอากาศ	๑๒
๑.๓.๑ ลักษณะภูมิอากาศ	๑๒
๑.๓.๒ ฤดูกาล	๑๓
๑.๓.๓ สถิติปริมาณน้ำฝน	๑๓
๑.๓.๔ อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์	๑๔
๑.๔ เส้นทางคมนาคม	๑๔
๑.๔.๑ ถนนหลวงสายหลัก/สายรอง	๑๔
๑.๔.๒ ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างจังหวัด	๑๕
๑.๕ แหล่งน้ำและระบบชลประทาน	๑๖
๑.๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง	๑๖
๑.๕.๒ อ่างเก็บน้ำ เขื่อน ฝายทดน้ำ	๑๖
๑.๖ สภาพเศรษฐกิจและสังคม	๑๗
๑.๖.๑ โครงสร้างทางเศรษฐกิจที่สำคัญ	๑๗
๑.๖.๒ ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด	๑๘
๑.๖.๓ รายได้ของประชากรรวม รายได้ต่อหัว	๑๘
๑.๖.๔ จำนวนครัวเรือน แยกชายหญิง ช่วงอายุ ในเมือง/ชนบท	๑๙
๑.๖.๕ การศึกษา	๒๐
๑.๖.๖ สาธารณสุข	๒๒
๑.๖.๗ ประเพณีและวัฒนธรรม	๒๒
๑.๖.๘ องค์กร/สถาบันต่าง ๆ	๒๗
๑.๗ การใช้ประโยชน์ที่ดิน (Land Used)	๒๗
๑.๗.๑ ลักษณะของการใช้ประโยชน์ที่ดินประเภทหลัก ๆ เช่น ภาคเกษตร อุตสาหกรรม ชุมชนเมืองที่อยู่อาศัยแยกตามเขตการปกครองย่อย	๒๗

สารบัญ (ต่อ)

๒.๑	ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของอำเภอคำเขื่อนแก้ว	๓๑
๒.๑.๑	เกษตรกรและองค์กรเกษตรกร	๓๑
๒.๑.๒	ศักยภาพพื้นที่และทรัพยากรการเกษตร	๔๔
๒.๑.๓	สินค้าเกษตรที่สำคัญ	๔๘
๒.๒	ประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข	๖๕
บทที่ ๓	ทิศทาง/แนวทางการพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ/ตำบล	๖๙
๓.๑	พัฒนาการผลิตรายสินค้า (พืช/ปศุสัตว์/ประมง)	๖๙
๓.๒	พัฒนาเกษตรกร/กลุ่ม/องค์กร	๖๙
๓.๓	พัฒนาพื้นที่และทรัพยากรการเกษตร	๖๙
๓.๔	การแปรรูปผลผลิตและพัฒนาผลิตภัณฑ์	๖๙
	บรรณานุกรม	
	ภาคผนวก	

	หน้า
ตารางที่ ๑-๑ แสดงการแบ่งเขตการปกครองของอำเภอคำเขื่อนแก้ว	๒
ตารางที่ ๑-๒ แสดงการแบ่งเขตพื้นที่ป่า	๔
ตารางที่ ๑-๓ แสดงสถิติปริมาณน้ำฝนรายเดือน อำเภอคำเขื่อนแก้ว ปี พ.ศ. ๒๕๖๑	๑๓
ตารางที่ ๑-๔ แหล่งน้ำที่สำคัญของอำเภอคำเขื่อนแก้ว(ธรรมชาติ)	๑๖
ตารางที่ ๑-๕ แหล่งน้ำที่สำคัญของอำเภอคำเขื่อนแก้ว(ก่อสร้าง)	๑๖
ตารางที่ ๑-๖ ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด แบบปริมาณลูกโซ่ (ปีอ้างอิง พ.ศ. ๒๕๔๕) จำแนกตามสาขาการผลิต จังหวัดยโสธร พ.ศ. ๒๕๕๒ - ๒๕๕๗	๑๘
ตารางที่ ๑-๗ ผลผลิต ต้นทุนการผลิต รายได้ ของการผลิตพืชเศรษฐกิจที่สำคัญในอำเภอคำเขื่อนแก้ว ปี ๒๕๖๒/๖๓	๑๙
ตารางที่ ๒-๑ แสดงครัวเรือนและจำนวนประชากรของอำเภอคำเขื่อนแก้ว	๓๑
ตารางที่ ๒-๒ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร	๓๒
ตารางที่ ๒-๓ แสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร	๓๒
ตารางที่ ๒-๔ แสดงลักษณะประเภทเอกสารสิทธิ์	๓๓
ตารางที่ ๒-๕ แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกร	๓๔
ตารางที่ ๒-๖ แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร	๓๕
ตารางที่ ๒-๗ แสดงข้อมูลอาสาสมัครเกษตรกรอำเภอคำเขื่อนแก้ว	๓๖
ตารางที่ ๒-๘ แสดงข้อมูลปราชญ์ชาวบ้านอำเภอคำเขื่อนแก้ว	๓๗
ตารางที่ ๒-๙ ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	๓๘
ตารางที่ ๒-๑๐ ปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่	๔๔
ตารางที่ ๒-๑๑ แสดงทรัพยากรดิน	๔๔
ตารางที่ ๒-๑๒ แสดงปริมาณการปลูกข้าว	๕๒
ตารางที่ ๒-๑๓ แสดงต้นทุนการผลิตข้าว	๕๕
ตารางที่ ๒-๑๔ จุดรับซื้อข้าวในพื้นที่ใกล้เคียง	๕๕
ตารางที่ ๒-๑๕ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตและแปรรูป	๕๗
ตารางที่ ๒-๑๖ แสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาและแนวทางการแก้ไข	๖๕
ตารางที่ ๒-๑๗ แสดงการวิเคราะห์ตาราง TOWS Matrix	๖๗

สารบัญภาพ

ภาพที่ ๑-๑ ที่ตั้งอำเภอคำเขื่อนแก้ว	๑
ภาพที่ ๑-๒ อาณาเขตติดต่อ	๒
ภาพที่ ๑-๓ การแบ่งเขตการปกครองอำเภอคำเขื่อนแก้ว	๓
ภาพที่ ๑-๔ พื้นที่ป่าไม้	๙
ภาพที่ ๑-๕ สภาพพื้นที่บริเวณอำเภอคำเขื่อนแก้ว	๑๐
ภาพที่ ๑-๖ ชุดดินในเขตอำเภอคำเขื่อนแก้ว	๑๒
ภาพที่ ๑-๗ เส้นทางคมนาคม	๑๔
ภาพที่ ๑-๘ ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างจังหวัด	๑๕
ภาพที่ ๑-๙ แหล่งน้ำธรรมชาติบริเวณอำเภอคำเขื่อนแก้ว	๑๗
ภาพที่ ๑-๑๐ การใช้ประโยชน์ที่ดินการเพาะปลูกข้าว	๒๘
ภาพที่ ๑-๑๑ การใช้ประโยชน์ที่ดินการปลูกมันสำปะหลัง	๒๘
ภาพที่ ๑-๑๒ การใช้ประโยชน์ที่ดินการปลูกยางพารา	๒๙
ภาพที่ ๑-๑๓ การใช้ประโยชน์ที่ดินการปลูกอ้อย	๒๙
ภาพที่ ๒-๑ แสดงหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกร	๓๑
ภาพที่ ๒-๒ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร	๓๒
ภาพที่ ๒-๓ แสดงลักษณะการถือครองที่ดิน	๓๓
ภาพที่ ๒-๔ แสดงประเภทเอกสารสิทธิ์	๓๓
ภาพที่ ๒-๕ แสดงที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	๔๐
ภาพที่ ๒-๖ แสดงพื้นที่ทรัพยากรดิน	๔๕
ภาพที่ ๒-๗ แสดงแหล่งน้ำใต้ดิน	๔๖
ภาพที่ ๒-๘ แสดงแหล่งน้ำผิวดิน	๔๗
ภาพที่ ๒-๙ แสดงเขตความเหมาะสมการเพาะปลูกพืช	๔๘
ภาพที่ ๒-๑๐ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับการเพาะปลูกพืช	๔๙
ภาพที่ ๒-๑๑ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว	๕๐
ภาพที่ ๒-๑๒ แสดงการซ้อนทับพื้นที่เขตความเหมาะสมกับพื้นที่ปลูกจริงข้าว	๕๐
ภาพที่ ๒-๑๓ แสดงการเปรียบเทียบพื้นที่เขตความเหมาะสมกับพื้นที่ปลูกจริงในแต่ละระดับความเหมาะสมของข้าว	๕๑
ภาพที่ ๒-๑๔ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอคำเขื่อนแก้ว	๕๑
ภาพที่ ๒-๑๕ แสดงร้อยละพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอคำเขื่อนแก้ว	๕๒
ภาพที่ ๒-๑๖ แสดงปริมาณการปลูกข้าว อำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร	๕๓
ภาพที่ ๒-๑๗ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกข้าวในอำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร	๕๔
ภาพที่ ๒-๑๘ แสดงแหล่งรับซื้อข้าว อำเภอคำเขื่อนแก้ว	๕๖

บทที่ ๑

ข้อมูลสภาพทั่วไป

๑.๑ ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง

๑.๑.๑ ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่

อำเภอคำเขื่อนแก้ว ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ ๒ ตำบลลุมพุก อยู่ทางทิศตะวันออกของจังหวัดยโสธร ห่างจากจังหวัดยโสธรระยะทางประมาณ ๒๓ กิโลเมตร มีพื้นที่รวมทั้งสิ้น ๖๓๘ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๓๙๙,๐๐๐ ไร่ แบ่งเขตการปกครอง ออกเป็น ๑๓ ตำบล ๑๑๕ หมู่บ้าน ๒ เทศบาลตำบล และ ๑๒ องค์การบริหารส่วนตำบล มีจำนวนครัวเรือน ๑๕,๙๘๙ ครัวเรือน มีประชากร จำนวน ๔๙,๐๙๑ คน แยกเป็นเพศชาย ๒๔,๑๔๐ คน เพศหญิง ๒๔,๙๕๑ คน (จากข้อมูล จปฐ. ปี ๒๕๕๙) การคมนาคมติดต่อระหว่างอำเภอใช้เส้นทางรถยนต์ทางหลวงหมายเลข ๒๓ (สายแจ้งสนิท) โดยเส้นทางรถยนต์ มีอาณาเขตติดต่อดังนี้

ภาพที่ ๑ ที่ตั้งอำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร

๑.๑.๒ อาณาเขตติดต่อ

อำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร มีอาณาเขตติดต่อดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับอำเภอป่าติ้วและอำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร

ทิศตะวันออก ติดต่อกับอำเภอหัวตะพานและอำเภอเชียงใน จังหวัดอุบลราชธานี

ทิศตะวันตก ติดต่อกับอำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด และอำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร

ทิศใต้ ติดต่อกับอำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร

ภาพที่ ๒ อาณาเขตติดต่อ

๑.๑.๓ การแบ่งเขตการปกครอง

อำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร แบ่งการปกครองออกเป็น ๑๓ ตำบล ๑๑๕ หมู่บ้าน ซึ่งอยู่ในการปกครองของอำเภอคำเขื่อนแก้ว (ตารางที่ ๑)

ตารางที่ ๑ แสดงการแบ่งเขตการปกครองของ อำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร

ลำดับ	ตำบล	จำนวนหมู่บ้าน	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	หมายเหตุ
๑	ลุมพุก	๑๕	เทศบาลตำบลคำเขื่อนแก้ว ๑ แห่ง องค์การบริหารส่วนตำบลลุมพุก ๑ แห่ง	ครอบคลุมพื้นที่บางส่วนของตำบลลุมพุก
๒	ดงแคนใหญ่	๑๓	เทศบาลตำบลดงแคนใหญ่	
๓	กุ้งจัน	๑๒	องค์การบริหารส่วนตำบลกุ้งจัน	
๔	ย้อย	๑๑	องค์การบริหารส่วนตำบลย้อย	
๕	ทุ่งมน	๙	องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งมน	
๖	สงเปือย	๙	องค์การบริหารส่วนตำบลสงเปือย	
๗	นาแก	๘	องค์การบริหารส่วนตำบลนาแก	
๘	แคนน้อย	๗	องค์การบริหารส่วนตำบลแคนน้อย	
๙	ดงเจริญ	๗	องค์การบริหารส่วนตำบลดงเจริญ	
๑๐	กุ้ดกุง	๗	องค์การบริหารส่วนตำบลกุ้ดกุง	
๑๑	นาค้า	๖	องค์การบริหารส่วนตำบลนาค้า	
๑๒	เหล่าไฮ	๖	องค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าไฮ	
๑๓	โพนทัน	๕	องค์การบริหารส่วนตำบลโพนทัน	

ที่มา : ที่ว่าการอำเภอคำเขื่อนแก้ว กรมการปกครอง (มีนาคม ๒๕๖๑)

ภาพที่ ๓ การแบ่งเขตการปกครองอำเภอคำเขื่อนแก้ว

๑.๒ ลักษณะภูมิประเทศ (Topographic)

๑.๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม

อำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร มีพื้นที่ทางตอนเหนือส่วนใหญ่เป็นที่ราบสูงสลับกับพื้นที่แบบลูกคลื่น มีสภาพเป็นป่า มีพื้นที่ป่าไม้และโครงการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ พื้นที่ ๘,๓๗๓-๒-๔๓ ไร่ ประกอบด้วย (ตารางที่ ๒)

ตารางที่ ๒ แสดงการแบ่งเขตพื้นที่ป่า อำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร

โครงการ/ป่าชุมชน	เนื้อที่ (ไร่-งาน-ตารางวา)
ป่าชุมชนบ้านชีเหล็ก ชีเหล็ก (หมู่ ๔) ต.ลุมพุก อ.คำเขื่อนแก้ว จ.ยโสธร ประเภทป่า : ที่ดินตามหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง	๑๐๐-๐-๐
ป่าชุมชนบ้านลุมพุก ลุมพุก (หมู่ ๑) ต.ลุมพุก อ.คำเขื่อนแก้ว จ.ยโสธร ประเภทป่า : ป่าตาม พ.ร.บ. ป่าไม้ พ.ศ.๒๕๔๔	๙๘๑-๐-๐

ภาพที่ 3 การแบ่งเขตการปกครองตำบลศรีสุข

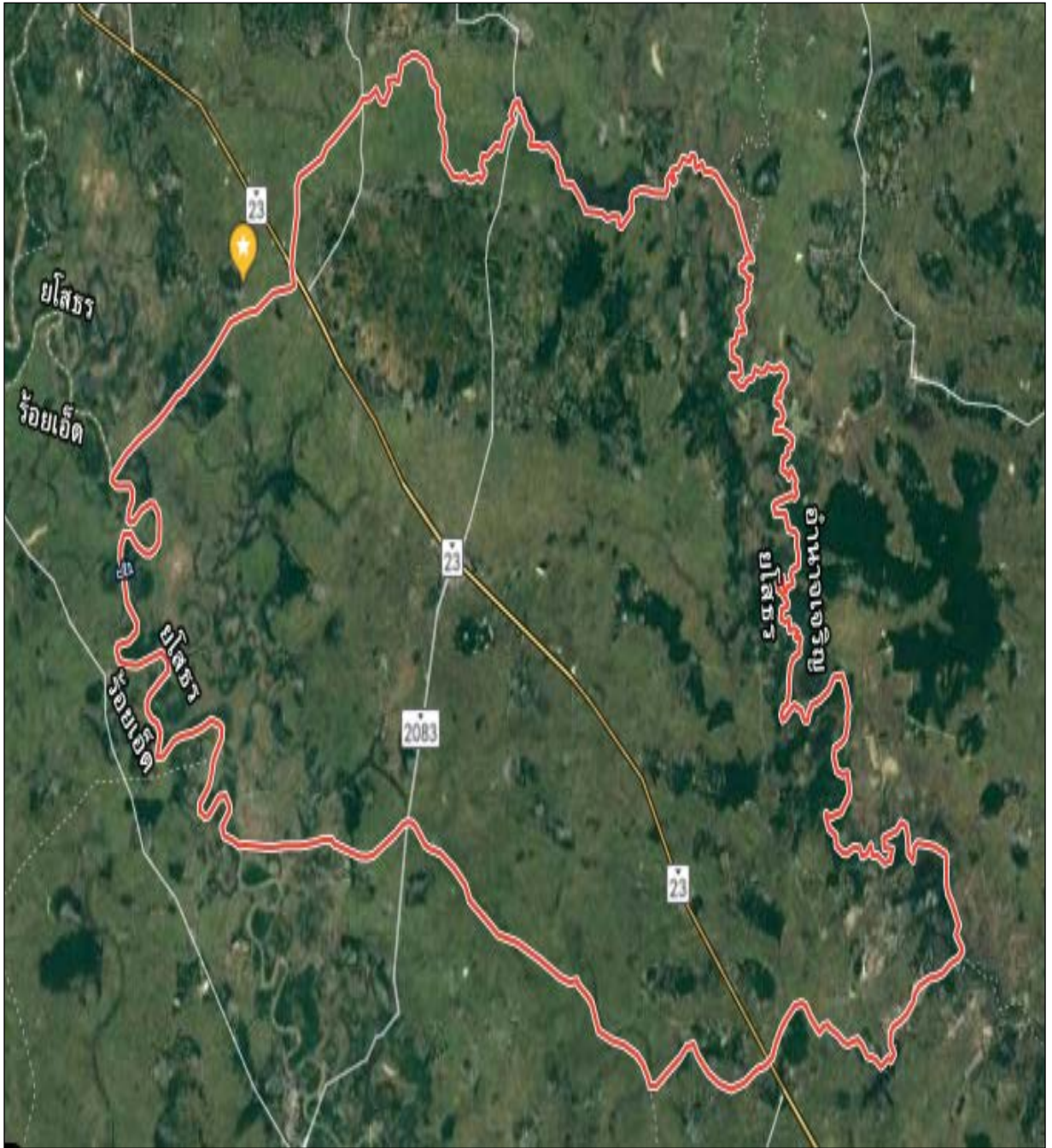
<p>ป่าชุมชนบ้านพรพูลสุข พรพูลสุข (หมู่ ๕) ต.ต.งเจริญ อ.คำเขื่อนแก้ว จ.ยโสธร ประเภทป่า : ที่ดินตามหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง</p>	๓๕๙-๓-๕๗
<p>โครงการป่าชุมชนบ้านคำม่วง หมู่ที่ ๗ บ้านคำม่วง (หมู่ ๗) ต.ยอ อ.คำเขื่อนแก้ว จ.ยโสธร ประเภทป่า : ที่ดินตามหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง</p>	๒๖๖-๒-๘๖
<p>โครงการป่าชุมชนบ้านโนนม่วง หมู่ ๗ บ้านโนนม่วง (หมู่ ๗) ต.สงเปือย อ.คำเขื่อนแก้ว จ.ยโสธร ประเภทป่า : ป่าตาม พ.ร.บ. ป่าไม้ พ.ศ.๒๕๘๔</p>	๓๗-๐-๐
<p>โครงการป่าชุมชนบ้านยอ หมู่ ๒ บ้านยอ (หมู่ ๒) ต.ยอ อ.คำเขื่อนแก้ว จ.ยโสธร ประเภทป่า : ที่ดินตามหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง</p>	๗๐-๐-๐
<p>โครงการป่าชุมชนบ้านยอ หมู่ ๑ บ้านยอ (หมู่ ๑) ต.ยอ อ.คำเขื่อนแก้ว จ.ยโสธร ประเภทป่า : ป่าตาม พ.ร.บ. ป่าไม้ พ.ศ.๒๕๘๔</p>	๔๒-๐-๐
<p>โครงการป่าชุมชนบ้านโนนม่วง หมู่ ๒ บ้านโนนม่วง (หมู่ ๒) ต.กุดกุง อ.คำเขื่อนแก้ว จ.ยโสธร ประเภทป่า : ป่าตาม พ.ร.บ. ป่าไม้ พ.ศ.๒๕๘๔</p>	๗๔-๐-๐
<p>โครงการป่าชุมชนบ้านหนองแสง หมู่ ๓ บ้านหนองแสง (หมู่ ๓) ต.ยอ อ.คำเขื่อนแก้ว จ.ยโสธร ประเภทป่า : ป่าตาม พ.ร.บ. ป่าไม้ พ.ศ.๒๕๘๔</p>	๓๗-๐-๐
<p>โครงการป่าชุมชนบ้านบกน้อย บ้านบกน้อย (หมู่ ๗) ต.ต.งแคนใหญ่ อ.คำเขื่อนแก้ว จ.ยโสธร ประเภทป่า : ป่าตาม พ.ร.บ. ป่าไม้ พ.ศ.๒๕๘๔</p>	๓๐-๐-๐
<p>โครงการป่าชุมชนบ้านโคกกลาง โคกกลาง (หมู่ ๕) ต.ลุมพุก อ.คำเขื่อนแก้ว จ.ยโสธร ประเภทป่า : ที่ดินตามหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง</p>	๖๑-๐-๐
<p>โครงการป่าชุมชนบ้านเหล่าฝ้าย เหล่าฝ้าย (หมู่ ๙) ต.ลุมพุก อ.คำเขื่อนแก้ว จ.ยโสธร ประเภทป่า : ที่ดินตามหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง</p>	๗๘-๐-๐
<p>โครงการป่าชุมชนบ้านแหล่งแป้น แหล่งแป้น (หมู่ ๑๐) ต.ลุมพุก อ.คำเขื่อนแก้ว จ.ยโสธร ประเภทป่า : ที่ดินตามหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง</p>	๕๑๕-๐-๐
<p>โครงการป่าชุมชนบ้านแหล่งแป้น แหล่งแป้น (หมู่ ๑๐) ต.ลุมพุก อ.คำเขื่อนแก้ว จ.ยโสธร ประเภทป่า : ที่ดินตามหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง</p>	๓๑-๐-๐

โครงการป่าชุมชนบ้านโนนยาง โนนยาง (หมู่ ๖) ต.ลุมพุก อ.คำเขื่อนแก้ว จ.ยโสธร ประเภทป่า : ที่ดินตามหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง	๕๗-๐-๐
โครงการป่าชุมชนบ้านโนนยาง โนนยาง (หมู่ ๖) ต.ลุมพุก อ.คำเขื่อนแก้ว จ.ยโสธร ประเภทป่า : ที่ดินตามหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง	๑๔-๐-๐
โครงการป่าชุมชนบ้านดอนเชียง ดอนเชียง (หมู่ ๘) ต.ลุมพุก อ.คำเขื่อนแก้ว จ.ยโสธร ประเภทป่า : ที่ดินตามหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง	๙๗-๐-๐
โครงการป่าชุมชนบ้านหนองเลิง หนองเลิง (หมู่ ๓) ต.แคนน้อย อ.คำเขื่อนแก้ว จ.ยโสธร ประเภทป่า : ที่ดินตามหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง	๕๒-๐-๐
โครงการป่าชุมชนบ้านดอนเดือยไก่อ ดอยเดือยไก่อ (หมู่ ๔) ต.แคนน้อย อ.คำเขื่อนแก้ว จ.ยโสธร ประเภทป่า : ที่ดินตามหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง	๓๐-๐-๐
โครงการป่าชุมชนบ้านแคนน้อย แคนน้อย (หมู่ ๒) ต.แคนน้อย อ.คำเขื่อนแก้ว จ.ยโสธร ประเภทป่า : ที่ดินตามหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง	๑๔-๐-๐
โครงการป่าชุมชนบ้านแคนน้อย แคนน้อย (หมู่ ๒) ต.แคนน้อย อ.คำเขื่อนแก้ว จ.ยโสธร ประเภทป่า : ที่ดินตามหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง	๓๙-๐-๐
โครงการป่าชุมชนบ้านเหล่าฝ้าย เหล่าฝ้าย (หมู่ ๑๕) ต.แคนน้อย อ.คำเขื่อนแก้ว จ.ยโสธร ประเภทป่า : ที่ดินตามหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง	๙๑-๐-๐
โครงการป่าชุมชนบ้านชาตะยานนท์ ชาตะยานนท์ (หมู่ ๓) ต.เหล่าไฮ อ.คำเขื่อนแก้ว จ.ยโสธร ประเภทป่า : ที่ดินตามหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง	๑๙๖-๐-๐
โครงการป่าชุมชนบ้านหนองกบ หนองกบ (หมู่ ๘) ต.กู่จาน อ.คำเขื่อนแก้ว จ.ยโสธร ประเภทป่า : ที่ดินตามหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง	๘๗-๐-๐
โครงการป่าชุมชนบ้านหนองกบ หนองกบ (หมู่ ๔) ต.กู่จาน อ.คำเขื่อนแก้ว จ.ยโสธร ประเภทป่า : ที่ดินตามหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง	๓๖๓-๐-๐
โครงการป่าชุมชนบ้านหนองแปน หนองแปน (หมู่ ๘) ต.ดงแคนใหญ่ อ.คำเขื่อนแก้ว จ.ยโสธร ประเภทป่า : ที่ดินตามหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง	๒๐๘-๐-๐

<p>โครงการประชุมชนบ้านหนองแปน หนองแปน (หมู่ ๘) ต.ดงแคนใหญ่ อ.คำเขื่อนแก้ว จ.ยโสธร ประเภทป่า : ที่ดินตามหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง</p>	๕๖๔-๐-๐
<p>โครงการประชุมชนบ้านผักบุ้ง ผักบุ้ง (หมู่ ๖) ต.ดงแคนใหญ่ อ.คำเขื่อนแก้ว จ.ยโสธร ประเภทป่า : ที่ดินตามหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง</p>	๗-๐-๐
<p>โครงการประชุมชนบ้านผักบุ้ง ผักบุ้ง (หมู่ ๖) ต.ดงแคนใหญ่ อ.คำเขื่อนแก้ว จ.ยโสธร ประเภทป่า : ที่ดินตามหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง</p>	๑๕-๐-๐
<p>โครงการประชุมชนบ้านหนองแคน หนองแคน (หมู่ ๕) ต.ดงแคนใหญ่ อ.คำเขื่อนแก้ว จ.ยโสธร ประเภทป่า : ที่ดินตามหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง</p>	๒๗-๐-๐
<p>โครงการประชุมชนบ้านหนองแคน หนองแคน (หมู่ ๕) ต.ดงแคนใหญ่ อ.คำเขื่อนแก้ว จ.ยโสธร ประเภทป่า : ที่ดินตามหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง</p>	๘๑-๐-๐
<p>โครงการประชุมชนบ้านดงแคนใหญ่ ดงแคนใหญ่ (หมู่ ๔) ต.ดงแคนใหญ่ อ.คำเขื่อนแก้ว จ.ยโสธร ประเภทป่า : ที่ดินตามหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง</p>	๕๕-๐-๐
<p>โครงการประชุมชนบ้านโชนง โชนง (หมู่ ๘) ต.ทุ่งมน อ.คำเขื่อนแก้ว จ.ยโสธร ประเภทป่า : ที่ดินตามหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง</p>	๔๕-๐-๐
<p>โครงการประชุมชนบ้านกู่จาน หมู่ ๑ กู่จาน (หมู่ ๑) ต.กู่จาน อ.คำเขื่อนแก้ว จ.ยโสธร ประเภทป่า : ที่ดินตามหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง</p>	๕๕-๐-๐
<p>โครงการประชุมชนบ้านนาถ่ม นาถ่ม (หมู่ ๒) ต.นาแก อ.คำเขื่อนแก้ว จ.ยโสธร ประเภทป่า : ที่ดินตามหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง</p>	๑๒๖-๐-๐
<p>โครงการประชุมชนบ้านจิว จิว (หมู่ ๕) ต.กู่จาน อ.คำเขื่อนแก้ว จ.ยโสธร ประเภทป่า : ที่ดินตามหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง</p>	๒๘๘-๐-๐
<p>โครงการประชุมชนบ้านชัยมงคล ชัยมงคล (หมู่ ๑๒) ต.กู่จาน อ.คำเขื่อนแก้ว จ.ยโสธร ประเภทป่า : ที่ดินตามหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง</p>	๘๗-๐-๐
<p>โครงการประชุมชนบ้านหนองเสียว หนองเสียว (หมู่ ๑๐) ต.กู่จาน อ.คำเขื่อนแก้ว จ.ยโสธร ประเภทป่า : ที่ดินตามหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง</p>	๒๑-๐-๐

<p>โครงการประชุมชนบ้านนาเวียง หมู่ ๖ นาเวียง (หมู่ ๖) ต.กู่จาน อ.คำเขื่อนแก้ว จ.ยโสธร ประเภทป่า : ที่ดินตามหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง</p>	๒๖๑-๐-๐
<p>โครงการประชุมชนบ้านโคกโก้ย โคกโก้ย (หมู่ ๙) ต.กู่จาน อ.คำเขื่อนแก้ว จ.ยโสธร ประเภทป่า : ที่ดินตามหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง</p>	๑๘๒-๐-๐
<p>โครงการประชุมชนบ้านกู่จาน หมู่ ๒ กู่จาน (หมู่ ๒) ต.กู่จาน อ.คำเขื่อนแก้ว จ.ยโสธร ประเภทป่า : ที่ดินตามหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง</p>	๒๙๖-๐-๐
<p>โครงการประชุมชนบ้านโคกป่าจิก โคกป่าจิก (หมู่ ๖) ต.ย่อ อ.คำเขื่อนแก้ว จ.ยโสธร ประเภทป่า : ที่ดินตามหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง</p>	๑๒๐-๐-๐
<p>โครงการประชุมชนบ้านนาเวียง หมู่ ๑๑ นาเวียง (หมู่ ๑๑) ต.กู่จาน อ.คำเขื่อนแก้ว จ.ยโสธร ประเภทป่า : ที่ดินตามหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง</p>	๑๔-๐-๐
<p>โครงการประชุมชนบ้านนาหอม นาหอม (หมู่ ๑) ต.นาคำ อ.คำเขื่อนแก้ว จ.ยโสธร ประเภทป่า : ที่ดินตามหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง</p>	๑๘๕-๐-๐
<p>โครงการประชุมชนบ้านนาคำ นาคำ (หมู่ ๒) ต.นาคำ อ.คำเขื่อนแก้ว จ.ยโสธร ประเภทป่า : ที่ดินตามหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง</p>	๑๙๗-๐-๐
<p>โครงการประชุมชนบ้านคำม่วง คำม่วง (หมู่ ๗) ต.ย่อ อ.คำเขื่อนแก้ว จ.ยโสธร ประเภทป่า : ที่ดินตามหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง</p>	๒๖๘-๐-๐
<p>โครงการประชุมชนบ้านกุดกุง กุดกุง (หมู่ ๑) ต.กุดกุง อ.คำเขื่อนแก้ว จ.ยโสธร ประเภทป่า : ที่ดินตามหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง</p>	๒๖-๐-๐
<p>โครงการประชุมชนบ้านเหล่ามะเขี้ยว เหล่ามะเขี้ยว (หมู่ ๔) ต.กุดกุง อ.คำเขื่อนแก้ว จ.ยโสธร ประเภทป่า : ที่ดินตามหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง</p>	๗๖-๐-๐
<p>โครงการประชุมชนบ้านสงเปือย สงเปือย (หมู่ ๖) ต.สงเปือย อ.คำเขื่อนแก้ว จ.ยโสธร ประเภทป่า : ที่ดินตามหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง</p>	๙๕๗-๐-๐
<p>โครงการประชุมชนบ้านแหล่งหนู แหล่งหนู (หมู่ ๖) ต.ต.งเจริญ อ.คำเขื่อนแก้ว จ.ยโสธร ประเภทป่า : ที่ดินตามหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง</p>	๓๓๑-๐-๐

<p>โครงการประชุมชนบ้านเหล่าไฮ เหล่าไฮ (หมู่ ๒) ต.เหล่าไฮ อ.คำเขื่อนแก้ว จ.ยโสธร ประเภทป่า : ที่ดินตามหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง</p>	๑๙-๐-๐
<p>โครงการประชุมชนบ้านมะพริก มะพริก (หมู่ ๕) ต.ทุ่งมน อ.คำเขื่อนแก้ว จ.ยโสธร ประเภทป่า : ที่ดินตามหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง</p>	๓๓-๐-๐
<p>โครงการประชุมชนบ้านคู คู (หมู่ ๖) ต.ทุ่งมน อ.คำเขื่อนแก้ว จ.ยโสธร ประเภทป่า : ที่ดินตามหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง</p>	๔๔-๐-๐
<p>โครงการประชุมชนบ้านหนองแวง หนองแวง (หมู่ ๑) ต.เหล่าไฮ อ.คำเขื่อนแก้ว จ.ยโสธร ประเภทป่า : ที่ดินตามหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง</p>	๑๙-๐-๐
<p>โครงการประชุมชนบ้านเหล่าหุ้ง เหล่าหุ้ง (หมู่ ๔) ต.เหล่าไฮ อ.คำเขื่อนแก้ว จ.ยโสธร ประเภทป่า : ที่ดินตามหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง</p>	๔๔-๐-๐

ภาพที่ ๔ พื้นที่ป่าไม้

๑.๒.๒ ลักษณะทิศทาง ความลาดชัน

ลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศ อำเภอคำเขื่อนแก้ว ตั้งอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ระหว่างเส้นแวงที่ ๑๐๔ และ ๑๐๕ องศาตะวันออก และเส้นรุ้งที่ ๑๕ และ ๑๖ องศาเหนือ พื้นที่มีลักษณะลาด

เอียงจากทิศตะวันตกลงไปทางทิศตะวันออก มีแหล่งน้ำขนาดกลาง ได้แก่ ลำเซบาย ส่วนพื้นที่ทางตอนกลางและตอนใต้ เป็นที่ราบลุ่มต่ำสลับกับสันดินริมน้ำ มีแหล่งน้ำขนาดใหญ่ ได้แก่ แม่น้ำชี และแหล่งน้ำขนาดเล็กอยู่ทั่วไป ลักษณะดินส่วนมากเป็นดินทรายและดินเค็ม

ภาพที่ ๕ สภาพพื้นที่บริเวณอำเภอคำเขื่อนแก้ว

๑.๒.๓ ลักษณะดิน กลุ่มชุดดิน

จากการสำรวจทรัพยากรดิน โดยส่วนมาตรฐานการสำรวจจำแนกดินและที่ดิน สำนักสำรวจดินและวางแผนการใช้ที่ดิน (๒๕๕๐) พบว่าทรัพยากรดินในจังหวัดยโสธร ข้อมูลกลุ่มชุดดิน ประกอบด้วย ๗ กลุ่มชุดดิน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ กลุ่มชุดดินที่ ๑๗/๑๘, ๒๐, ๒๒, ๓๕B/๔๐B, ๖, ๖-OW, ๖/๔ รายละเอียดมีลักษณะและคุณสมบัติ ดังนี้

กลุ่มชุดดินที่ ๒๐

ลักษณะและสมบัติของดิน เป็นกลุ่มดินเหนียวสีเทาถึงมาก มีเนื้อดินเป็นดินเหนียวดินบนมีสีน้ำตาลหรือสีเทา ดินล่างมีสีเทา มีจุดประสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดงของศิลาแลงอ่อน การระบายน้ำเลวถึงค่อนข้างเลว ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำถึงปานกลาง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นต่างเล็กน้อย มีน้ำท่วมขังในฤดูฝนและไหลบ่าท่วมขังในฤดูฝน

กลุ่มชุดดินที่ ๑๗, ๑๘, ๒๒

ลักษณะและสมบัติของดิน เป็นกลุ่มดินร่วนปนทรายสีเทาถึงมาก มีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย มีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทราย หรือดินร่วนเหนียวปนทราย ดินบนมีสีน้ำตาลหรือสีเทา ดินล่างมีสีเทา มีจุดประสีน้ำตาล สีเหลือง หรือสีแดงของศิลาแลงอ่อน การระบายน้ำเลว ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดจัดและมีน้ำท่วมขังในฤดูฝน

กลุ่มชุดดินที่ ๖, ๗

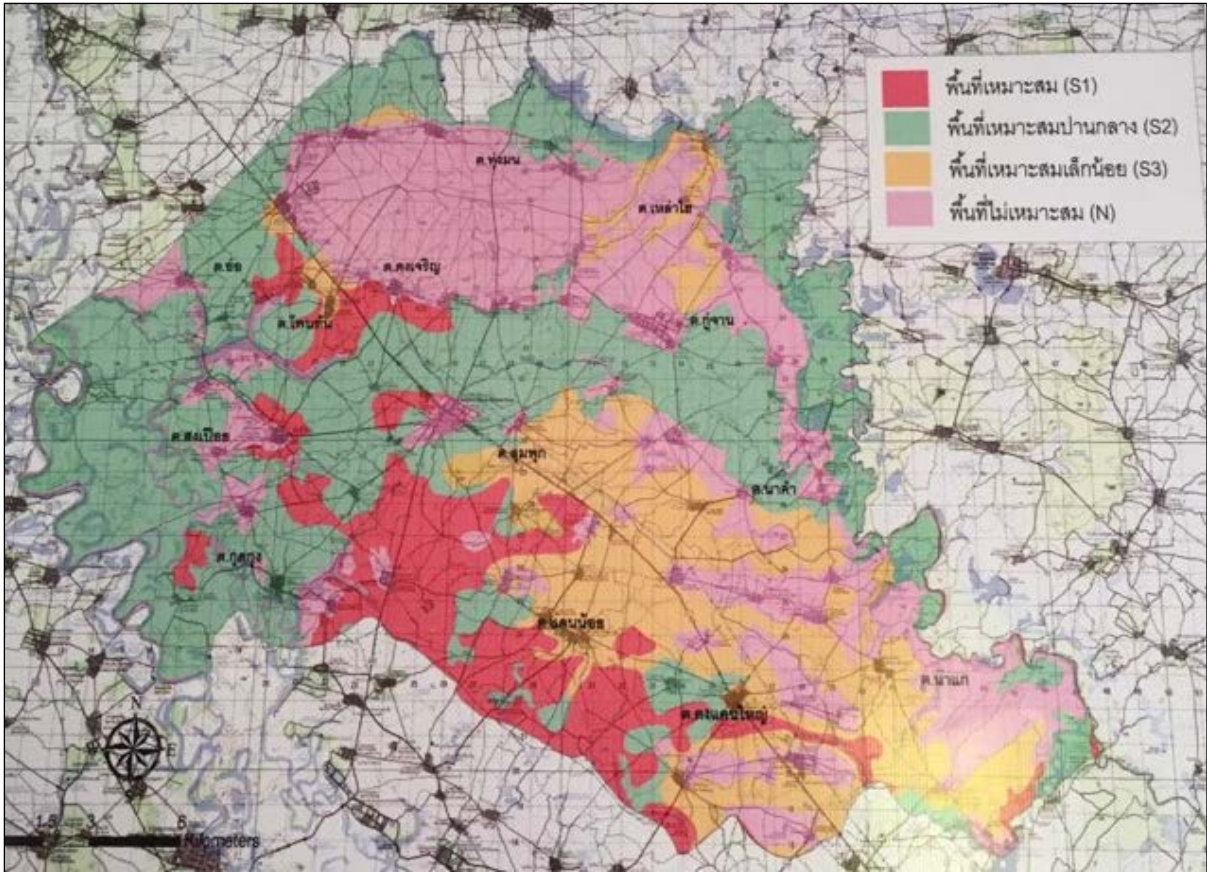
ลักษณะและสมบัติของดิน เป็นกลุ่มดินเหนียวสีเทาถึงมาก มีเนื้อดินเป็นดินเหนียว ดินบนมีสีน้ำตาลหรือสีเทา ดินล่างมีสีเทา มีจุดประสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดงของศิลาแลงอ่อน การระบายน้ำเลวถึงค่อนข้างเลว ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำถึงปานกลาง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นต่างเล็กน้อย มีน้ำท่วมขังในฤดูฝนและไหลบ่าท่วมขังในฤดูฝน

กลุ่มชุดดินที่ ๓๕, ๔๐

ลักษณะและสมบัติของดิน เป็นกลุ่มดินร่วนหยาบถึงดินร่วมละเอียดปนทรายถึงมากที่เกิดจากการสลายตัวของหินเนื้อหยาบหรือตะกอนลำน้ำ มีสภาพพื้นที่ราบเรียบถึงเป็นลูกคลื่นลอนลาด ดินบนมีสีน้ำตาล ดินล่างมีสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดงและอาจพบจุดประสีเหลือง สีน้ำตาลหรือสีเทาในดินล่าง การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นต่างเล็กน้อย

ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน , ๒๕๕๓

ภาพที่ ๖ ชุดดินในเขตอำเภอคำเขื่อนแก้ว (ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน)

๑.๓ สภาพภูมิอากาศ

๑.๓.๑ ลักษณะภูมิอากาศ

ลักษณะอากาศของอำเภอคำเขื่อนแก้ว เป็นแบบมรสุมเมืองร้อน (Am) สามารถแบ่งเป็นฤดูได้ดังนี้ ฤดูร้อน เริ่ม ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนเมษายน เนื่องจากในช่วงนี้ประเทศในแถบซีกโลกเหนือโดยเฉพาะอย่างยิ่งเส้นศูนย์สูตร อย่างประเทศไทย ได้รับแสงตั้งฉากจากดวงอาทิตย์ จึงทำให้อุณหภูมิเพิ่มสูงขึ้นแต่ไม่มากนัก เพราะได้รับอิทธิพลจากลม ชายฝั่ง ช่วงเดือนเมษายนถึงพฤษภาคมจะเกิดฝนตกเนื่องจากได้รับอิทธิพลจากพายุดีเปรสชันที่พัดมาจากทะเลใต้

อำเภอคำเขื่อนแก้ว ตั้งอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ระหว่างเส้นแวงที่ ๑๐๔ และ ๑๐๕ องศาตะวันออก และเส้นรุ้งที่ ๑๕ และ ๑๖ องศาเหนือ พื้นที่มีลักษณะลาดเอียงจากทิศตะวันตกลงไปทางทิศตะวันออก พื้นที่ทางตอนเหนือส่วนใหญ่เป็นที่ราบสูงสลับกับพื้นที่แบบลูกคลื่น มีสภาพเป็นป่าและมีแหล่งน้ำขนาดกลาง ได้แก่ ลำเซบาย ส่วนพื้นที่ทางตอนกลางและตอนใต้ เป็นที่ราบลุ่มต่ำสลับกับสันดินริมน้ำ มีแหล่งน้ำขนาดใหญ่ ได้แก่ แม่น้ำชี และแหล่งน้ำขนาดเล็กอยู่ทั่วไป ลักษณะดินส่วนมากเป็นดินทรายและดินเค็ม สำหรับภูมิอากาศ มี ๓ ฤดู คือ ฤดูร้อน ฤดูฝน และฤดูหนาว ความชื้นสัมพัทธ์ เฉลี่ยเท่ากับ ๗๑.๑% อุณหภูมิสูงสุด ๔๓ องศาเซลเซียส อุณหภูมิต่ำสุด ๑๑ องศาเซลเซียส มีอุณหภูมิอากาศในช่วงฤดูฝนระหว่างเดือนพฤษภาคม-เดือนกันยายนเฉลี่ย ๒๘ °C ช่วงฤดูหนาวระหว่างเดือน พฤศจิกายน - มกราคม เฉลี่ย ๑๗ °C และช่วงฤดูร้อนระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ - เมษายน เฉลี่ย ๓๗ °C และมีความชื้นสัมพัทธ์ ประมาณ ๘๖ % ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย ๑,๖๐๐ มม. ต่อปี

๑.๓.๒ ฤดูกาล

สภาพอากาศโดยทั่วไปของจังหวัดยโสธร ประกอบด้วย ๓ ฤดู โดย

ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่เดือน กุมภาพันธ์ถึงเดือนพฤษภาคม

ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่เดือน พฤษภาคมถึงเดือนตุลาคม

ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่เดือน ตุลาคมถึงเดือนกุมภาพันธ์ โดยได้รับอิทธิพลจากลมมรสุม ตะวันออกเฉียงเหนือได้พัดพาน้ำมวลอากาศเย็น และแห้งเข้ามาปกคลุมส่งผลให้ท้องฟ้าโปร่ง อากาศหนาวเย็นและแห้งแล้ง

๑.๓.๓ สถิติปริมาณน้ำฝน

จากสถิติน้ำฝนที่วัดโดยสำนักงานเกษตรอำเภอคำเขื่อนแก้ว ปี ๒๕๖๑ ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยรายปีมีค่าประมาณ ๔,๖๔๕.๒๕ มิลลิเมตร โดยมีปริมาณฝนตกสูงสุดในเดือนกันยายน มีค่า ๑,๘๐๙.๘๕ มิลลิเมตร (ตารางที่ ๓)

ตารางที่ ๓ แสดงสถิติปริมาณน้ำฝนรายเดือน อำเภอคำเขื่อนแก้ว ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๑

ที่	เดือน/พ.ศ.	ปริมาณน้ำฝนรายเดือน (หน่วย : มิลลิเมตร) ปี ๒๕๖๑
๑	มกราคม	๔๒.๔๗
๒	กุมภาพันธ์	๐.๐๐๗๑
๓	มีนาคม	๓๙๒.๒๑
๔	เมษายน	๓๖๓.๓๗
๕	พฤษภาคม	๔๙๖.๖๘
๖	มิถุนายน	๘๕๕.๖๙
๗	กรกฎาคม	๓.๕๐
๘	สิงหาคม	๕๓๖.๒๑
๙	กันยายน	๑๘๐๙.๘๕
๑๐	ตุลาคม	๖๙.๒๗
๑๑	พฤศจิกายน	๗๒.๒๒
๑๒	ธันวาคม	๓.๗๓
รวมทั้งปี		๔๖๔๕.๒๕

ที่มา สำนักงานเกษตรสำนักงานเกษตรอำเภอคำเขื่อนแก้ว

๑.๓.๔ อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์

อุณหภูมิ อุณหภูมิต่ำสุดอยู่ที่ ๑๘ องศาเซลเซียส อยู่ในช่วงเดือนมกราคมและธันวาคม อุณหภูมิสูงสุดอยู่ที่ ๓๖ องศาเซลเซียส อยู่ในช่วงเดือนเมษายน และอุณหภูมิเฉลี่ยตลอดปีมีค่า ๒๗ องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์ร้อยละ ๑๘

๑.๔ เส้นทางคมนาคม

๑.๔.๑ ถนนหลวงสายหลัก/สายรอง

การคมนาคมติดต่อของอำเภอคำเขื่อนแก้ว แบ่งออกได้ดังนี้ คือ

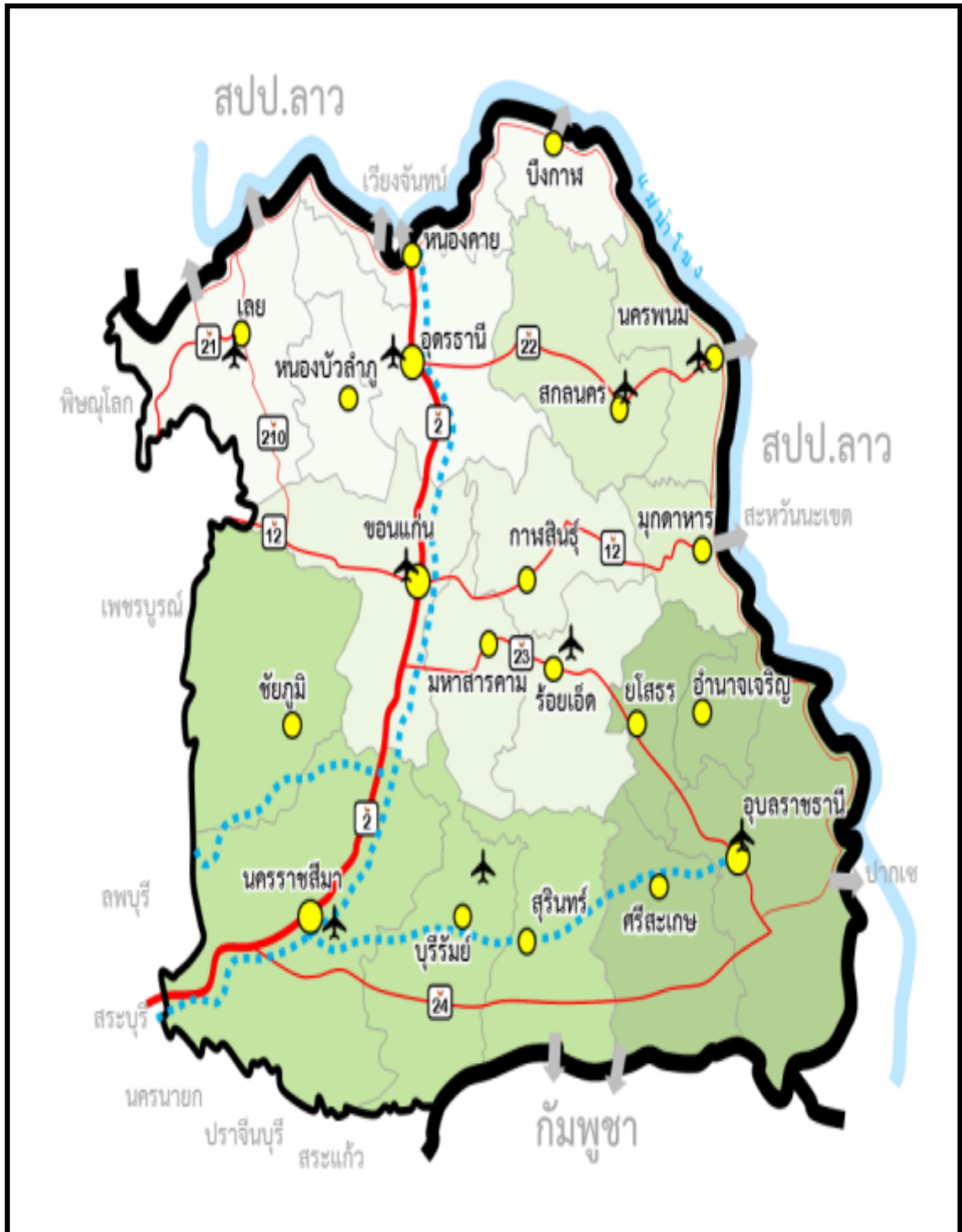
คำเขื่อนแก้ว เป็นอำเภอหนึ่งของจังหวัดยโสธร ตั้งอยู่ทางตะวันออกของจังหวัด ห่างจากตัวจังหวัด ๒๓ กิโลเมตร เป็นเมืองใหญ่อันดับ ๓ รองจากอำเภอเมืองยโสธร และอำเภอเลิงนกทา มีจำนวนประชากรมากเป็นอันดับที่ ๓ ของจังหวัดยโสธร อีกทั้งยังตั้งอยู่ในเส้นทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒๓ (ถนนแจ้งสนิท) ตัดกับทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒๐๘๓ จึงเป็นชุมทางคมนาคมขนส่งที่สำคัญ คือ เส้นทางเชื่อมไปยังจังหวัดอุบลราชธานี (คำเขื่อนแก้ว-เขื่อนใน-อุบลราชธานี) และเส้นทางเชื่อมไปยังจังหวัดศรีสะเกษ (คำเขื่อนแก้ว-มหาชนะชัย-ราชไศล-อุทุมพรพิสัย-ศรีสะเกษ)

ภาพที่ ๗ เส้นทางคมนาคม (ที่มา : กระทรวงคมนาคม)

๑.๔.๒ ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างจังหวัด

เส้นทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒๓ (ถนนแจ้งสนิท) ตัดกับทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒๐๘๓ จึงเป็นชุมทางคมนาคมขนส่งที่สำคัญ คือ เส้นทางเชื่อมไปยังจังหวัดอุบลราชธานี (คำเขื่อนแก้ว-เขื่อนใน-อุบลราชธานี) และเส้นทางเชื่อมไปยังจังหวัดศรีสะเกษ (คำเขื่อนแก้ว-มหาชนะชัย-ราชไศล-อุทุมพรพิสัย-ศรีสะเกษ)

ภาพที่ ๘ ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างจังหวัด (ที่มา : กระทรวงคมนาคม)

๑.๕ แหล่งน้ำและระบบชลประทาน

- ๑.๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง
แหล่งน้ำ มีทั้งแหล่งน้ำที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ

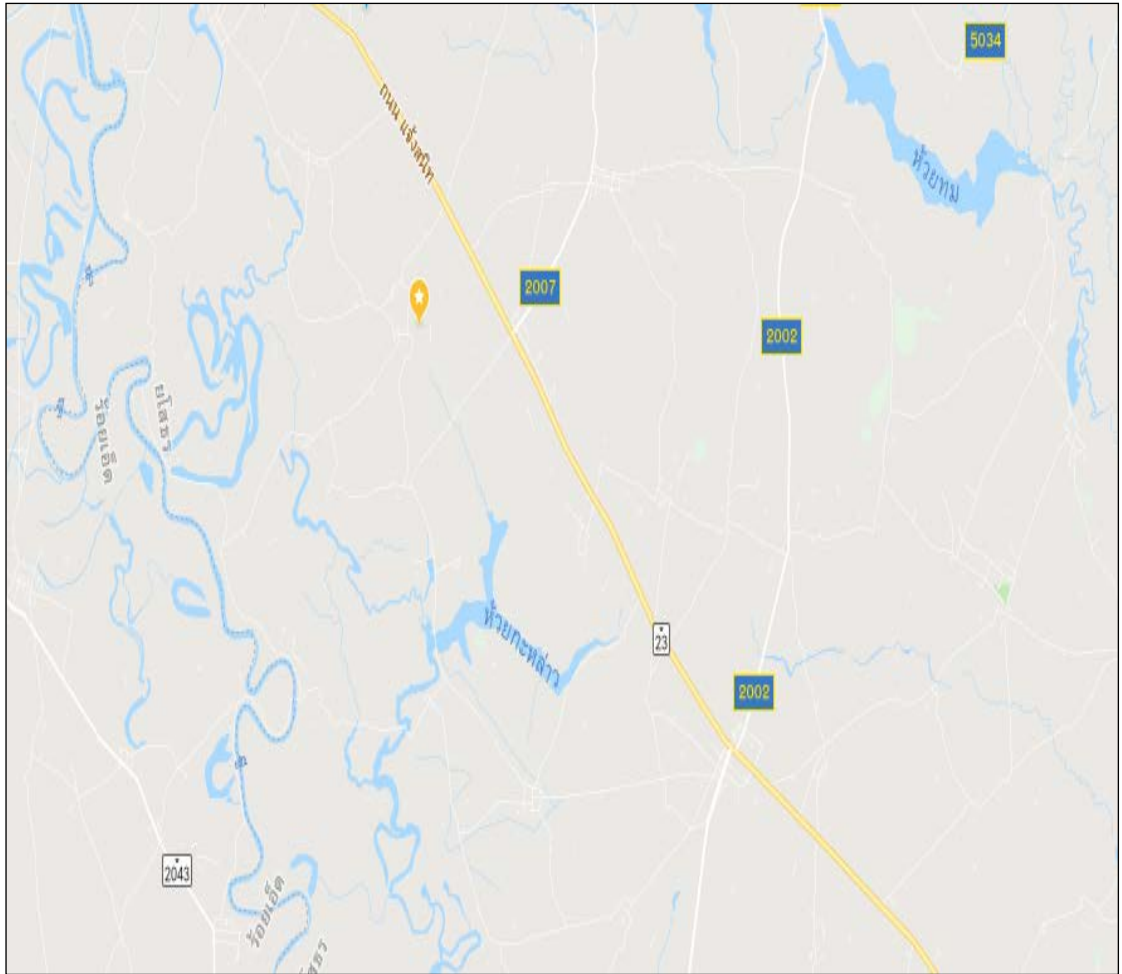
ตารางที่ ๔ แหล่งน้ำที่สำคัญของอำเภอคำเขื่อนแก้ว

ชื่อแหล่งน้ำ	ความเหมาะสมของแหล่งน้ำ
- แม่น้ำชี	มีต้นกำเนิดจากเทือกเขาเพชรบูรณ์ ไหลผ่านหลายจังหวัดในภาคอีสานแล้วไหลเข้าจังหวัดยโสธรที่อำเภอเมือง ฯ ผ่านอำเภอคำเขื่อนแก้ว อำเภอมหาชนะชัย และอำเภอค้อวัง แล้วไหลลงสู่แม่น้ำมูลในเขต อำเภอเชียงโน จังหวัดอุบลราชธานี แม่น้ำชีมีน้ำไหลตลอดปี
- ลำเซบาย	มีต้นกำเนิดจากภูเขาในเขตอำเภอเลิงนกทา แล้วไหลผ่าน อำเภอป่าติ้ว อำเภอคำเขื่อนแก้ว แล้วไหลลงแม่น้ำมูลในเขตจังหวัดอุบลราชธานี ลำเซบายมีน้ำไหลตลอดปี
- ลำน้ำโพง	มีต้นกำเนิดจากเทือกเขาในเขตอำเภอเลิงนกทา ไหลผ่านเขตอำเภอกุดชุม อำเภอป่าติ้ว อำเภอคำเขื่อนแก้ว แล้วไหลลงลำเซบาย ลำน้ำโพง มีน้ำไหลเกือบตลอดปี

๑.๕.๒ อ่างเก็บน้ำ เขื่อน ฝ่ายทดน้ำ

ตารางที่ ๕ แหล่งน้ำที่สำคัญของอำเภอคำเขื่อนแก้ว

ชื่อแหล่งน้ำ	ความเหมาะสมของแหล่งน้ำ
- ห้วยกะหล่าว	มีความจุเก็บกัก ๔๖๘,๖๕๐ ลบ.ม. เก็บกักสูง ๓.๕ เมตร ใช้พื้นที่ทำการเกษตร ๕๖๐ ไร่ ราษฎรมีน้ำบริโภค อุปโภค จำนวน ๑๗๐ ครัวเรือน

ภาพที่ ๙ แหล่งน้ำธรรมชาติอำเภอคำเขื่อนแก้ว

๑.๖ สภาพเศรษฐกิจและสังคม

๑.๖.๑ โครงสร้างทางเศรษฐกิจที่สำคัญ

ประชากรประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก โดยมีพื้นที่ส่วนใหญ่มีเอกสารสิทธิ์ และอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดิน (สปก.) พืชที่เกษตรกรปลูกเป็นหลักได้แก่ ข้าวนาปี ข้าวนาปรัง มันสำปะหลัง ยางพารา ไม้ผล พืชผักต่างๆ อำเภอคำเขื่อนแก้ว มีเนื้อที่ทั้งหมด ประมาณ ๓๙๙,๐๐๐ ไร่ เป็นพื้นที่ทำการเกษตรประมาณ ๒๐๘,๐๐๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕๒.๑๓ ของพื้นที่ทั้งหมด แยกเป็นพื้นที่ทำนา ๑๘๕,๔๘๔ ไร่ พื้นที่ทำไร่ ๑๘,๑๓๒ ไร่ พื้นที่ไม้ผล ๔๐ ไร่ ไม้ยืนต้น ๓,๖๑๕ ไร่ และอื่นๆ ๗๒๙ ไร่ (พืชผัก, ที่เลี้ยงปลา และทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์ เป็นต้น) ที่เหลือประมาณ ๑๑๙,๐๐๐ ไร่ เป็นพื้นที่ป่า พื้นที่สาธารณะ และที่อยู่อาศัย พื้นที่ถือครองเฉลี่ยครัวเรือนละ ๕ ไร่

แรงงานภาคเกษตรส่วนใหญ่เป็นแรงงานในครัวเรือน เฉลี่ย ๓ คนต่อครัวเรือน การจ้างแรงงานมีมากช่วงปักดำ เกี่ยวข้าว ซึ่งในปัจจุบันค่าแรงมีราคาสูงขึ้นมาก โดยเฉพาะช่วงที่มีการลงทำนาพร้อมๆกัน ค่าแรงสูงถึงวันละ ๓๐๐ บาท อีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้แรงงานสูงขึ้น เป็นเพราะว่ามีแรงงานวัยหนุ่มสาวไปทำงานภาคอุตสาหกรรมต่างถิ่นมากขึ้น ทำให้แรงงานภาคการเกษตรลดน้อยลง

๑.๖.๒ ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด

ในปี ๒๕๕๗ โครงสร้างการผลิตตามมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) จังหวัดยโสธร จำนวน ๑๖ สาขา มีมูลค่า ๒๕,๗๓๑ ล้านบาท อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ร้อยละ ๖.๙ มูลค่าผลิตภัณฑ์ เฉลี่ยต่อหัว (Per Capita : GPP) จำนวน ๕๓,๑๒๐ บาท จัดเป็นลำดับที่ ๑๙ ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และลำดับที่ ๗๖ ของประเทศ โดยสาขาการผลิตที่ทำรายได้มากที่สุด คือ สาขาเกษตรกรรม การล่าสัตว์ การป่าไม้ มีมูลค่า ๗,๔๒๑ ล้านบาท รองลงมา คือ สาขาการศึกษา มีมูลค่า ๕,๑๖๙ ล้านบาท และการขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ มีมูลค่า ๒,๕๓๗ ล้านบาท ตามลำดับ

ตารางที่ ๖ ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด

ที่	พ.ศ.	ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) (ล้านบาท)		รายได้เฉลี่ยต่อคน (บาท)	
		ข้อมูลจาก สศช.	ข้อมูลจาก สนง.คลังจังหวัดยโสธร จัดเก็บ (Bottom Up)	ข้อมูลจาก สศช.	ข้อมูลจาก สนง.คลังจังหวัดยโสธรจัดเก็บ (Bottom Up)
๑	๒๕๕๒	๑๗,๔๙๓	๒๑,๖๗๖	๓๕,๒๐๐	๓๕,๒๕๐
๒	๒๕๕๓	๒๑,๐๖๐	๒๖,๑๔๗	๔๓,๑๘๕	๔๒,๓๖๑
๓	๒๕๕๔	๒๒,๒๓๓	๒๙,๑๘๙	๔๕,๖๑๘	๔๗,๑๕๐
๔	๒๕๕๕	๒๔,๑๕๕	๒๘,๘๒๙	๔๙,๖๔๒	๔๖,๔๑๒
๕	๒๕๕๖	๒๗,๖๓๘	๓๓,๐๙๕	๕๖,๙๒๘	๕๒,๖๑๕
๖	๒๕๕๗	๒๕,๗๓๑	๓๐,๓๗๑	๕๓,๑๒๐	๔๘,๕๑๖

ที่มา : สำนักงานคลังจังหวัดยโสธร

๑.๖.๓ รายได้ของประชากรรวม รายได้ต่อหัว

๑) รายได้/ครัวเรือน/ปี รายได้ส่วนใหญ่มาจากภาคเกษตรกรรม รวม ๑๓,๖๓๕,๘๘๘ บาท เฉลี่ย ๑๕,๓๗๓ บาท/ครัวเรือน/ปี และรายได้นอกภาคเกษตรกรรม เช่น รับจ้างทำการเกษตร รับจ้างทั่วไป และเงินที่ส่งจากญาติที่ไปทำงานต่างจังหวัด และต่างประเทศ รวม ๕,๓๕๐,๗๘๘ บาท เฉลี่ย ๖,๐๓๒ บาท/ครัวเรือน/ปี รวมรายได้ในและนอกภาคเกษตรกรรมของครัวเรือนปีละ ๑๘,๙๘๖,๖๗๖ บาท เฉลี่ย ๒๑,๔๐๕ บาทต่อครัวเรือนต่อปี

๒) รายจ่าย/ครัวเรือน/ปี เกษตรกรมีค่าใช้จ่ายในครัวเรือน คือ ใช้จ่ายในครอบครัวและชำระเงินกู้ จำนวน ๑๐,๔๔๒,๖๗๑ บาท คิดเป็นร้อยละ ๕๕ ของค่าใช้จ่ายทั้งหมด และค่าใช้จ่ายในการผลิตทางการเกษตร ๘,๕๔๔,๐๐๕ บาท คิดเป็นร้อยละ ๔๕ ของค่าใช้จ่ายทั้งหมด

ตารางที่ ๗ ผลผลิต ต้นทุนการผลิต รายได้ ของการผลิตพืชเศรษฐกิจที่สำคัญใน อำเภอคำเขื่อนแก้ว ปี ๒๕๖๒/๖๓

ชนิดพืช	ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่	ต้นทุนการผลิตต่อไร่ (บาท)	รายได้ต่อไร่ (บาท)
ข้าวนาปี	๔๐๐ ก.ก.	๒,๒๕๐	๒,๒๕๐

อ้อยโรงงาน	๙ ตัน	๘,๐๐๐	๗,๒๐๐
มันสำปะหลัง	๔ ตัน	๓,๔๐๐	๖,๐๐๐
ยางพารา	๒๐๐ ก.ก.	๓,๓๕๐	๓,๖๐๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอคำเขื่อนแก้ว

๑.๖.๔ จำนวนครัวเรือน แยกชายหญิง ช่วงอายุ ในเมือง/ชนบท

อำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร แบ่งการปกครองออกเป็น ๑๑๕ หมู่บ้าน ซึ่งอยู่ในการปกครองของอำเภอคำเขื่อนแก้ว จากข้อมูลของสำนักบริหารการทะเบียน ที่ว่าการอำเภอคำเขื่อนแก้ว กรมการปกครอง ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ พบว่ามีประชากร รวมทั้งสิ้น ๖๒,๖๖๓ คน เป็นชาย ๓๑,๔๗๖ คน หญิง ๓๑,๑๘๗ คน มีจำนวนครัวเรือนทั้งหมด ๑๘,๕๓๑ ครัวเรือน เป็นครัวเรือนเกษตรกร ๑๕,๐๔๗ ครัวเรือน จำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย ๓.๓๘ คนต่อครัวเรือน มีความหนาแน่นของประชากรเฉลี่ย ๘๘.๒๑ คนต่อตารางกิโลเมตร ตารางที่ ๘ แสดงครัวเรือนและจำนวนประชากรของอำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร

ตำบล	ชื่อตำบล	จำนวนครัวเรือนทั้งหมด	จำนวนครัวเรือนเกษตรกร	จำนวนประชากร (คน)		
				ชาย	หญิง	รวม
๑	ลุ่มพุก	๓,๐๖๘	๒,๓๓๕	๔,๒๘๑	๔,๒๖๕	๘,๕๔๖
๒	ย่อ	๑,๙๖๓	๑,๔๓๔	๓,๓๒๖	๓,๒๖๐	๖,๕๘๖
๓	สงเปือย	๑,๒๑๓	๘๕๕	๒,๑๘๒	๒,๑๒๖	๔,๓๐๘
๔	โพนทัน	๑,๑๐๖	๗๑๘	๑,๗๐๖	๑,๖๕๐	๓,๓๕๖
๕	ทุ่งมน	๑,๗๖๑	๑,๑๒๘	๓,๐๑๘	๒,๙๔๕	๕,๙๖๓
๖	นาคำ	๖๗๒	๕๑๙	๑,๓๑๑	๑,๓๓๗	๒,๖๔๘
๗	ดงแคนใหญ่	๒,๒๘๖	๑๖๑๗	๓,๘๐๙	๓,๘๒๕	๗,๖๓๔
๘	กู่จาน	๑,๔๕๐	๑,๐๔๒	๒,๗๖๐	๒,๘๒๓	๕,๕๘๓
๙	นาแก	๘๙๙	๗๕๓	๑,๗๙๕	๑,๗๘๘	๓,๕๘๓
๑๐	กุดกุง	๑,๒๓๔	๙๙๑	๒,๒๗๒	๒,๒๘๔	๔,๕๕๖
๑๑	เหล่าไฮ	๘๒๑	๕๖๗	๑,๔๕๐	๑,๓๖๒	๒,๘๑๒
๑๒	แคนน้อย	๙๓๓	๘๑๔	๑,๗๓๒	๑,๗๐๙	๓,๔๔๑
๑๓	ดงเจริญ	๑,๑๒๕	๕๖๙	๑,๘๓๔	๑,๘๑๓	๓,๖๔๗
รวม		๑๘,๕๓๑	๑๕,๐๔๗	๓๑,๔๗๖	๓๑,๑๘๗	๖๒,๖๖๓

ที่มา : สถิติทางการทะเบียน (๒๕๖๑)

๑.๖.๕ การศึกษา

ในอำเภอคำเขื่อนแก้ว มีโรงเรียน จำนวน ๕๓ แห่ง ประกอบด้วย

๑	โรงเรียนบ้านกุดกุง	กุดกุง	คำเขื่อนแก้ว
๒	โรงเรียนบ้านทรายงาม	กุดกุง	คำเขื่อนแก้ว
๓	โรงเรียนบ้านเหล่ามะเขี้ยว	กุดกุง	คำเขื่อนแก้ว
๔	โรงเรียนบ้านโนนม่วง	กุดกุง	คำเขื่อนแก้ว
๕	โรงเรียนบ้านนาโพธิ์	กุดกุง	คำเขื่อนแก้ว
๖	โรงเรียนกู่จานวิทยาคม	กู่จาน	คำเขื่อนแก้ว
๗	โรงเรียนบ้านหนองเสี้ยว	กู่จาน	คำเขื่อนแก้ว

๘	โรงเรียนบ้านนาเวียงคำศิริ	กู่จาน	คำเขื่อนแก้ว
๙	โรงเรียนชุมชนบ้านกู่จาน	กู่จาน	คำเขื่อนแก้ว
๑๐	โรงเรียนบ้านดงเจริญ	ดงเจริญ	คำเขื่อนแก้ว
๑๑	โรงเรียนบ้านแหล่งหนู	ดงเจริญ	คำเขื่อนแก้ว
๑๒	โรงเรียนบ้านคำแหลม	ดงเจริญ	คำเขื่อนแก้ว
๑๓	โรงเรียนชุมชนดงแคนใหญ่	ดงแคนใหญ่	คำเขื่อนแก้ว
๑๔	โรงเรียนบ้านกลางนา	ดงแคนใหญ่	คำเขื่อนแก้ว
๑๕	โรงเรียนบ้านนาถ่ม	ดงแคนใหญ่	คำเขื่อนแก้ว
๑๖	โรงเรียนบ้านผักบุง	ดงแคนใหญ่	คำเขื่อนแก้ว
๑๗	โรงเรียนบ้านบกน้อย	ดงแคนใหญ่	คำเขื่อนแก้ว
๑๘	โรงเรียนสมเด็จพระญาณสังวร	ดงแคนใหญ่	คำเขื่อนแก้ว
๑๙	โรงเรียนโชนงเหล่าโปวิทยา	ทุ่งมน	คำเขื่อนแก้ว
๒๐	โรงเรียนบ้านมะพริกตูโพนสิม	ทุ่งมน	คำเขื่อนแก้ว
๒๑	โรงเรียนบ้านทุ่งมน	ทุ่งมน	คำเขื่อนแก้ว
๒๒	โรงเรียนบ้านหัวขัว	นาคำ	คำเขื่อนแก้ว
๒๓	โรงเรียนบ้านนาห่อม	นาคำ	คำเขื่อนแก้ว
๒๔	โรงเรียนบ้านนาคำ	นาคำ	คำเขื่อนแก้ว
๒๕	โรงเรียนบ้านนาหลู่	นาแก	คำเขื่อนแก้ว
๒๖	โรงเรียนบ้านนาแก ม่วง หนองตูกหลุก	นาแก	คำเขื่อนแก้ว
๒๗	โรงเรียนบ้านปลาอืด	นาแก	คำเขื่อนแก้ว
๒๘	โรงเรียนบ้านหนองเทา	นาแก	คำเขื่อนแก้ว
๒๙	โรงเรียนบ้านย่อ	ย่อ	คำเขื่อนแก้ว
๓๐	โรงเรียนบ้านโคกป่าจิก	ย่อ	คำเขื่อนแก้ว
๓๑	โรงเรียนบ้านคำม่วง	ย่อ	คำเขื่อนแก้ว
๓๒	โรงเรียนบ้านสว่าง	ย่อ	คำเขื่อนแก้ว
๓๓	โรงเรียนบ้านโนนหนองแฝก	ลุมพุก	คำเขื่อนแก้ว
๓๔	โรงเรียนบ้านแหล่งแป้น	ลุมพุก	คำเขื่อนแก้ว
๓๕	โรงเรียนคำเขื่อนแก้วชนูปถัมภ์	ลุมพุก	คำเขื่อนแก้ว
๓๖	โรงเรียนบ้านเหล่าฝ้าย	ลุมพุก	คำเขื่อนแก้ว
๓๗	โรงเรียนอนุบาลแก้วปัญญาอุปถัมภ์	ลุมพุก	คำเขื่อนแก้ว

๓๘	โรงเรียนวุฒิสักดิ์ศรีราชราษฎร์อุปถัมภ์	ลุ่มพุก	คำเขื่อนแก้ว
๓๙	โรงเรียนคำเขื่อนแก้ว	ลุ่มพุก	คำเขื่อนแก้ว
๔๐	โรงเรียนอนุบาลลุ่มพุก(วันครู๒๕๐๓)	ลุ่มพุก	คำเขื่อนแก้ว
๔๑	โรงเรียนบ้านโคกกกลาง(วรนาถประชาสรรค์)	ลุ่มพุก	คำเขื่อนแก้ว
๔๒	โรงเรียนบ้านบุงหวาย	สงเปือย	คำเขื่อนแก้ว
๔๓	โรงเรียนบ้านดอนชะยอม	สงเปือย	คำเขื่อนแก้ว
๔๔	โรงเรียนบ้านกุดตากกล้า	สงเปือย	คำเขื่อนแก้ว
๔๕	โรงเรียนบ้านสงเปือย	สงเปือย	คำเขื่อนแก้ว
๔๖	โรงเรียนบ้านเหล่าหุ้ง	เหล่าไฮ	คำเขื่อนแก้ว
๔๗	โรงเรียนบ้านกุดเป่ง	เหล่าไฮ	คำเขื่อนแก้ว
๔๘	โรงเรียนบ้านเหล่าไฮ	เหล่าไฮ	คำเขื่อนแก้ว
๔๙	โรงเรียนบ้านแคนน้อยหนองเลิง	แคนน้อย	คำเขื่อนแก้ว
๕๐	โรงเรียนประชาสงเคราะห์	แคนน้อย	คำเขื่อนแก้ว
๕๑	โรงเรียนบ้านสำโรง	โพนทัน	คำเขื่อนแก้ว
๕๒	โรงเรียนบ้านโพนทัน	โพนทัน	คำเขื่อนแก้ว
๕๓	โรงเรียนบ้านน้ำเกลี้ยง	โพนทัน	คำเขื่อนแก้ว

๑.๖.๖ สาธารณสุข

อำเภอคำเขื่อนแก้ว มีสถานี่รักษาพยาบาล คือ โรงพยาบาลอำเภอคำเขื่อนแก้ว สถานีอนามัยประจำตำบล ๑๓ นอกจากนี้ยังมีอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ทุกหมู่บ้าน การให้บริการจะให้บริการขั้นพื้นฐาน ให้ความรู้ด้านสาธารณสุขมูลฐาน รับฝากครรภ์ ให้อาบน้ำ วางแผนครอบครัว ชุดหินปูน เป็นต้น

๑.๖.๗ ประเพณีและวัฒนธรรม

งานประเพณี อำเภอคำเขื่อนแก้ว เป็นชุมชนที่มีวัฒนธรรมดั้งเดิมมาตั้งแต่บรรพบุรุษ สืบทอดจนถึงปัจจุบันเห็นได้จากราษฎรในหมู่บ้าน ยังมีวิถีชีวิตบนพื้นฐานของความเชื่อทางด้านพุทธศาสนา และธรรมชาติอย่างกลมกลืน วัฒนธรรมที่ปรากฏทั้งด้านจิตใจ วัตถุ พิธีกรรม ยังเป็นไปตามประเพณีดั้งเดิมที่ชาวอีสานเรียกว่า “ฮีตสิบสอง” ซึ่งราษฎรยังให้ความเคารพ เชื่อถือ ศรัทธาผู้นำที่เป็นหัวหน้าชุมชน หรือผู้นำหมู่บ้าน พระสงฆ์ ครู – อาจารย์ ในการจัดงานประเพณีต่าง ๆ ผู้นำเหล่านี้จะเป็นประเพณีที่จะต้องปฏิบัติแต่ละรอบเดือนในแต่ละปี ซึ่งส่วนมากจะเป็นการทำบุญตามพุทธศาสนาเป็นหลัก แต่ด้วยความเจริญทางด้านเทคโนโลยีได้ไหลบ่าเข้าสู่ชุมชนชนบทอย่างรวดเร็ว ทำให้ประเพณีบางอย่างถูกละเลย แต่ส่วนใหญ่ยังคงมีการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง

ประเพณีบุญเข้ากรรม การทำบุญเข้ากรรม กำหนดเดือนอ้ายเป็นการทำบุญที่เกี่ยวกับพระภิกษุ ทำพิธีอยู่กรรมหรือเข้ากรรม หรือปรีวาสกรรม เป็นพิธีกรรมเพื่อให้พระภิกษุผู้ต้องอาบัติ สังฆาทิเสสต้องอยู่กรรมจึงจะพ้นอาบัติ คฤหัสถ์ผู้หวัดบุญกุศลจะไปบริจาคทานรักษาศีลฟังธรรมมูลเหตุของการทำบุญเข้ากรรม พระภิกษุผู้ต้องอาบัติ สังฆาทิเสสที่สงสัยตัวเองว่าจะต้องหรือ อาบัติจริง ๆ แล้วต้องเข้ากรรม ถ้าไม่เข้ากรรมถือว่าไม่บริสุทธิ์ แม้จะบำเพ็ญคุณงามความดีก็ไม่อาจบรรลุมรรคผลได้ สำหรับพิธีการเข้ากรรมนั้นพระภิกษุที่จะเข้ากรรม จะต้องตัดเตรียมสถานที่ให้

สะอาด เตรียมน้ำสำหรับดื่ม สถานที่ที่จะประกอบพิธีกรรม การเลือกสถานที่ที่จะกำหนดเอาวัดใดวัดหนึ่งที่สามารถอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เข้าร่วมพิธีมากที่สุด เป็นวัดที่สามารถเดินทางไป – มาได้ สะดวกเมื่อถึงเวลาที่กำหนด พระภิกษุจะเข้ากรรมจัดเครื่องแต่งกายหม้อผ้าเฉลียงป่า เข้ากราบพระสงฆ์ที่เป็นพระเถระ แล้วกล่าวคำขอปริวาสกะ เมื่อพระสงฆ์อยู่ปริวาสกรรมครบกำหนดแล้วขอมานัต อยู่มานัต ๖ ราตรี แล้วของอัพภาน เมื่อพระสงฆ์ให้อัพภาน แล้วให้ถือว่าเป็นการออกกรรมเป็นผู้บริสุทธิ์แล้วจะเป็นการสร้างความมั่นใจให้การครองสมณเพศของตน สำหรับคฤหัสถ์ในขณะที่พระภิกษุเข้ากรรมอยู่นั้น ก็จะพากันมาทำบุญร่วมกัน คอยรับใช้ท่านแล้วถวายจตุปัจจัยไทยธรรม จนกว่าจะภิกษุจะออกจากกรรม

บุญข้าวจี ประเพณีบุญเดือนสาม บุญข้าวจี จะกระทำในโอกาสการทำบุญวันมาฆบูชาหรือวันใดก็ได้ในเดือนสาม ข้าวจี เป็นอาหารอย่างหนึ่ง โดยการนำข้าวเหนียวที่นึ่งสุกแล้ว ปั้นเป็นก้อนโตประมาณผลมะตูม ย่างไฟอีกรอบ ยัดไส้ด้วยน้ำอ้อยก้อนขนาดหัวแม่มือ แล้วนำไปถวายพระในวันที่กำหนดการทำบุญ

บุญผะเหวด ประเพณีบุญเดือนสี่ บุญผะเหวดหรือบุญมหาชาติ การทำบุญผะเหวด เกิดขึ้นจาก คัมภีร์มัลลยหิม่นามนัปเสสน เชื่อว่าถ้าผู้ใดปรารถนาจะพบพระศรีอริยเมตไตรย หรือเข้าถึงพระพุทธเจ้าแล้วจงอย่าได้ทำบาปหนักได้แก่ ฆ่าและข่มเหง บิดามารดา ครู อาจารย์ สมณพราหมณ์ หรืออยู่ยงให้คณะสงฆ์แตกแยกกันรวมทั้งต้องตั้งใจฟังธรรมเทศนา เรื่อง มหาเวสสันดรชาดก ให้จบสิ้นภายในวันเดียว การทำบุญผะเหวดหรือบุญมหาชาติ ชาวบ้านจะจัดงานติดต่อกัน ๓ วัน โดยในวันแรกเป็นวันเตรียมงาน ชาวบ้านจะร่วมกันตกแต่งสถานที่ประกอบพิธีทำบุญ ประดับตกแต่งสถานที่อย่างสวยงาม ในวันที่ ๒ จะเป็นวันเริ่มงานแท้จริง จะมีพิธีแห่งพระเวสสันดร นางมัทรี กัณหา ซาลี เป็นการแห่จากทุ่งนาโดยกำหนดเอาจุดใดจุดหนึ่งซึ่งอยู่ไม่ไกลจากหมู่บ้านนักเข้ามาแยงศาลาที่เตรียมไว้ ในขบวนแห่ก็จะมีการเล่นดนตรีพื้นเมือง ขบวนกลองยาว มีการฟ้อนรำประกอบอย่างสนุกสนาน สำหรับชาวบ้านใกล้เคียงก็จะมาร่วมทำบุญในวันดังกล่าวด้วย ส่วนวันที่ ๓ ของงานบุญผะเหวด จะเป็นการฟังเทศน์ตามคตินิยม โดยมีความเชื่อที่ว่า ถ้าผู้ใดฟังเทศน์ เรื่องพระเวสสันดร ให้จบภายในวันเดียวจะได้พบพระศรีอริยเมตไตรย ในงานวันดังกล่าวจะมีพระสงฆ์เทศนาตั้งแต่ตอนเช้าและดำเนินไปเรื่อย ๆ จนกว่าจะเสร็จ สิ่งของที่จะนำมาถวายพระสงฆ์ในวันที่มีการเทศน์ เรียกว่า “ต้นกัณฑ์” ซึ่งต้นกัณฑ์จะมี ๓ รูปแบบ อย่างแรก “กัณฑ์หลอน” เป็นการถวายเครื่องปัจจัยโดยไม่ระบุพระสงฆ์องค์ใด แบบที่ ๒ เรียกว่า “กัณฑ์จอบ” เป็นการถวายจตุปัจจัยแด่พระสงฆ์องค์ใดองค์หนึ่งแบบเจาะจงโดยก่อนจะมีการถวายจะมีการมาแบบดูให้แน่ใจเสียก่อนว่า พระสงฆ์ที่ถวายกำลังเทศนาอยู่หรือไม่จากนั้นจึงนำขบวนแห่ต้นกัณฑ์เข้ามาถวาย ส่วนแบบที่ ๓ เรียกว่า “กัณฑ์หลอง” ส่วนใหญ่จะเป็น วันรุ่งขึ้นของวันใหม่แล้ว ซึ่งการเทศน์มีการจบสิ้นแล้ว โดยผู้ที่ถวายกัณฑ์หลองจะมีเจตนาที่จะถวายจตุปัจจัยให้แก่วัดเป็นหลักประเพณีบุญผะเหวดหรือบุญมหาชาติ ชาวชุมชนตำบลโพนทันยังคงมีการปฏิบัติสืบต่อมาอย่างต่อเนื่องทุกปีเป็นประจำ

ประเพณีตรุษสงกรานต์ ประเพณีบุญเดือนห้า ตรุษสงกรานต์ ประเพณีสงกรานต์ของชุมชนตลอดจนจะกระทำคล้ายกับท้องถิ่นอื่น ประเพณีสงกรานต์จะมีการสงน้ำพระพุทธรูป โดยวัดจะอัญเชิญพระพุทธรูปมาประดิษฐานไว้บริเวณด้านหน้าของศาลาวัด เพื่อให้ชาวบ้านได้สงน้ำอย่างสะดวก ในช่วงวันสงกรานต์นอกจากจะมีการสงน้ำพระพุทธรูปแล้ว ยังมีการทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้ญาติผู้ล่วงลับไปแล้ว มีการทำบุญตักบาตรซึ่งถือว่าเป็นขึ้นปีใหม่ใหม่ของชาวไทย พิธีการในวันสงกรานต์ที่ชาวบ้านโพนทันปฏิบัติสืบต่อกันมาในช่วงวันสงกรานต์ คือการรดน้ำดำหัวคนแก่คนเฒ่าในหมู่บ้าน โดยเด็กเยาวชน หนุ่มสาว จะรวมกลุ่มกันเกี่ยวรดน้ำดำหัวผู้ใหญ่ที่ตนเองเคารพนับถือ เพื่อขอพรที่เป็นสิริมงคลแก่ชีวิต นอกจากนั้นจะมีการสาดน้ำซึ่งกันและกันอย่างสนุกสนาน สำหรับชาวบ้านที่ไปประกอบอาชีพในท้องถิ่นอื่น จะถือเอาวันสงกรานต์กลับมาเยี่ยมบ้าน ซึ่งมีการรวมกลุ่มกันจัดทำเป็นกองผ้าป่ามาถวายวัด เพื่อเป็นการทำบุญและการกลับมาทำคุณประโยชน์แก่ท้องถิ่นเดิมของตนเองถึงแม้ว่าประเพณีสงกรานต์จะมีรูปแบบที่

เปลี่ยนแปลงไปบ้าง เช่น การละเล่น พื้นเมืองการแสดงพื้นเมือง จะไม่ค่อยได้รับความสนใจ ทั้งนี้อาจสืบเนื่องมาจากสภาพแวดล้อม ความเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคม แต่แก่นแท้สาระของประเพณีสงกรานต์ยังคงมีการปฏิบัติอย่างเหนียวแน่น

ประเพณีบุญบั้งไฟ ประเพณีบุญเดือนหก บุญบั้งไฟ เป็นประเพณีของชาวชุมชน ที่สำคัญและปฏิบัติสืบต่อกันมา ซึ่งเป็นการจัดงานตามความเชื่อในเรื่องของการของฝน บูชาพญาแถน ขอให้ช่วยดลบันดาลให้ฝนตกในช่วงฤดูการทำนา การทำบุญบั้งไฟของชาวชุมชนตำบลโพพอนทัน จะเริ่มตั้งแต่ชาวบ้านจะประชุมกันวางแผนการจัดงาน หลังจากนั้นก็จะส่งข่าว (บอกบุญ) ไปยังหมู่บ้านใกล้เคียงอื่น ๆ ให้นำบั้งไฟมาแข่งขัน ซึ่งจะมีการประกวดทั้งการประดับตกแต่งบั้งไฟสวยงาม เรียกว่า “แฮ้งไฟ” และการแข่งขันจุดบั้งไฟขึ้นสูง สำหรับในการจัดงานนั้นส่วนใหญ่จะจัดกัน ๒ วัน โดยในวันแรกจะมีการประกวดบั้งไฟประดับตกแต่งสวยงาม ส่วนวันที่สองจะเป็นการแข่งขันจุดบั้งไฟขึ้นสูง ซึ่งในวันจุดบั้งไฟสูงนั้นก่อนที่คณะบั้งไฟต่าง ๆ จะจุดแข่งขัน ก็จะมีการ “จุดบั้งไฟเสี่ยงทาย” ก่อน ซึ่งจะเป็นการจุดเพื่อการพยากรณ์ ถ้าบั้งไฟเสี่ยงทายจุดแล้วขึ้นสูงจะมีความเชื่อว่าเป็นปีนั้นจะมีฝนตกตามฤดูกาล น้ำทำนาจะมีความอุดมสมบูรณ์แต่ถ้าบั้งไฟเสี่ยงทายจุดแล้วไม่ขึ้นหรือแตก จะมีการพยากรณ์ว่า ในปีนั้นน้ำทำนาจะขาดแคลนหลังจากนั้นก็จะมีจุดบั้งไฟของคณะต่าง ๆ การตัดสินแพ้ชนะจะวิธีการจับเวลา ถ้าบั้งไฟที่จุดลอยอยู่ บนท้องฟ้านานมากเท่าใดจะได้เวลามากบั้งไฟคณะใดทำเวลาอยู่บนท้องฟ้ามากที่สุดจะเป็นผู้ชนะในขณะเดียวกัน ถ้าบั้งไฟคณะใดไม่ขึ้นหรือแตกชาวบ้านจะช่วยกันหามเจ้าของบั้งไฟลงคุกในโคลนตมเป็นที่สนุกสนาน โดยการกระทำดังกล่าวจะไม่มีการถือว่าเป็นการละเมิดตนเอง เนื่องจากชาวบ้านจะเน้นที่ความสนุกสนานเป็นหลัก

เดือนแปด ในเดือนแปด มีประเพณีบุญเข้าพรรษา ซึ่งถือเอาวันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๘ เป็นวันทำบุญเข้าพรรษา หรือบุญเข้าพรรษา ตามประเพณีที่ยึดถือมาตั้งแต่พุทธกาลที่ให้ภิกษุอยู่ประจำที่หรือเข้าพรรษาเป็นเวลา ๓ เดือน ตั้งแต่วันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๘ ถึงวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๑ เพื่อให้ภิกษุเข้าไปเหยียบย่ำข้าวในนาของชาวบ้าน และสัตว์ตัวเล็กตัวน้อยในหน้าฝน ให้ภิกษุถือโอกาสเล่าเรียนพระธรรมวินัยต่างๆ เป็นการสืบทอดพระพุทธศาสนา บิดามารดา จึงนิยมบวชลูกหลานเป็นพระภิกษุในช่วงเข้าพรรษา เพื่อให้มีโอกาสศึกษาพระธรรมวินัยในงานบุญเข้าพรรษา ทางพระภิกษุจะมีการเตรียมเสนาสนะ เพื่อการอยู่จำพรรษาทำวัตร ในส่วนฆราวาสตอนเช้าจะทำบุญตักบาตร ฟังเทศน์ ตอนบ่ายนำดอกไม้ธูปเทียน ข้าวสารอาหารแห้ง สบสงจีวรผ้าอาบน้ำฝน และปัจจัยจำเป็นอื่น ๆ มารวมกันไว้ที่ศาลาการเปรียญเพื่อถวายพระ ตกตอนเย็นจะมีการเวียนเทียน จากนั้นจะมีการร่วมกันทำวัตร โดยเจ้าอาวาสเป็นผู้นำญาติโยมทำวัตรด้วย

เดือนเก้า ในเดือนเก้ามีประเพณีการทำบุญข้าวประดับดิน เป็นบุญที่ถวายทานแก่ พระสงฆ์ หรือจัดอาหารทิ้งไว้ตามดิน หรือแขวนไว้ตามต้นไม้เพื่อให้วิญญาณหรือผี ที่เป็นญาติที่ได้รับความทุกข์ทรมานในนรก แล้วได้รับการปลดปล่อยให้มารับของกินในวันเดือนดับนี้ เป็นไปตามความเชื่อแต่สิ่งที่ผู้จักอาหารได้ประโยชน์ก็คือ เป็นการให้อาหารแก่สัตว์จรจัดซึ่งไม่มีเจ้าของเลี้ยงดู จะได้กินอาหารเป็นการทำบุญอีกทางหนึ่ง ในวันทำบุญชาวบ้านจะทำเป็นห่อข้าวน้อยและนำไปวางแจกไว้ตอนเช้าตรู่จนถึงย่ำรุ่งไม่นิยมนำไปแจกไว้ตอนกลางวัน สถานที่จะใช้บริเวณนอกวัด

เดือนสิบ ในเดือนสิบมีประเพณีบุญข้าวสาก (สลากภัตร) ตรงกับวันเพ็ญเดือนสิบ หรือเรียกว่าบุญเดือนสิบ เป็นการทำบุญเพื่ออุทิศส่วนกุศลให้แก่ผู้ล่วงลับไปแล้วอีกครั้งหนึ่ง โดยผู้ที่จะถวายทานเขียนชื่อตนเองไว้ในภาชนะที่ใส่ลงในบาตร เมื่อภิกษุสามเณรรูปใดจับได้สลากของใครผู้นั้นก็นำมาถวาย เมื่อพระฉันเสร็จแล้วจะมีการฟังเทศน์ และกรวดน้ำอุทิศส่วนกุศลให้ญาติมิตรที่ล่วงลับไปแล้ว การทำข้าวสากเป็น การนำเอาข้าวเปลือกมาคั่วให้แตก แล้วเอามาเคี่ยวกับน้ำตาลน้ำอ้อยนอกจากนี้ก็จะจัดข้าวผสมกับอาหารห่อใบตองวางไว้ ตามทางเข้าวัด โคนต้นไม้ในวัด ข้างโบสถ์ในประเพณีบุญข้าวสากนี้สำหรับฆราวาสจะต้องทำทานโดยเช่น บวงสรวงบูชาก่อน จึงนำมาให้ทาน สลากภัตรถวายพระสงฆ์ต่อไป เป็นการให้ทาน ๒ ครั้ง เพื่อหวังผลนิพพาน พวงญาติพี่น้องก็จะพากันทำบุญอุทิศส่วนกุศลเป็นทานให้กับบรรพบุรุษที่ล่วงลับไปแล้ว

เดือนสิบเอ็ด ในเดือนสิบเอ็ด มีประเพณีบุญออกพรรษา ตรงกับวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือนสิบเอ็ด ในตอนเช้าชาวบ้าน จะร่วมกันทำบุญตักบาตร ฟังเทศน์ ถวายผ้าจำพรรษา ในวันออกพรรษานี้ พระสงฆ์จะร่วมกันทำพิธีออกวัสสาบวารณา คือการเปิดโอกาสให้มีการว่ากล่าวตักเตือนกันได้ กลางคืนจะมีมหรสพจุดประทีปโคมไฟ ตามหน้าบ้าน รุ่ง กำแพงวัด ก่อนถึงวันออกพรรษา ๑ วัน ชาวบ้านจะช่วยกันทำหิ้ง (ห้าง) บูชา โดยเอาต้นกล้วยใช้ฝางเป็นเสา สี่ต้นเป็นที่วางดอกไม้ธูปเทียนภายในหิ้งบูชาจะมีเทียนตั้งไว้ ความสูงของหิ้งบูชาประมาณระดับศีรษะของผู้ใหญ่ ชาวบ้านถือว่า “ศาลต้องเพียงตา ที่บูชาต้องท่วมหัว” เด็กๆ ต้องอุ้มขึ้นไปจุดเทียนจึงจุดถึง ซึ่งการจุดเทียนนี้จะกระทำหลังจากแห่ปราสาทผึ้งแล้ว เนื่องจากบุญออกพรรษาเป็นการชุมนุมพระสงฆ์จำนวนมากก่อนที่จะแยกย้ายไปตามที่ต่างๆ ชาวบ้านถือเป็นการทำบุญที่สำคัญที่จะถวายภัตตาหารและบริวารต่าง ๆ แต่พระภิกษุสามเณรที่วัดเป็นพิเศษ ประกอบกับเป็นช่วงว่างเว้นจากการทำนารอเก็บเกี่ยวผลผลิต อีกทั้งสภาพดินฟ้าอากาศแจ่มใสเป็นช่วงย่างเข้าสู่ฤดูหนาว อากาศเย็นสบาย ชาวบ้านจึงถือโอกาสทำบุญวันออกพรรษา

เดือนสิบสอง ในเดือนสิบสองมีประเพณีบุญกฐิน เริ่มตั้งแต่วันแรม ๑ ค่ำ เดือนสิบเอ็ด ถึงวันเพ็ญเดือนสิบสองการทำบุญกฐินเป็นการสืบทอดประเพณีมาตั้งแต่โบราณกาล โดยมีพุทธบัญญัติไว้ให้ภิกษุ แสวงหาผ้าและรับกฐินได้ตามกำหนดเวลา สำหรับประเภทของกฐินนั้นจะแบ่งออกเป็น ๓ ประเภท

๑. กฐินหลวง คือกฐินที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานเครื่องกฐินวัดหลวง

๒. กฐินราษฎร์ คือ กฐินที่ประชาชนจัดขึ้นมีเจ้าภาพเพียงผู้เดียว

๓. กฐินสามัคคี คือ กฐินที่ราษฎร์ร่วมกันจัดขึ้น

พิธีกรรมความเชื่อ ชาวชุมชนตำบลโพนทันนอกจากจะมีประเพณีการทำบุญตักบาตร ยี่สิบสอง ซึ่ง ถือเป็นประเพณีหลักแล้วยังมีพิธีการดั้งเดิมที่สืบทอดกันมาดังต่อไปนี้

การเกิด บิดา มารดา ที่รู้ตัวว่าจะมีลูก จะมีความรู้สึกปราบปลื้มมีจิตใจที่อยากให้เห็นหน้าลูกกว่าเป็นหญิงหรือชาย รูปร่างหน้าตาจะเป็นอย่างไร จึงพยายามทะนุถนอมลูกในครรภ์ให้ดีที่สุดเมื่อบุตรคลอดจะจดวันเดือนปีเกิดและเวลาตกฟาก เพื่อการทำนายดวงชะตาผูกชีวิต หากผู้ใหญ่ตั้งชื่อให้เป็นสิริมงคล ในอดีตการคลอดบุตรจะอาศัยหมอดำแย ในการทำคลอดซึ่งแตกต่างจากปัจจุบัน ชาวบ้านนิยมคลอดบุตรที่สถานพยาบาลของรัฐ เด็กที่เกิดใหม่ บิดา มารดา จะมีการนำเอารกเด็กไปฝังไว้ใต้บันได สุมไฟไว้บนหลุมฝังรก เรียกว่า “พิธีฝังสายแห่ แผลสายป้อ” สำหรับแม่ที่คลอดบุตรใหม่จะมีการอยู่ไฟและในช่วงที่อยู่ไฟจะเลือกรับประทานอาหารเพื่อไม่ให้เกิดการแพ้อาหารเลือกกินอาหาร ที่ไม่แสดงต่อร่างกาย ในระหว่างที่อยู่ไฟจะมีบ้านใกล้เรือนเคียงญาติมิตรไปอยู่เป็นเพื่อน สอบถามสารทุกข์สุกดิบ เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า “จันกรรม” ผู้เป็นเจ้าของบ้านจะเตรียมอาหารไว้ต้อนรับผู้มาเยี่ยมตามประเพณีอันดี เมื่อเด็กอายุ ได้ ๑ เดือน ชาวบ้านจะมีความเชื่อว่าพันอันตรายจากโรคภัยไข้เจ็บ แล้วจะมีการทำพิธีโกนผมไฟ เวลาโกนผมจะให้เอาไปลอยน้ำ โดยมีความเชื่อว่าจะทำให้อยู่เย็นเป็นสุขเหมือนน้ำในแม่น้ำ

การแต่งงาน การแต่งงานชาวบ้านโดยทั่วไปเรียกว่า “กินดอง” หมายถึงการทำพิธีเกี่ยวดวง เป็นวงศาตามญาติกัน ระหว่างฝ่ายชายกับฝ่ายหญิงที่สมภารรักใคร่เป็นสามีภรรยา การแต่งงานจะเริ่มจากฝ่ายชายที่รักใคร่ชอบพอ โดยจะบอกพ่อแม่ให้จัดหาผู้ใหญ่เป็นเจ้าแก่และผู้รู้ขนบธรรมเนียมประเพณีไปสู่ขอต่อพ่อแม่ฝ่ายหญิง เมื่อตกลงกันได้แล้ว ก็จะไปปรึกษาหารือต่อไปในเรื่องค่าสินสอดทองหมั้น (ค่าดอง) และหาฤกษ์ยามที่จะประกอบพิธีแต่งงานกัน ตลอดจนมีการตกลงกันว่าเมื่อแต่งงานแล้วฝ่ายใดจะไปอยู่กับฝ่ายใด ถ้าหากมีระยะเวลาฝ่ายชายจะหาของหมั้นมาวางเป็นประกันไว้ว่าจะเป็นทองรูปพรรณ หรือเงินตามจำนวนที่ตกลงกันได้ วันแต่งงานที่นิยมกระทำกัน จะถือเอาความสะดวกและถูกต้องตามฤกษ์ เช่น เดือนคู่ขึ้น ๒ ค่ำ ๔ ค่ำ หรือ ๖ ค่ำ ถ้าเป็นเดือนยี่จะเป็นขึ้น ๔ ค่ำ ๖ ค่ำ หรือ ๑๒ ค่ำ เว้นแต่เป็นช่วงระหว่างเข้าพรรษาจะไม่มีพิธีแต่งงานกัน

การทำพิธีแต่งงานเมื่อได้ฤกษ์ตามที่กำหนดก็จะจัดขบวนแห่เจ้าบ่าวไปยังบ้านเจ้าสาวซึ่งเป็นที่ทำพิธี มีขันหมาก พาชวีญ เงินสินสอดไปด้วย โดยการทำพิธีนั้นจะมีผู้ทำพิธีบายศรีสู่ขวัญเรียกว่าหมอขวัญ หรือหมอสูตร เป็นผู้ประกอบพิธีกรรมให้ เมื่อพิธีการเสร็จจะมีการผูกแขน เรียกว่าผูกแขนเขย ผูกแขนสะใภ้ สำหรับฝ่ายหญิงจะเตรียมของเรียกว่า “ของสมมา” ให้แก่ญาติฝ่ายชาย เช่น ผ้านุ่ง โสร่งไหม เสื้อ หมอน พูก หลังจากนั้นจะมีการเลี้ยงข้าวปลาอาหารเป็นที่สนุกสนานครั้นเครื่องตักตอนเย็นจะมีพิธีส่งตัวเข้าหอ ห้องนอนที่จัดเตรียมไว้ให้เป็นการเสร็จพิธี

พิธีการทำศพ พิธีการทำศพแยกออกเป็น ๒ ประเภท คือ

๑. ศพที่ตายเพราะโรคระบาด เรียกว่าตายท่า ส่วนศพที่ตายจากอุบัติเหตุเรียกว่าตายโหง การตายทั้งสองอย่างนี้ โดยทั่วไปเรียกว่า ศพตายดิบ การทำศพประเภทนี้ใช้วิธีการฝังอย่างเดียวไม่มีการเผา พิธีการทางศาสนาในอดีตการฝังศพประเภทนี้จะใช้พลาสติกห่อหุ้มแล้วฝังลงไปในดินบริเวณป่าช้า แล้วปักเสาเป็นที่หมายไว้เมื่อครบกำหนดอาจเป็น ๑ ปี ๒ ปี หรือ ๓ ปี จึงจะทำพิธีนำศพที่ฝังไว้มาเผา แต่ปัจจุบันนิยมโบกปูนเก็บศพไว้ตามวัดหรือบริเวณป่าช้า

๒. ศพตายสุก เป็นศพของผู้ตายตามปกติ หรือเฒ่าแก่ตาย การจัดศพประเภทนี้ในขั้นแรกจะมีการแต่งตัวศพ เช่น นุ่งผ้าสวมเสื้อ หวีผม จะอาบน้ำศพก่อนหรือไม่แล้วแต่เห็นสมควรแล้วใช้ผ้าด้ายดิบมัดมือให้ประนม ถือดอกไม้รูปเทียนไว้บนอก แล้วใช้ผ้าด้ายดิบห่อหุ้มศพมัดด้วยด้ายดิบ ๓ เปลาะ (มัดตราสัง) เปลาะแรกมัดตรงกลางลำตัว รอบแขนและมือให้แน่นชิดเปลาะสองมัดตรงเข้า เปลาะสามมัดข้อเท้า แล้วเอาศพใส่โลงวางยาวตามเรือนที่ได้ซื้อเรือนหันหัวศพไปทางทิศตะวันตก การเอาศพไว้ที่บ้านจะเก็บไว้กี่วันก็ได้ เช่น ๓ วัน ๕ วัน ๗ วัน เป็นต้น แล้วแต่ความสมัครใจของเจ้าภาพ ตักตอนเย็นก็นิมนต์พระสงฆ์มาสวดมาติกา การเผาศพประเภทนี้ในอดีตนิยมทำกันในป่าช้า ในตอนเช้าวันเผาศพจะมีการทำที่เผาศพในป่าช้า โดยมีขี้วุ้นหรือขี้ดิบ โยนเสียงเข้าไปในป่าช้า ถ้าขี้ตกแตกที่ใดก็จะเอาที่ตรงนั้นเป็นที่เผา ถือว่าเป็นความประสงค์ของผู้ตายแล้วก็ตัดพินมากองตรงนั้น ถางทางเข้าออก สะดวกแก่การหามศพเข้าไปการหามศพออกจากบ้านถึงป่าช้าจะหามรวดเดียวไม่มีการวางโลงศพระหว่างทาง เมื่อไปถึงป่าช้าจะเวียนศพรอบกองฟอน ๓ รอบ จึงวางศพลงบนกองฟอน มีพระเทศน์หน้าศพเป็นครั้งสุดท้าย แล้วเปิดหีบศพออกล้างหน้าศพด้วยน้ำมะพร้าวและน้ำหอมจึงทำการเผา หลังจากนั้นวันรุ่งขึ้นญาติผู้ตายก็จะมาเก็บกระดูก โดยเอาน้ำไปรดรอบกองไฟเพื่อให้แน่ใจว่าไฟดับสนิท ญาติจึงช่วยกันเก็บกระดูกใหญ่และชิ้นที่สำคัญลงในหม้อแล้วกวาดขี้เถ้าและเศษกระดูกรวบรวมเป็นรูปคนยกหม้อกระดูกวางบนส่วนนอกของรูปที่แปร จึงเอาผ้าขาวผูกมัดปิดหม้อนำไปบรรจุในธาตุที่เตรียมไว้ แต่ปัจจุบันชาวบ้านนิยมนำศพไปเผาที่เมรุที่ตั้งอยู่ในบริเวณวัด โดยถือว่าเป็นความสะดวกอีกอย่างหนึ่ง

การจันเฮือนดี การจันเฮือนดีจะกระทำคู่กับการจัดงานศพ โดยถือว่าถ้าบ้านใดมีคนตายก่อนนำศพไปฝังหรือเผาช่วงตั้งศพไว้ที่บ้านบรรดาญาติและเพื่อนบ้านจะมาอยู่รวมกันเพื่อเป็นเพื่อนและปลอบใจคนในครอบครัวให้หายโศกเศร้า การจันเฮือนดีจะมีการเล่นเกมต่าง ๆ และจะกระทำช่วงที่ศพยังอยู่ที่บ้านเท่านั้น ซึ่งการจันเฮือนดีในปัจจุบันจะมีบางครั้งที่มีการพนันเข้ามาเกี่ยวข้อง ซึ่งผู้ที่เป็นเจ้าภาพจะไม่ว่าอะไรเนื่องจากเปิดโอกาสให้ญาติหรือคนอื่น ๆ มาอยู่รวมเป็นเพื่อนโดยเจ้าภาพจะทำหน้าที่จัดหาข้าวปลาอาหารเลี้ยงดูแขกผู้มาเยือนตลอดงาน

การสู่ขวัญ การสู่ขวัญเป็นพิธีกรรมอย่างหนึ่งของชาวมุขชน โดยกระทำในโอกาสต่าง ๆ ในทางที่ดีและไม่ดี เช่น กระทำพิธีกรรมหลังการเกิดอุบัติเหตุการหายจากการเจ็บป่วย การแคล้วคลาด การมีโชค การสอบเข้าทำงาน การเลื่อนตำแหน่ง การไปเป็นทหารเกณฑ์ เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อเป็นการให้กำลังใจผู้นั้น ซึ่งในบางครั้งก็มีการเสีย

เคราะห์ให้เคราะห์หายไปเรียกว่า “การแต่งแก้เสียเคราะห์” หรือการบายศรีสู่ขวัญ ในพิธีมงคลการแต่งงาน ขึ้นบ้านใหม่ การกระทำพิธีสู่ขวัญของชาวบ้านจึงเป็นการกระทำหน้าที่เน้นเสริมมงคลแห่งชีวิต

ศาสนา สิ่งยึดเหนี่ยว และข้อห้ามต่าง ๆ ประชาชนในอำเภอคำเขื่อนแก้วส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ

- สิ่งยึดเหนี่ยวของประชาชนคือศาสนาพุทธ โดยมีวัดเป็นศูนย์รวมแห่งจิตใจ
- ข้อห้ามต่าง ๆ ในชุมชนที่นับถือศาสนาพุทธ ก็จะปฏิบัติตามคำสั่งสอนของพระพุทธ

ศาสนา ละเว้นการผิดศีลธรรมอันดี ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่างๆของชุมชน

๑.๖.๘ องค์กร/สถาบันต่าง ๆ

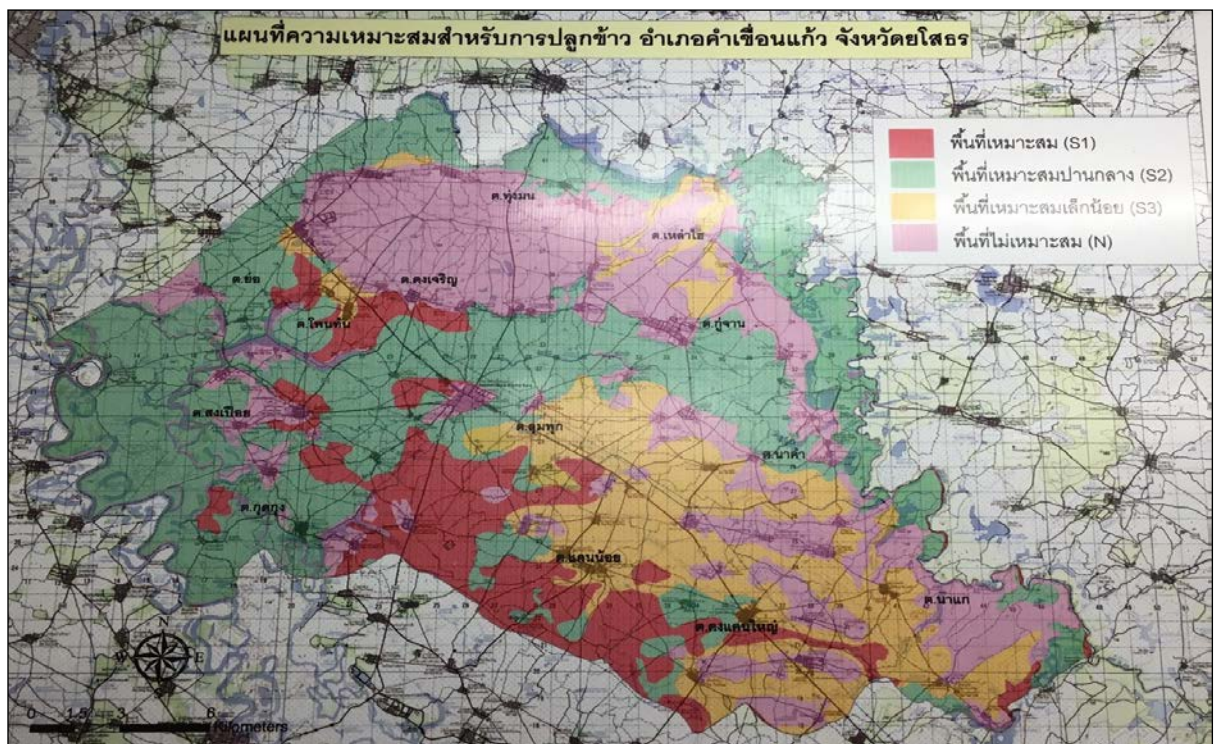
สถาบันเกษตรกร มีบทบาทในการประกอบอาชีพการเกษตรและการดำรงชีวิตของเกษตรกรซึ่งการดำเนินการด้านสถาบันเกษตรกรมีอยู่หลายกลุ่ม โดยมีหน่วยงานของทางราชการเป็นผู้สนับสนุน ได้แก่ กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มส่งเสริมอาชีพ และกลุ่มอื่นๆ

- กลุ่มส่งเสริมอาชีพเกษตรกร จำนวน ๕ กลุ่ม
- กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร จำนวน ๑๔ กลุ่ม
- กลุ่มยุวเกษตรกร จำนวน ๑๐ กลุ่ม
- กลุ่มวิสาหกิจชุมชน จำนวน ๗๐ กลุ่ม

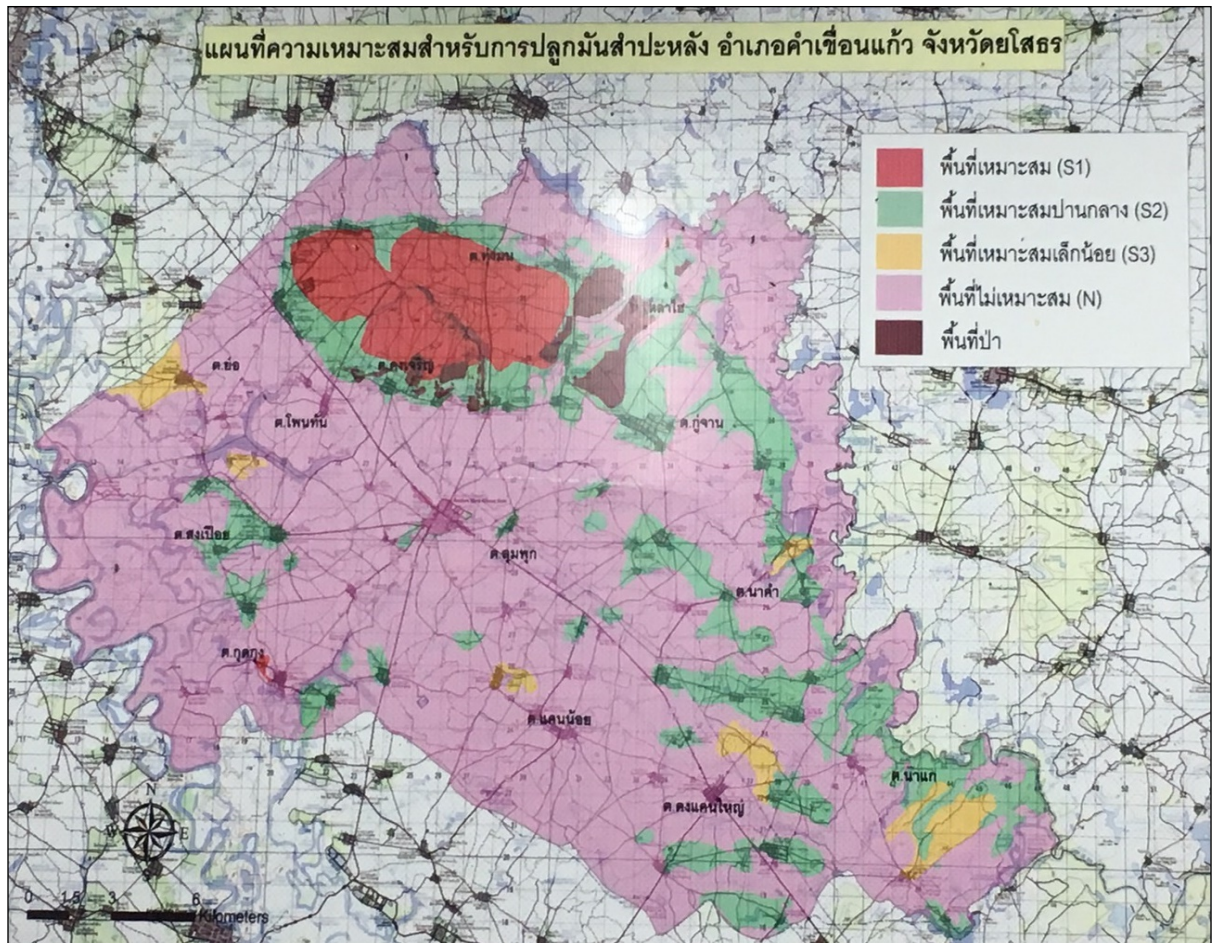
๑.๗ การใช้ประโยชน์ที่ดิน (Land Used)

๑.๗.๑ ลักษณะของการใช้ประโยชน์ที่ดินประเภทหลัก ๆ เช่น ภาคเกษตร อุตสาหกรรม ชุมชนเมืองที่อยู่อาศัยแยกตามเขตการปกครองย่อย

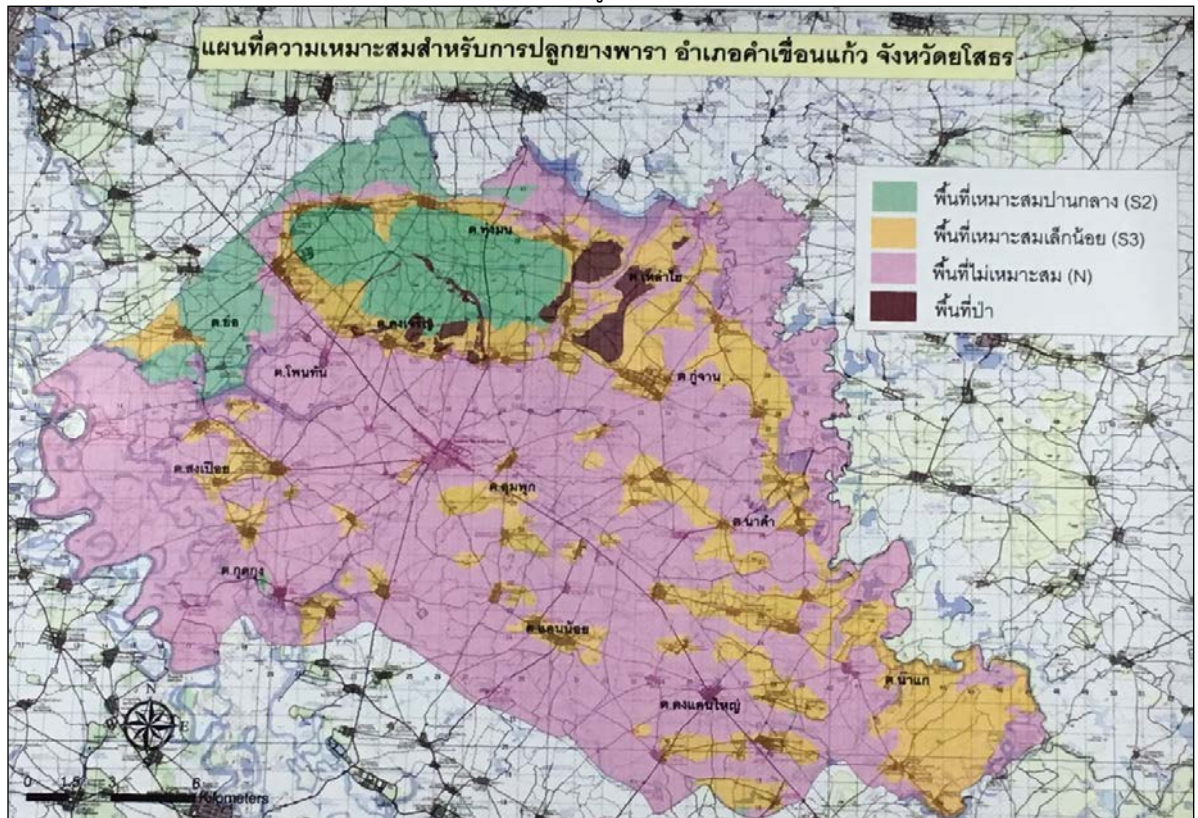
จากการสำรวจและวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน พบว่าในอำเภอคำเขื่อนแก้ว สามารถจำแนกการใช้ที่ดินได้เป็น ๔ ประเภทหลัก คือ พื้นที่เพาะปลูกข้าว มันสำปะหลัง ยางพารา อ้อย

ภาพที่ ๑๐ การใช้ประโยชน์ที่ดิน การเพาะปลูกข้าว (ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน)

ภาพที่ ๑๑ การใช้ประโยชน์ที่ดิน การปลูกมันสำปะหลัง (ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน)

ภาพที่ ๑๒ การใช้ประโยชน์ที่ดิน การปลูกยางพารา (ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน)

๒.๑ ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์

๒.๑.๑ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกร

๑) เกษตรกร

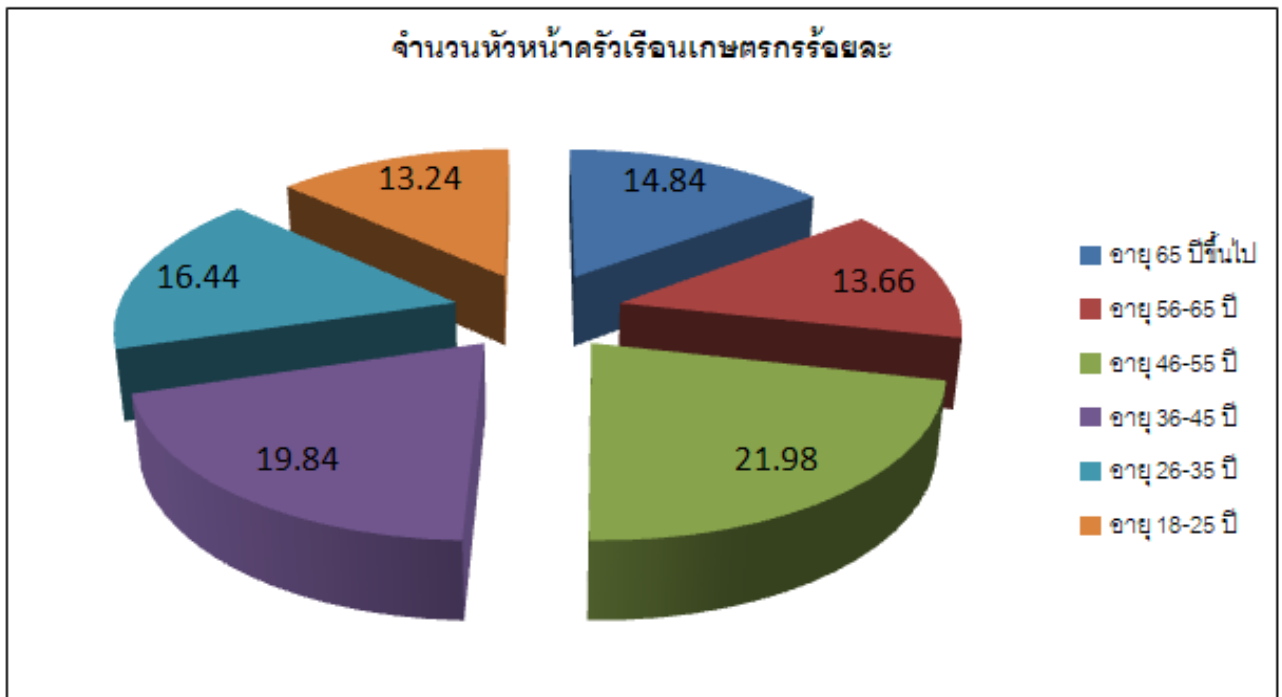
(๑) ครั้วเรือนเกษตรกร

อำเภอคำเขื่อนแก้ว มีครั้วเรือนเกษตรกร จำนวน ๑๓,๔๑๗ ครั้วเรือน โดยมีหัวหน้าครั้วเรือนเกษตรกร อายุระหว่าง ๔๖ - ๕๕ ปี จำนวน ๒,๙๔๙ ครั้วเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๙๘ รองลงมาอายุระหว่าง ๓๖ - ๔๕ ปี คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๘๔ และอายุระหว่าง ๒๖ - ๓๕ ปี คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๔๔ ตามลำดับ

ตารางที่ ๑ แสดงหัวหน้าครั้วเรือนจำแนกตามอายุ อำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร

ช่วงอายุ (ปี)	ครั้วเรือน	ร้อยละ
๖๕ ปีขึ้นไป	๑,๙๙๑	๑๔.๘๔
๕๖ - ๖๕ ปี	๑,๘๓๓	๑๓.๖๖
๔๖ - ๕๕ ปี	๒,๙๔๙	๒๑.๙๘
๓๖ - ๔๕ ปี	๒,๖๖๒	๑๙.๘๔
๒๖ - ๓๕ ปี	๒,๒๐๖	๑๖.๔๔
๑๘ - ๒๕ ปี	๑,๓๗๖	๑๐.๒๔
รวม	๑๓,๔๑๗	๑๐๐

ที่มา : ทะเบียนเกษตรกร อำเภอคำเขื่อนแก้ว พ.ศ. ๒๕๖๒

ภาพที่ ๑ แสดงหัวหน้าครั้วเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ อำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร (ที่มา : ทะเบียนเกษตรกร อำเภอคำเขื่อนแก้ว พ.ศ. ๒๕๖๒)

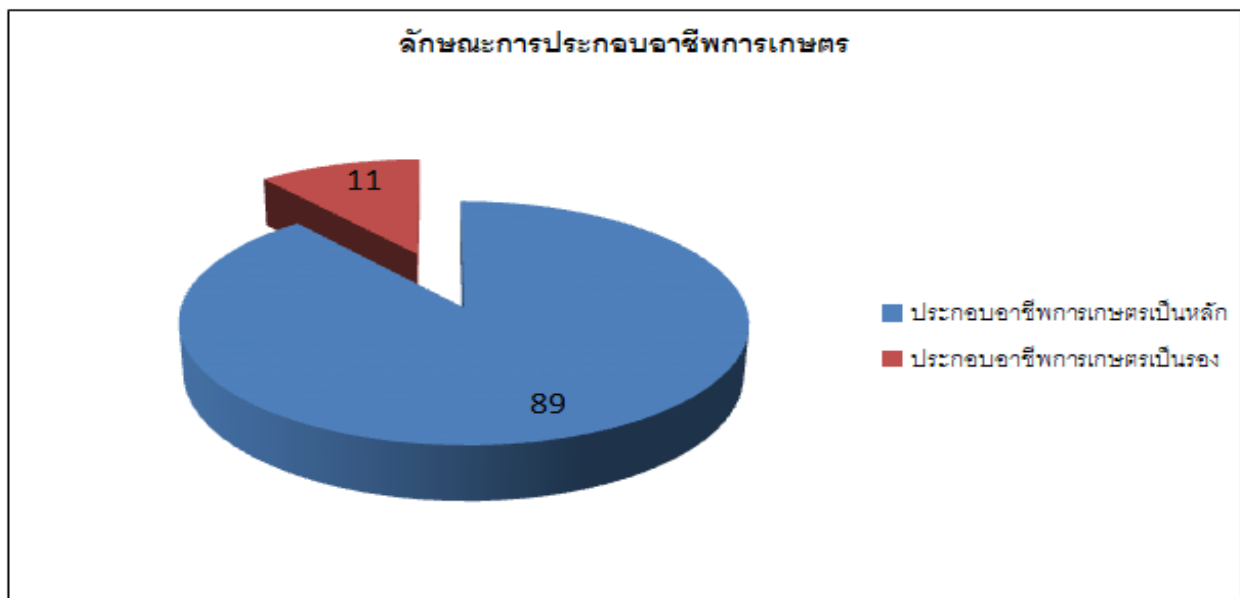
(๒) ลักษณะการประกอบอาชีพ

อำเภอคำเขื่อนแก้ว มีเกษตรกรที่ประกอบอาชีพหลักส่วนใหญ่เป็นการประกอบอาชีพเกษตรกรรม เป็นหลัก จำนวน ๑๑,๙๔๑ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๘๙ % และประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง จำนวน ๑,๔๗๖ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑๑ %

ตารางที่ ๒ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร อำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร

ลักษณะการประกอบอาชีพ	ครัวเรือน	ร้อยละ
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก	๑๑,๙๔๑	๘๙
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง	๑,๔๗๖	๑๑

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอคำเขื่อนแก้ว พ.ศ. ๒๕๖๒

ภาพที่ ๒ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพ อำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอคำเขื่อนแก้ว พ.ศ. ๒๕๖๒)

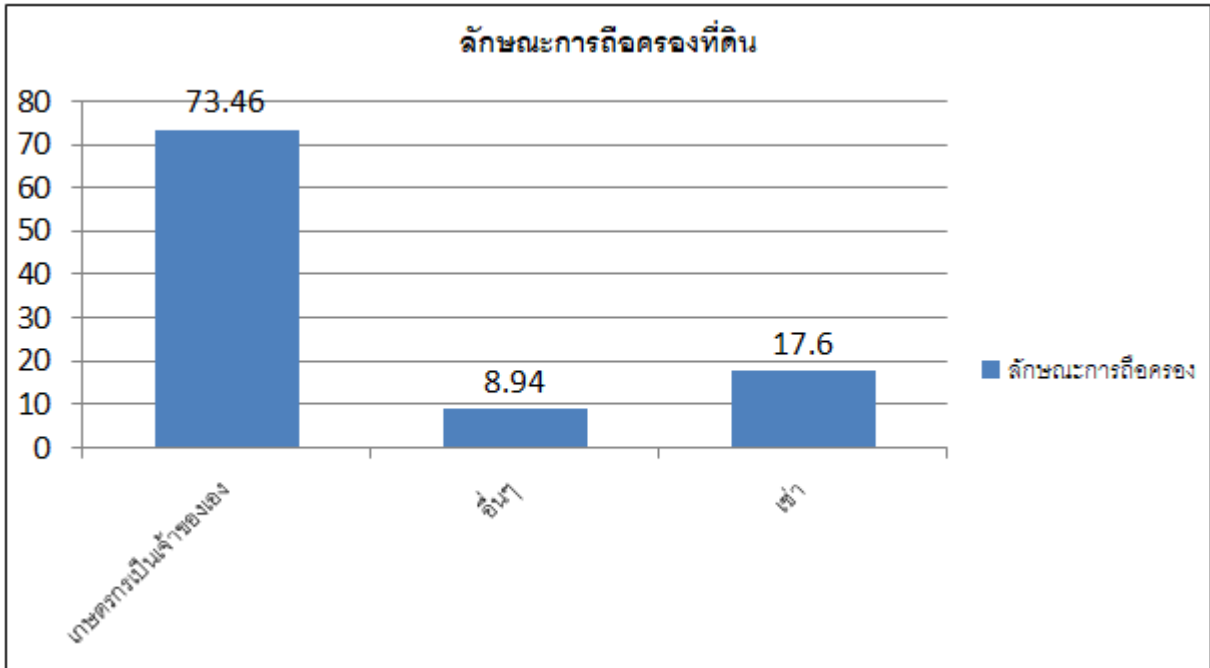
(๓) ลักษณะการถือครองที่ดิน

ลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกรอำเภอคำเขื่อนแก้ว ส่วนใหญ่เกษตรกรเป็นเจ้าของ จำนวน ๑๒,๓๓๒ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๗๓.๔๖ รองลงมาคืออื่นๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำปรี) จำนวน ๑,๕๐๒ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๘.๙๔ และเช่า จำนวน ๒,๙๕๕ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๖๐ ตามลำดับ

ตารางที่ ๓ แสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร อำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร

ลักษณะการถือครอง	ครัวเรือน	ร้อยละ
เกษตรกรเป็นเจ้าของ	๑๒,๓๓๒	๗๓.๔๖
อื่นๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำปรี)	๑,๕๐๒	๘.๙๔
เช่า	๒,๙๕๕	๑๗.๖๐

ที่มา : ทะเบียนเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๒

ภาพที่ ๓ แสดงลักษณะการถือครองที่ดิน อำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร
(ที่มา : ทะเบียนเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๒)

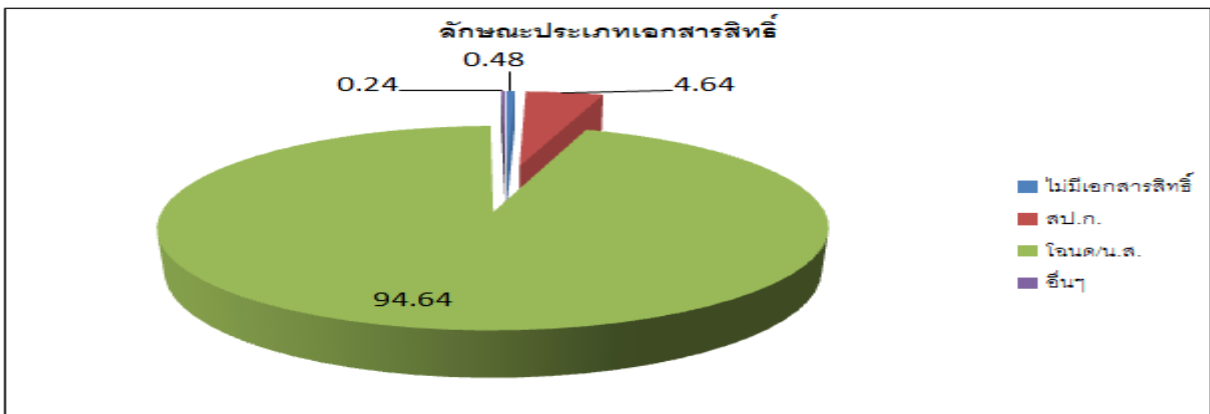
(๔) ประเภทเอกสารสิทธิ์ (เฉพาะเกษตรกรเป็นเจ้าของ)

เกษตรกรอำเภอคำเขื่อนแก้ว มีการถือครองที่ดินแบบไม่มีเอกสารสิทธิ์ จำนวน ๙๗ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๐.๔๘ รองลงมาคือเอกสารสิทธิ์ประเภท ส.ป.ก. จำนวน ๙๒๓ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๔.๖๔ และเอกสารสิทธิ์ประเภทโฉนด จำนวน ๑๘,๘๑๘ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๙๔.๖๔ ตามลำดับ

ตารางที่ ๔ แสดงลักษณะประเภทเอกสารสิทธิ์ อำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร

ประเภทเอกสารสิทธิ์ (ครัวเรือน)				รวม
โฉนด/น.ส.ทุกประเภท	ส.ป.ก. ทุกประเภท	หนังสือรับรองของหน่วยงาน	ไม่มีเอกสารสิทธิ์	
๑๘,๘๑๘	๙๒๓	๔๕	๙๗	๑๙,๘๘๓

ที่มา : ทะเบียนเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๒

ภาพที่ ๔ แสดงประเภทเอกสารสิทธิ์ อำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร
(ที่มา : ทะเบียนเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๒)

๒) องค์กรและสถาบันเกษตรกร

(๑) กลุ่มเกษตรกร/สถาบัน

อำเภอคำเขื่อนแก้ว มีกลุ่มส่งเสริมอาชีพ ๑๙ กลุ่ม มีสมาชิก ๔๗๔ ราย กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ๓๒ กลุ่ม สมาชิก ๗๕๓ ราย กลุ่มยุวเกษตรกร ๒๐ กลุ่ม สมาชิก ๔๐๐ ราย วิสาหกิจชุมชน ๑๗๕ แห่ง สมาชิก ๓,๓๖๗ ราย สหกรณ์ จำนวน ๑ แห่ง สมาชิก ๑๐๔ ราย และกลุ่มเกษตรกร ...-...กลุ่ม สมาชิก ...-... ราย

ตารางที่ ๕ แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรอำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร

ตำบล	กลุ่มส่งเสริมอาชีพ		กลุ่มแม่บ้าน		กลุ่มยุวเกษตรกร		วิสาหกิจชุมชน		สหกรณ์		กลุ่มเกษตรกร	
	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)
ลุ่มพุก	๑	๒๒	๓	๖๐	๑	๒๐	๑๘	๓๘๑	-	-	-	-
ย่อ	๒	๔๖	๒	๔๐	๒	๔๐	๑๓	๓๓๓	๑	๑๐๔	-	-
สงเปือย	๒	๓๗	๒	๔๒	๒	๔๐	๙	๑๕๕	-	-	-	-
โพนทัน	๑	๒๐	๑	๓๐	๑	๒๐	๒	๓๙	-	-	-	-
ทุ่งมน	๑	๒๒	๓	๙๐	๓	๖๐	๑๐	๒๐๕	-	-	-	-
นาคำ	๒	๔๘	๑	๒๐	๑	๒๐	๕	๙๖	-	-	-	-
ดงแคนใหญ่	๒	๕๐	๒	๔๕	๑	๒๐	๒๐	๔๗๗	-	-	-	-
กู่จาน	๒	๖๐	๗	๑๔๐	๒	๔๐	๑๒	๒๖๗	-	-	-	-
นาแก	๑	๓๒	๒	๖๐	๒	๔๐	๓๓	๕๖๓	-	-	-	-
กุดกุง	๑	๓๕	๓	๘๐	๒	๔๐	๒๒	๓๓๙	-	-	-	-
เหล่าไฮ	๑	๒๖	๓	๗๕	๑	๒๐	๕	๖๘	-	-	-	-
แคนน้อย	๒	๔๘	๒	๔๖	๑	๒๐	๒๐	๓๐๖	-	-	-	-
ดงเจริญ	๑	๒๘	๑	๒๕	๑	๒๐	๖	๑๓๘	-	-	-	-
รวม	๑๙	๔๗๔	๓๒	๗๕๓	๒๐	๔๐๐	๑๗๕	๓,๓๖๗	๑	๑๐๔	-	-

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอคำเขื่อนแก้ว พ.ศ. ๒๕๖๒

๓) ศูนย์เรียนรู้และเครือข่าย

อำเภอคำเขื่อนแก้ว มีแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร มีศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ๑ ศูนย์ และศพก. เครือข่าย ๑๒ ศูนย์ ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน ๒ ศูนย์ ศูนย์จัดการดินและปุ๋ย ๑ ศูนย์ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ๑๓ ศูนย์ ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ๒ ศูนย์ และศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน ๑ ศูนย์

ตารางที่ ๖ แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร อำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร

ตำบล	ศพก.	ศพก. เครือข่าย	ศจช.	ศดปช.	ศบกด.	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจ			ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี ด้านการพัฒนาที่ดิน
						กษ.	ปศสสัตว์	ปกริป	
ลุมพุก	-	๑	-	-	๑	๑	-	-	-
ย่อ	-	๑	-	-	๑	-	-	-	-
สงเปือย	-	๑	-	-	๑	-	-	-	-
โพนทัน	-	๑	-	-	๑	-	-	-	-
ทุ่งมน	-	๑	-	-	๑	-	-	-	-
นาคำ	-	๑	-	-	๑	-	-	-	-
ดงแคนใหญ่	-	๑	-	-	๑	-	-	-	-
กู่จาน	๑	-	๑	๑	๑	-	-	-	๑
นาแก	-	๑	๑	-	๑	-	-	-	-
กุดกุง	-	๑	-	-	๑	-	-	-	-
เหล่าไฮ	-	๑	-	-	๑	-	-	-	-
แคนน้อย	-	๑	-	-	๑	๑	-	-	-
ดงเจริญ	-	๑	-	-	๑	-	-	-	-
รวม	๑	๑๒	๒	๑	๑	๒	-	-	๑

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอคำเขื่อนแก้ว พ.ศ. ๒๕๖๒

(๑) อาสาสมัครเกษตร

อำเภอคำเขื่อนแก้ว มีอาสาสมัครเกษตร จำนวน ๑๘๐ คน โดยมีเกษตรหมู่บ้านจำนวนมากที่สุด จำนวน ๑๑๕ ราย รองลงมาคือหมอดินอาสา ๑๓ ราย และประมงอาสา ๑๓ ราย ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม อาสาเกษตรบางรายทำหน้าที่อาสามากกว่า ๑ หน้าที่

ตารางที่ ๗ แสดงข้อมูลอาสาสมัครเกษตรอำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร

ตำบล	หน่วยงาน /อาสาสมัครเกษตร (ราย)								
	อาสาสมัคร ฝนหลวง	ครูบัญชี อาสา	ประมง อาสา	อาสา ปศุสัตว์	หมอดิน อาสา	เกษตร หมู่บ้าน	สหกรณ์	เศรษฐกิจ การเกษตร	อาสาสมัคร ปฏิรูปที่ดิน
ลุ่มพุก	๑	๑	๑	๑	๑	๑๕	-	-	-
ย่อ	๑	๑	๑	๑	๑	๑๑	-	-	-
สงเปือย	๑	๑	๑	๑	๑	๙	-	-	-
โพนทัน	๑	๑	๑	๑	๑	๕	-	-	-
ทุ่งมน	๑	๑	๑	๑	๑	๙	-	-	-
นาคำ	๑	๑	๑	๑	๑	๖	-	-	-
ดงแคนใหญ่	๑	๑	๑	๑	๑	๑๓	-	-	-
กู่จาน	๑	๑	๑	๑	๑	๑๒	-	-	-
นาแก	๑	๑	๑	๑	๑	๘	-	-	-
กุดกุง	๑	๑	๑	๑	๑	๗	-	-	-
เหล่าไฮ	๑	๑	๑	๑	๑	๖	-	-	-
แคนน้อย	๑	๑	๑	๑	๑	๗	-	-	-
ดงเจริญ	๑	๑	๑	๑	๑	๗	-	-	-
รวม	๑๓	๑๓	๑๓	๑๓	๑๓	๑๑๕	-	-	-

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอคำเขื่อนแก้ว พ.ศ. ๒๕๖๒

(๒) ประชาชนชาวบ้าน

อำเภอคำเขื่อนแก้ว มีประชาชนชาวบ้านภายใต้โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งการดำเนินการโครงการได้คัดเลือกประชาชนชาวบ้านเป็นผู้ดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้ตามวิถีของประชาชนแต่ละคน ซึ่งในอำเภอคำเขื่อนแก้ว มีประชาชนชาวบ้านจำนวน ๑๘ คน

ตารางที่ ๘ แสดงข้อมูลประชาชนชาวบ้านอำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร

ตำบล	จำนวน (ราย)	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่
ลุมพุก	๑	นายพรทิวี ศรีสง่า	หมู่ ๘ ตำบลลุมพุก อำเภอคำเขื่อนแก้ว
ย่อ	๑	นายพงศ์ศักดิ์ ป้อมสุวรรณ	หมู่ ๙ ตำบลย่อ อำเภอคำเขื่อนแก้ว
สงเปือย	๑	นายคำพันธ์ พรรษา	หมู่ ๙ ตำบลสงเปือย อำเภอคำเขื่อนแก้ว
โพนทัน	๑	นางฤทธิชัยยา ทุมโหมง	หมู่ ๕ ตำบลโพนทัน อำเภอคำเขื่อนแก้ว
ทุ่งมน	๑	นายสมบุญ สว่างแสง	หมู่ ๘ ตำบลทุ่งมน อำเภอคำเขื่อนแก้ว
นาคำ	๑	นายบัญชา กาขาว	หมู่ ๖ ตำบลนาคำ อำเภอคำเขื่อนแก้ว
ดงแคนใหญ่	๑	นายจตุรงค์ จันมา	หมู่ ๑ ตำบลดงแคนใหญ่ อำเภอคำเขื่อนแก้ว
กู่จาน	๔	นายเนาว์ พันเดช นางฉวี มงคลนำ นายสำพาดร์ สองเมือง นายสัญญา พอกพูล	หมู่ ๙ ตำบลกู่จาน อำเภอคำเขื่อนแก้ว หมู่ ๖ ตำบลกู่จาน อำเภอคำเขื่อนแก้ว หมู่ ๙ ตำบลกู่จาน อำเภอคำเขื่อนแก้ว หมู่ ๑ ตำบลกู่จาน อำเภอคำเขื่อนแก้ว
นาแก	๓	นายสุกัญ ประการแก้ว นายสมหมาย บุตรน้ำเพชร นายนิกร บุญกว้าง	หมู่ ๒ ตำบลนาแก อำเภอคำเขื่อนแก้ว หมู่ ๑ ตำบลนาแก อำเภอคำเขื่อนแก้ว หมู่ ๑ ตำบลนาแก อำเภอคำเขื่อนแก้ว
กุดกุง	๑	นายชัยฤกษ์ ไชยชนะนิจ	หมู่ ๓ ตำบลกุดกุง อำเภอคำเขื่อนแก้ว
เหล่าไฮ	๑	นางสาวกาญจนา โพธิ์บัติ	หมู่ ๒ ตำบลเหล่าไฮ อำเภอคำเขื่อนแก้ว
แคนน้อย	๒	นายวิจิตร ไชยช่วย นางกัณหา กิจเกียรติ์	หมู่ ๒ ตำบลแคนน้อย อำเภอคำเขื่อนแก้ว หมู่ ๓ ตำบลแคนน้อย อำเภอคำเขื่อนแก้ว
รวม	๑๘		

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอคำเขื่อนแก้ว พ.ศ. ๒๕๖๒

(๓) ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ชื่อ : ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอคำเขื่อนแก้ว

ชื่อเกษตรกรต้นแบบ : นายเนาวิ พันเดช

บ้านเลขที่ ๑๑ หมู่ที่ ๙ ตำบลกู่จาน อำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร

สถานการณ์ของพื้นที่ : ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ ปัจจัยการผลิตมีราคาสูง

แนวทางการพัฒนา : การเพิ่มผลผลิต การปรับปรุงบำรุงดินและการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม

จุดเด่นของศูนย์เรียนรู้ : การปลูกข้าวอินทรีย์

หลักสูตรเรียนรู้ : ๑. การผลิตข้าว

๒. การปรับปรุงบำรุงดิน

๓. การทำเกษตรผสมผสาน

หลักสูตรบังคับ

๑. การเพิ่มผลผลิต

๒. การลดต้นทุนการผลิต

๓. การทำปุ๋ยอินทรีย์และน้ำหมักชีวภาพ

หลักสูตรเสริม

๑. การปลูกพืชใช้น้ำน้อยและระบบการให้น้ำพืช

๒. การถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการเกษตรที่เหมาะสม

ศูนย์เครือข่าย จำนวน ๑๖ ศูนย์

ตารางที่ ๙ ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร

แบบสรุปข้อมูล						
ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร						
ที่	ชื่อศูนย์เครือข่าย	ประเภท/กิจกรรมหลัก	ที่ตั้งศูนย์		ชื่อ - นามสกุล ประธานศูนย์	เบอร์โทรศัพท์ ประธานศูนย์ เครือข่าย
			หมู่	ตำบล		
๑	กลุ่มแตงโมหวานปลอดสารพิษคำเขื่อนแก้ว	ศูนย์ท่องเที่ยวเชิงเกษตร	๘	ลุมพุก	นายพรทวี ศรีสง่า	๐๙๑๐๑๒๐๘๙๘
๒	กลุ่มเกษตรอินทรีย์ตำบลย่อ	ศูนย์เรียนรู้ด้านข้าว / ศูนย์ข้าวชุมชน	๙	ย่อ	นายพงษ์ศักดิ์ ป้อมสุวรรณ	๐๘๖๒๔๘๓๗๙๙
๓	กลุ่มเกษตรอินทรีย์ตำบลสงเปือย	ศูนย์เรียนรู้ด้านข้าว / ศูนย์ข้าวชุมชน	๙	สงเปือย	นายคำพันธ์ พรรษา	๐๙๓๔๓๐๐๘๕๑
๔	กลุ่มเกษตรทฤษฎีใหม่	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๕	โพนทัน	นางฤทธิชัยยา ทุมโหมง	๐๙๕๖๑๐๑๐๙๐
๕	กลุ่มเกษตรทฤษฎีใหม่	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๘	ทุ่งมน	นายสมบุญ สว่างแสง	๐๙๘๑๔๘๙๐๐๒

แบบสรุปข้อมูล						
ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร						
ที่	ชื่อศูนย์เครือข่าย	ประเภท/กิจกรรมหลัก	ที่ตั้งศูนย์		ชื่อ - นามสกุล ประธานศูนย์	เบอร์โทรศัพท์ ประธานศูนย์ เครือข่าย
			หมู่	ตำบล		
๖	กลุ่มเกษตรกรอินทรีย์ดงแคนใหญ่	ศูนย์เรียนรู้ด้านข้าว / ศูนย์ข้าวชุมชน	๑	ดงแคนใหญ่	นายจตุรงค์ จันมา	๐๘๕๓๐๙๕๓๕๖
๗	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรกรนาเวียง	ศูนย์เรียนรู้ด้านการแปรรูปผลิตผลด้านการเกษตร	๖	กู่จาน	นางฉวี มงคลนำ	๐๖๑๓๒๖๘๖๘๓
๘	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มทาบกิ่งมะม่วงบ้านปลาอืด ม.๒	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ผล	๒	นาแก	นายสุกัญ ประการแก้ว	๐๙๘๖๔๒๙๕๘๑
๙	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนเครือข่ายบ้านนาแก	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.)	๑	นาแก	นายสมหมาย บุตรน้ำเพชร	๐๘๖๐๙๙๐๗๐๗
๑๐	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเพาะเห็ดก้าวบาน	ศูนย์เรียนรู้พืชผัก	๓	กุดกุง	นายชัยฤกษ์ ไชยชนะนิจ	๐๙๓๕๗๑๘๐๗๘
๑๑	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงชุมชน	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๒	เหล่าไฮ	นางสาวกาญจนา โพธิ์บัติ	๐๘๕๒๐๒๙๙๖๖
๑๒	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงชุมชน	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๒	แคนน้อย	นายวิจิตร ไชยช่วย	๐๘๑๙๗๖๒๐๖๖
๑๓	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปข้าว	ศูนย์เรียนรู้ด้านการแปรรูปผลิตผลด้านการเกษตร	๓	แคนน้อย	นางกัญญา กิจเกียรติ์	๐๘๔๓๐๓๗๔๕๙
๑๔	กลุ่มเกษตรทฤษฎีใหม่	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๙	กู่จาน	นายสำพาศร์ สองเมือง	๐๖๓๘๙๔๙๔๒๘
๑๕	กลุ่มเกษตรทฤษฎีใหม่	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๑	กู่จาน	นายสัญญา พอกพูล	๐๘๒๑๓๔๖๐๐๙
๑๖	กลุ่มเกษตรทฤษฎีใหม่	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๑	นาแก	นายนิกร บุญกว้าง	๐๙๕๗๗๐๓๘๑๕

แผนการผลิตรายกลุ่มของแปลงใหญ่ข้าว

- ที่อยู่ ๑. แปลงใหญ่ข้าวตงแคนใหญ่ ตำบลตงแคนใหญ่
 ๒. แปลงใหญ่ข้าวทุ่งมน ตำบลทุ่งมน
 ๓. แปลงใหญ่ข้าวลุ่มพุก ตำบลลุ่มพุก
 ๔. แปลงใหญ่ข้าวภูจาน ตำบลภูจาน

กิจกรรม การปลูกข้าว

- เป้าหมายการดำเนินงานลดต้นทุนการผลิต จาก ๓,๙๙๐ บาท/ต่อไร่ เป็น ๓,๑๙๒ บาท (๒๐.%)
- เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิต จาก ๔๒๔ กิโลกรัม/ไร่ เป็น ๕๐๙ กิโลกรัม/ไร่ (๒๐.%)
- เป้าหมายรายได้ ๗,๖๓๕ บาท/ไร่
- ประมาณการระบาย ๓,๑๙๒ บาท/ไร่

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา

๑. การเพิ่มผลผลิตและลดต้นทุนการผลิต
๒. การเชื่อมโยงเครือข่ายการผลิต การตลาด
๓. การสร้างอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้
๔. การใช้เทคโนโลยีด้านการเกษตรที่เหมาะสม
๕. การจัดทำแผนธุรกิจเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณ
๖. การจัดตั้งการกองทุนหมุนเวียน

แผนการผลิตรายกลุ่มของแปลงใหญ่มันสำปะหลัง

ที่อยู่ แปลงใหญ่มันสำปะหลัง ตำบลภูจาน

กิจกรรม การปลูกมันสำปะหลัง

- เป้าหมายการดำเนินงานลดต้นทุนการผลิต จาก ๖,๖๘๐ บาท/ต่อไร่ เป็น ๕,๓๔๔ บาท (๒๐.%)
- เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิต จาก ๔,๓๖๐ กิโลกรัม/ไร่ เป็น ๕,๒๓๒ กิโลกรัม/ไร่ (๒๐.%)
- เป้าหมายรายได้ ๑๐,๔๖๔ บาท/ไร่
- ประมาณการระบาย ๕,๓๔๔ บาท/ไร่

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา

๑. การเพิ่มผลผลิตและลดต้นทุนการผลิต
๒. การเชื่อมโยงเครือข่ายการผลิต การตลาด
๓. การสร้างอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้
๔. การใช้เทคโนโลยีด้านการเกษตรที่เหมาะสม
๕. การจัดทำแผนธุรกิจเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณ
๖. การจัดตั้งการกองทุนหมุนเวียน

แผนการผลิตรายกลุ่มของ แปลงใหญ่ถั่วลิสง

ที่อยู่ แปลงใหญ่ถั่วลิสง ตำบลกุ้งจาน

กิจกรรม การปลูกถั่วลิสง

- เป้าหมายการดำเนินงานลดต้นทุนการผลิต จาก ๔,๕๒๐ บาท/ต่อไร่ เป็น ๓,๖๑๖ บาท (๒๐%)
- เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิต จาก ๒๔๐ กิโลกรัม/ไร่ เป็น ๒๘๘ กิโลกรัม/ไร่ (๒๐%)
- เป้าหมายรายได้ ๘,๖๔๐ บาท/ไร่
- ประเมินการรายจ่าย ๓,๖๑๖ บาท/ไร่

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา

๑. การเพิ่มผลผลิตและลดต้นทุนการผลิต
๒. การเชื่อมโยงเครือข่ายการผลิต การตลาด
๓. การสร้างอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้
๔. การแปรรูปผลผลิต
๕. การใช้เทคโนโลยีด้านการเกษตรที่เหมาะสม
๖. การจัดทำแผนธุรกิจเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณ
๗. การจัดตั้งการกองทุนหมุนเวียน

แผนการผลิตรายกลุ่มของ แปลงใหญ่ปลาตะเพียน

ที่อยู่ แปลงใหญ่ปลาตะเพียน ตำบลทุ่งมน

กิจกรรม การเลี้ยงปลาตะเพียน

- เป้าหมายการดำเนินงานลดต้นทุนการผลิต จาก ๑๒,๗๕๙ บาท/ต่อไร่ เป็น ๑๐,๒๐๗ บาท (๒๐%)
- เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิต จาก ๖๗๒ กิโลกรัม/ไร่ เป็น ๘๐๖ กิโลกรัม/ไร่ (๒๐%)
- เป้าหมายรายได้ ๔๔,๓๓๐ บาท/ไร่
- ประเมินการรายจ่าย ๑๐,๒๐๗ บาท/ไร่

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา

๑. การเพิ่มผลผลิตและลดต้นทุนการผลิต
๒. การเชื่อมโยงเครือข่ายการผลิต การตลาด
๓. การสร้างอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้
๔. การแปรรูปผลผลิต
๕. การใช้เทคโนโลยีด้านการเกษตรที่เหมาะสม
๖. การจัดทำแผนธุรกิจเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณ
๗. การจัดตั้งการกองทุนหมุนเวียน

แผนการผลิตรายกลุ่มของ แปลงใหญ่แดงโม

ที่อยู่ แปลงใหญ่แดงโม ตำบลลุ่มพุก

กิจกรรม การปลูกแดงโม

- เป้าหมายการดำเนินงานลดต้นทุนการผลิต จาก ๖,๓๐๐ บาท/ต่อไร่ เป็น ๕,๐๔๐ บาท (๒๐%)
- เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิต จาก ๒,๒๐๐ กิโลกรัม/ไร่ เป็น ๒,๖๔๐ กิโลกรัม/ไร่ (๒๐%)
- เป้าหมายรายได้ ๒๖,๔๐๐ บาท/ไร่
- ประมาณการระบาย ๕,๐๔๐ บาท/ไร่

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา

๑. การเพิ่มผลผลิตและลดต้นทุนการผลิต
๒. การเชื่อมโยงเครือข่ายการผลิต การตลาด
๓. การสร้างอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้
๔. การใช้เทคโนโลยีด้านการเกษตรที่เหมาะสม
๕. การจัดทำแผนธุรกิจเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณ
๖. การจัดตั้งการกองทุนหมุนเวียน

แผนการผลิตรายกลุ่มของ แปลงใหญ่ยางพารา

ที่อยู่ แปลงใหญ่ยางพารา ตำบลล้อยอ

กิจกรรม การปลูกยางพารา

- เป้าหมายการดำเนินงานลดต้นทุนการผลิต จาก ๑,๒๐๐ บาท/ต่อไร่ เป็น ๙๖๐ บาท (๒๐%)
- เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิต จาก ๑๒๐ กิโลกรัม/ไร่ เป็น ๑๔๔ กิโลกรัม/ไร่ (๒๐%)
- เป้าหมายรายได้ ๒,๔๔๘ บาท/ไร่
- ประมาณการระบาย ๙๖๐ บาท/ไร่

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา

๑. การเพิ่มผลผลิตและลดต้นทุนการผลิต
๒. การเชื่อมโยงเครือข่ายการผลิต การตลาด
๓. การสร้างอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้
๔. การแปรรูปผลผลิต
๕. การใช้เทคโนโลยีด้านการเกษตรที่เหมาะสม
๖. การจัดทำแผนธุรกิจเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณ
๗. การจัดตั้งการกองทุนหมุนเวียน

ตารางที่ ๑๐ แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่อำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร

กิจกรรม	เดือน												ประมาณการ รายจ่าย	ประมาณการ รายได้	
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.			
การปลูกข้าว					←							→		๓,๑๙๒	๗,๖๓๕
การปลูกมัน สำปะหลัง	←												→	๕,๓๔๔	๑๐,๔๖๔
การปลูกถั่วลิสง	←			→						←			→	๓,๖๑๖	๘,๖๔๐
การเลี้ยงปลา ตะเพียน					←								→	๑๐,๒๐๗	๔๔,๓๓๐
การปลูกแตงโม	←			→										๕,๐๔๐	๒๖,๔๐๐
การปลูกยางพารา	←												→	๙๖๐	๒,๔๔๘
													บาท/ไร่		

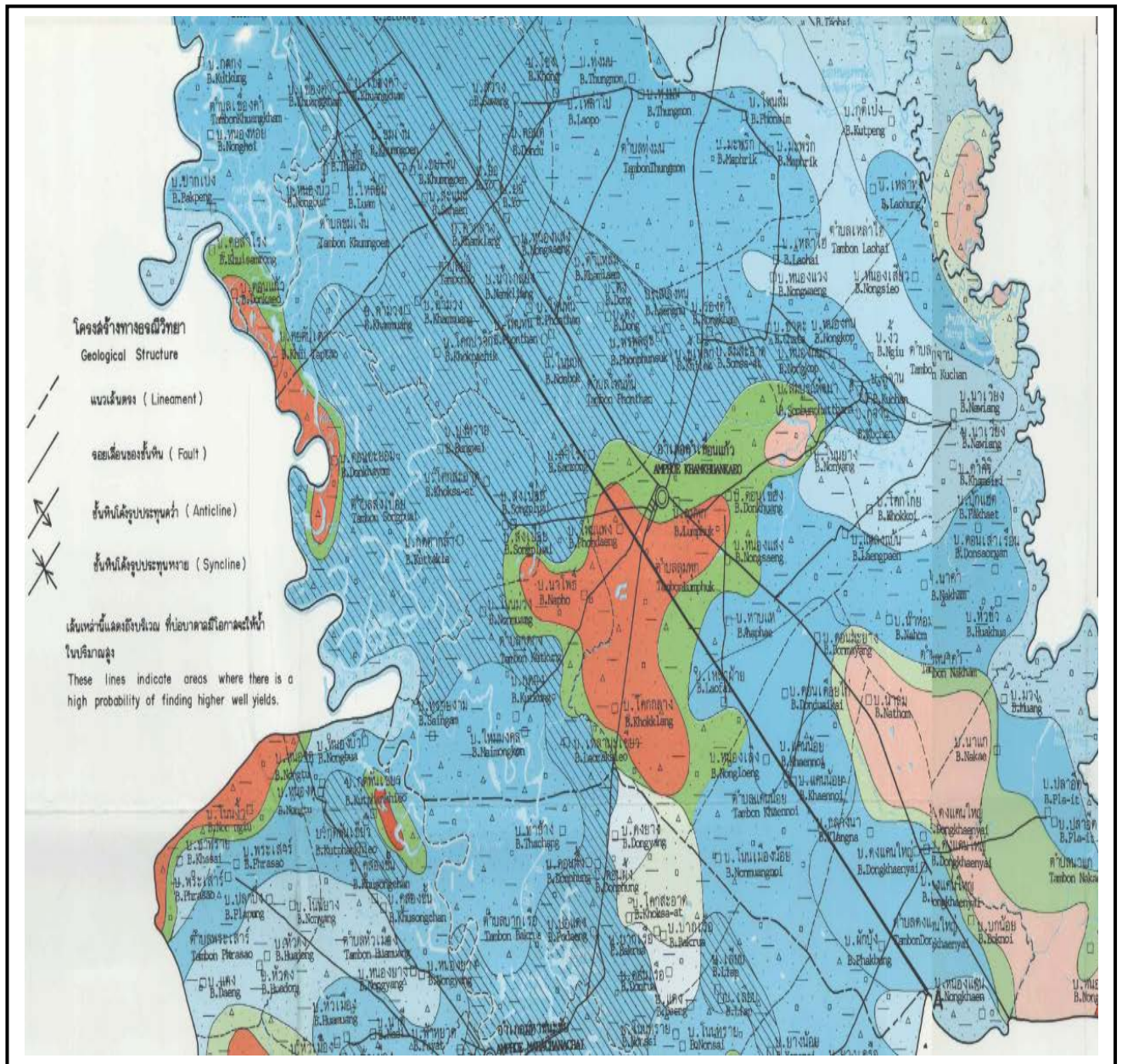
๒.๑.๒ ศักยภาพพื้นที่/ทรัพยากรการเกษตร

๑) ทรัพยากรดิน

ประเภท	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
ดินในพื้นที่ราบลุ่ม	๒๔๓,๔๒๙	๖๑.๐๑
ดินในพื้นที่ดอนในเขตดินแห้ง	๙๗,๓๕๖	๒๔.๔๐
พื้นที่ป่าไม้	๘,๓๗๓	๒.๐๙
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	๔๙,๘๗๕	๑๒.๕๐
เนื้อที่รวมทั้งอำเภอ	๓๙๙,๐๐๐	๑๐๐.๐๐

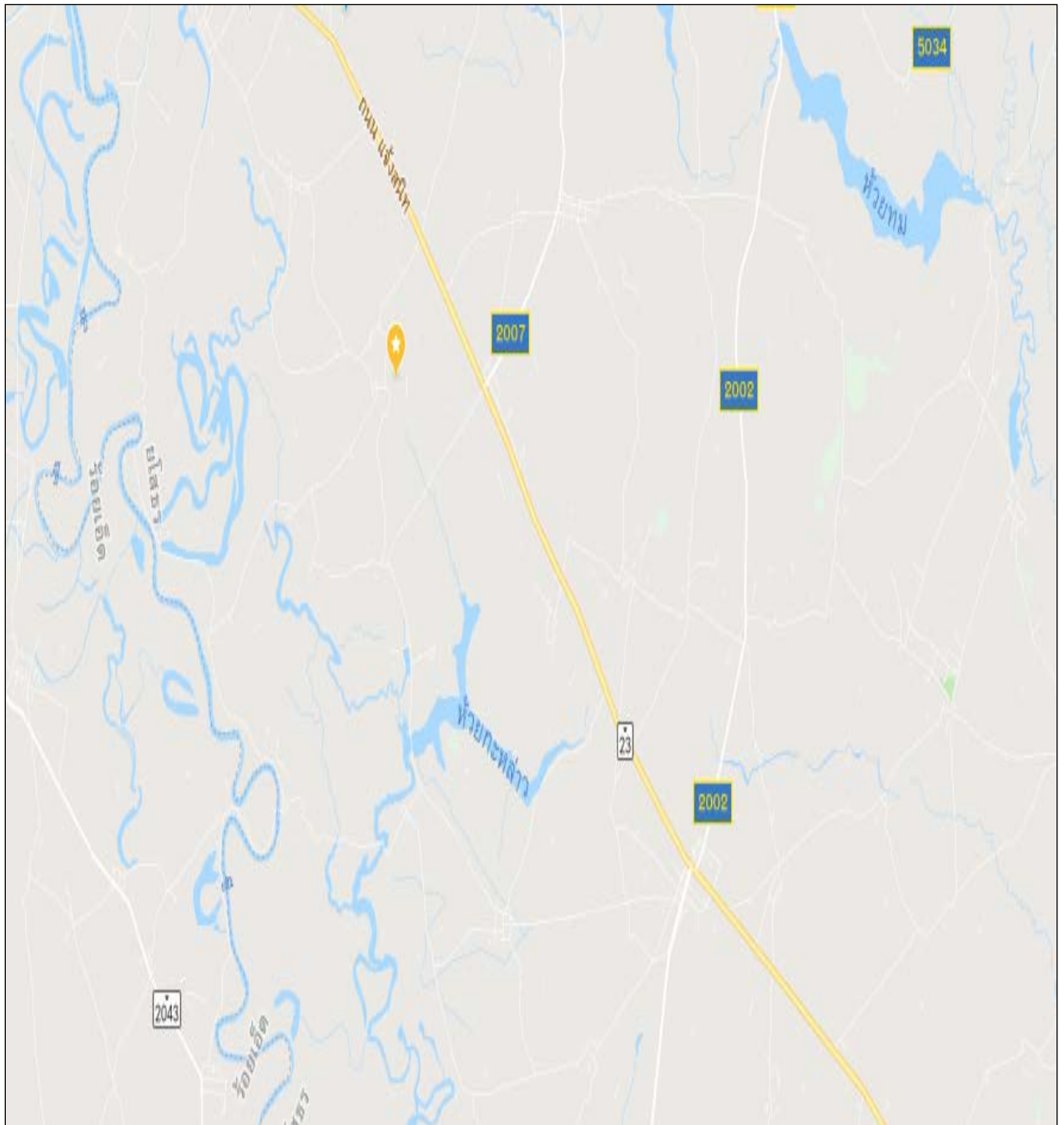
ตารางที่ ๑๑ แสดงทรัพยากรดินอำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร

ตำบลดงแคนใหญ่	จำนวน ๑๖๖ บ่อ
ตำบลนาแก	จำนวน ๑๐๒ บ่อ
ตำบลย่อ	จำนวน ๑๔๐ บ่อ
ตำบลทุ่งมน	จำนวน ๑๑๕ บ่อ
ตำบลเหล่าไฮ	จำนวน ๗๗ บ่อ
ตำบลนาคำ	จำนวน ๘๐ บ่อ
ตำบลสงเปือย	จำนวน ๑๑๔ บ่อ
ตำบลโพนทัน	จำนวน ๖๔ บ่อ

ภาพที่ ๗ แสดงแหล่งน้ำใต้ดินอำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร
(ที่มา : กรมทรัพยากรน้ำบาดาล พ.ศ.๒๕๖๒)

- แหล่งน้ำผิวดิน ได้แก่ น้ำในแม่น้ำ อ่างเก็บน้ำ ห้วย หนอง ลำคลองและในพื้นที่ชุ่มน้ำที่เป็นน้ำจืด ปกติ น้ำผิวดินจะได้รับการเติมจากฝน อ่างเก็บน้ำเขื่อนแก้ว มีแหล่งน้ำผิวดินที่ใช้ทำการเกษตรดังนี้ แม่น้ำชี ลำเซบาย ห้วย กะหล่า ห้วยโพธิ์ แหล่งน้ำจากกรมพัฒนาที่ดิน โครงการชลประทานขนาดเล็ก โครงการชลประทานขนาดกลาง โครงการชลประทานใหญ่ และแหล่งน้ำจากสำนักงานปฏิรูปที่ดิน

ภาพที่ ๘ แสดงแหล่งน้ำผิวดินอำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร
(ที่มา : Google Maps พ.ศ.๒๕๖๒)

๒.๑.๓ สีนค้ำเกษตรกรที่สำคัญ

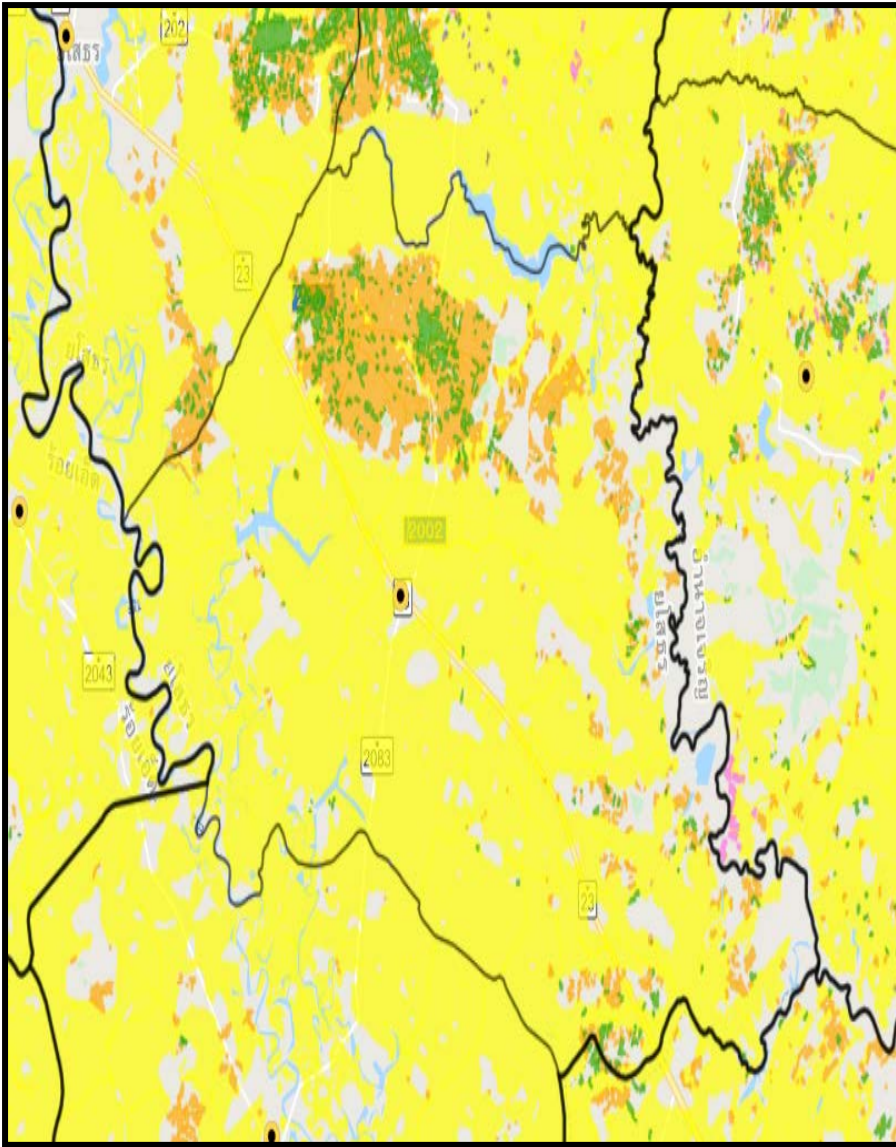
ชนิดสินค้ำ ข้าว

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

(๑) เขตความเหมาะสม

อำเภอคำเขื่อนแก้ว มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกข้าว ทั้งหมด จำนวน ๑๙๘,๑๒๗ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๑๗,๘๓๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๙ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๑๐๕,๐๐๗ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕๓ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๓,๙๖๓ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๗๑,๓๒๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๖

ภาพที่ ๙ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับการเพาะปลูกพืช อําเภอคําเชือนแก้ว
(ที่มา : Agri-Map)

ภาพที่ ๑๐ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับการเพาะปลูกพืช อำเภอคำเขื่อนแก้ว
(ที่มา : Agri-Map)

(๒) พื้นที่ปลูกข้าว

อำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร มีพื้นที่ปลูกข้าว จำนวน ๑๘๙,๗๖๕ ไร่ โดยปลูกมากที่สุดคือ ตำบล ลุมพุก จำนวน ๓๐,๙๑๘ ไร่ รองลงมาคือตำบลดงแคนใหญ่ จำนวน ๒๒,๗๘๙ ไร่ และตำบลสงเปือย จำนวน ๑๘,๒๙๖ ไร่ ตามลำดับ

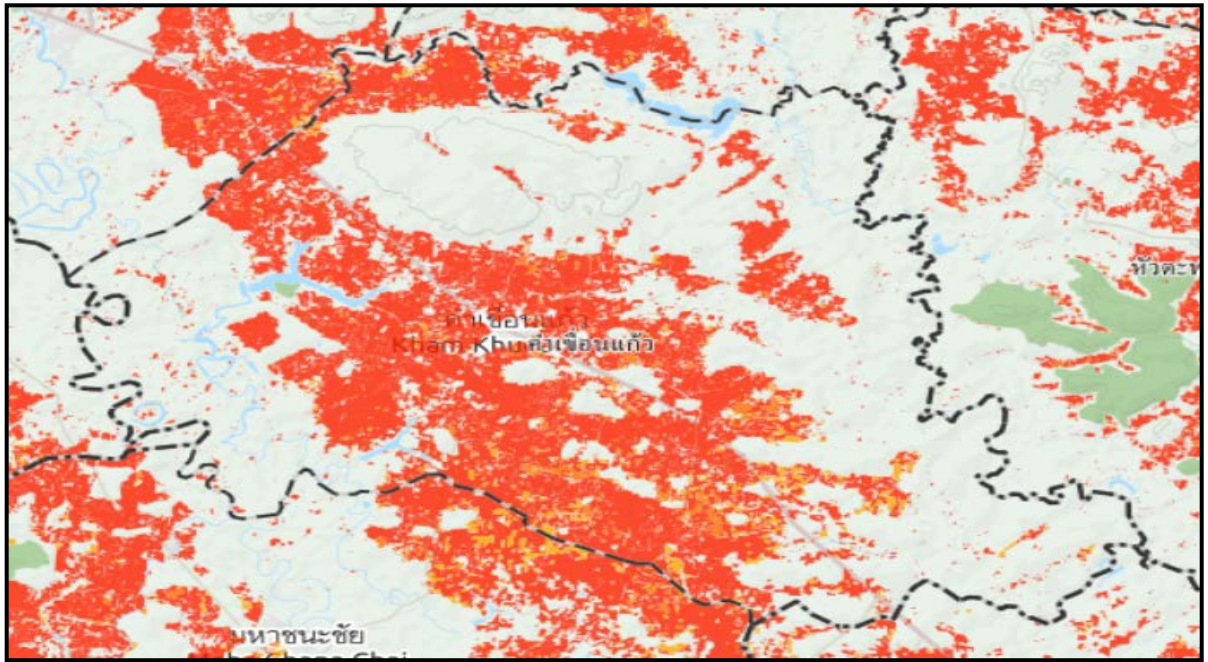

ภาพที่ ๑๑ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอคำเขื่อนแก้ว
(ที่มา : แผนที่ Gistda พ.ศ. ๒๕๖๒)

(๓) การซ้อนทับพื้นที่เขตความเหมาะสมสำหรับปลูกพืชกับพื้นที่ปลูกจริง

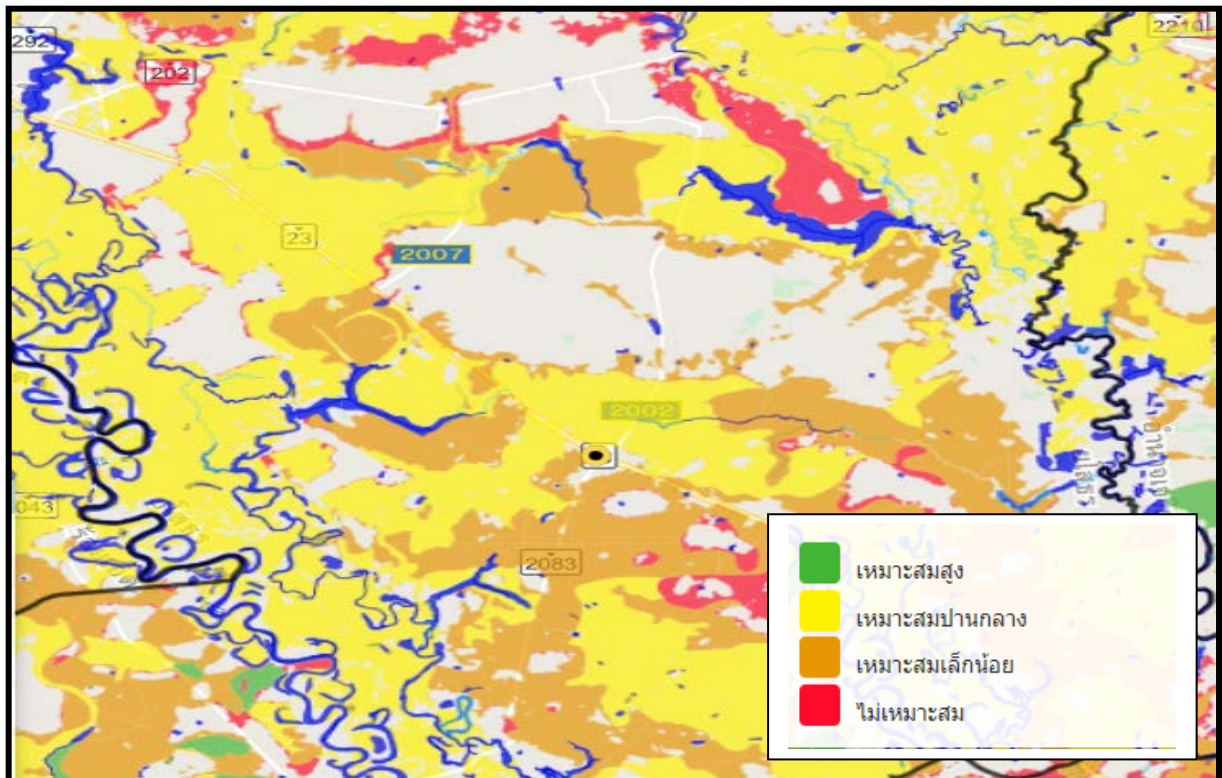
ภาพที่ ๑๒ แสดงการซ้อนทับพื้นที่เขตความเหมาะสมกับพื้นที่ปลูกจริงของข้าว อำเภอคำเขื่อนแก้ว
(ที่มา : Agri-Map)

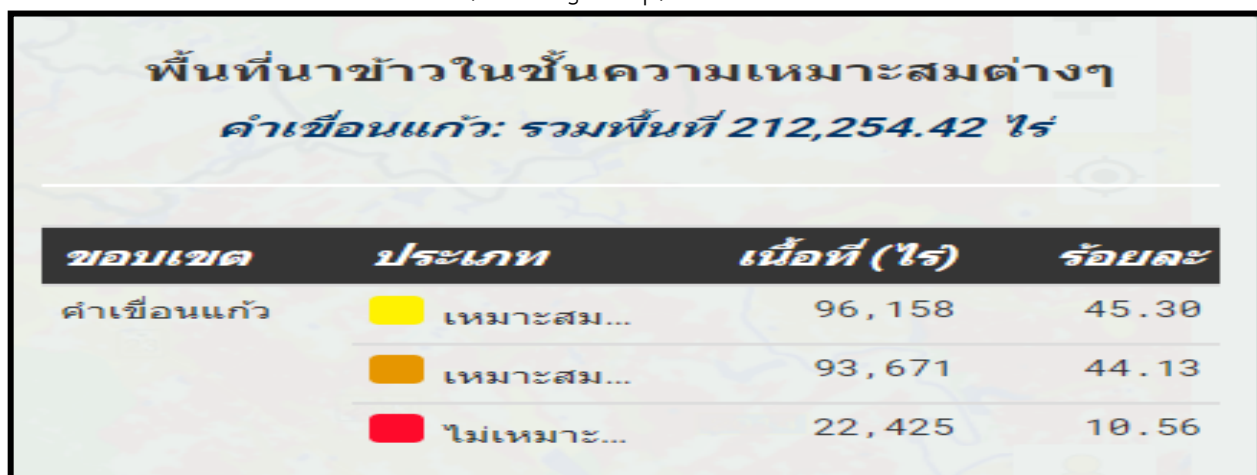
ภาพที่ ๑๓ แสดงการเปรียบเทียบพื้นที่เขตความเหมาะสมกับพื้นที่ปลูกจริงในแต่ละระดับความเหมาะสมของข้าว อำเภอคำเขื่อนแก้ว
(ที่มา : แผนที่ Gistda พ.ศ. ๒๕๖๒)

(๔) พื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม

อำเภอคำเขื่อนแก้ว มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกข้าว ทั้งหมด จำนวน ๑๙๘,๑๒๗ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๑๗,๘๓๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๙ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๑๐๕,๐๐๗ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕๓ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๓,๙๖๓ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๗๑,๓๒๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๖

ภาพที่ ๑๔ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอคำเขื่อนแก้ว (ที่มา : Agri-Map)

ภาพที่ ๑๕ แสดงร้อยละพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอคำเขื่อนแก้ว (ที่มา : Agri-Map)

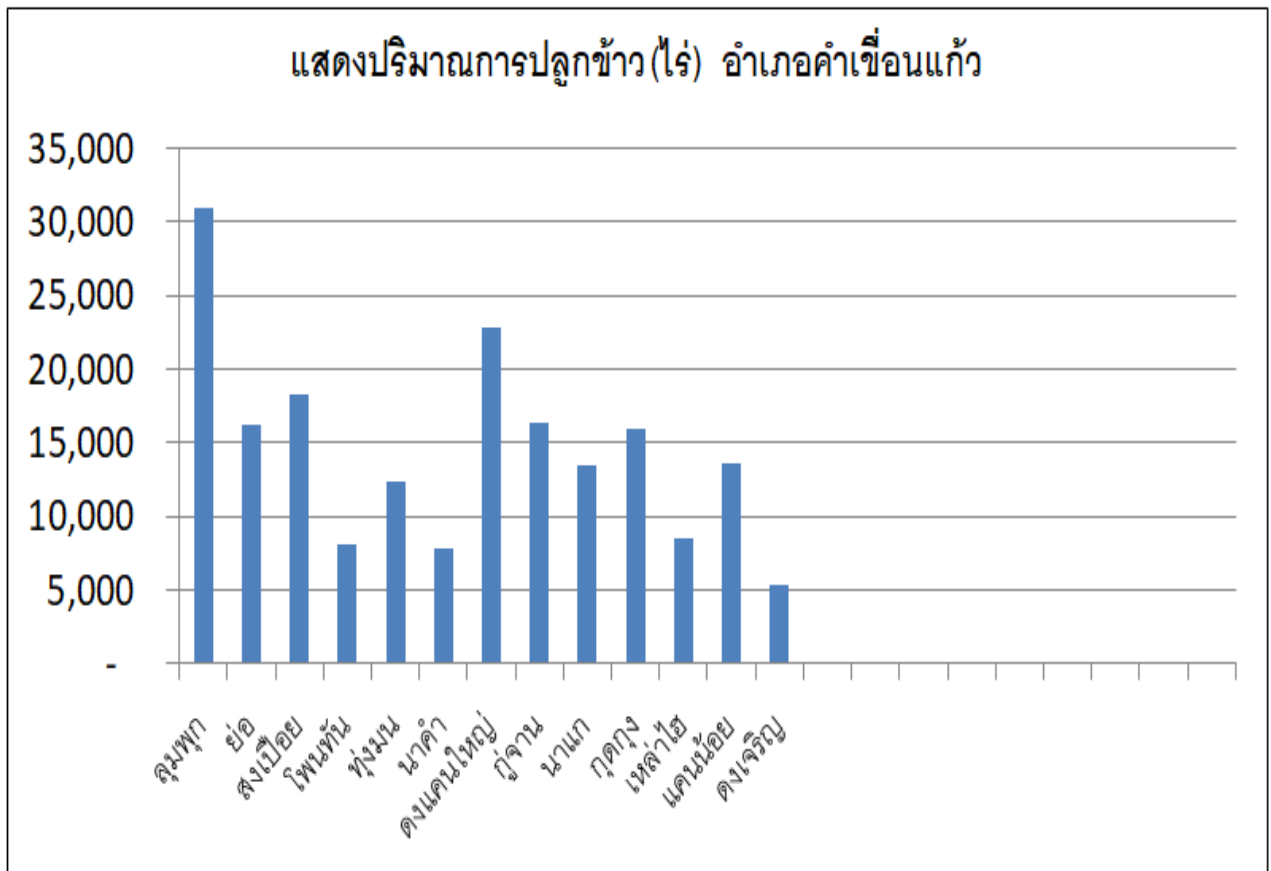
๒) ปริมาณการผลิต

อำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร มีพื้นที่ปลูกข้าว จำนวน ๑๘๙,๗๖๕ ไร่ โดยปลูกมากที่สุดคือ ตำบลลุมพุก จำนวน ๓๐,๙๑๘ ไร่ รองลงมาคือตำบลดงแคนใหญ่ จำนวน ๒๒,๗๘๙ ไร่ และตำบลสงเปือย จำนวน ๑๘,๒๙๖ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๒ แสดงปริมาณการปลูกข้าว อำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร

ตำบล	ครัวเรือนเกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
ลุมพุก	๒,๔๗๑	๓๐,๙๑๘	๒๙,๕๒๖	๑๒,๔๑๘	๐.๔๒๑
ย่อ	๑,๔๓๒	๑๖,๒๑๓	๑๐,๓๘๒	๔,๒๘๕	๐.๔๑๓
สงเปือย	๑,๒๓๗	๑๘,๒๙๖	๗,๖๙๓	๓,๑๗๗	๐.๔๑๓
โพนทัน	๗๓๕	๘,๐๕๙	๖,๒๗๐	๒,๕๔๕	๐.๔๐๖
ทุ่งมน	๑,๑๕๔	๑๒,๓๕๗	๗,๙๑๘	๓,๓๔๒	๐.๔๒๒
นาคำ	๕๕๐	๗,๗๙๑	๓,๑๕๑	๑,๓๕๙	๐.๔๓๑
ดงแคนใหญ่	๑,๗๖๐	๒๒,๗๘๙	๑๘,๐๘๓	๗,๖๐๐	๐.๔๒๐
กู่จาน	๑,๐๖๒	๑๖,๓๕๑	๗,๓๗๘	๓,๐๕๓	๐.๔๑๔
นาแก	๗๘๘	๑๓,๕๑๕	๓,๘๐๑	๑,๕๕๓	๐.๔๐๙
กุดกุง	๑,๐๒๐	๑๕,๙๖๑	๗,๒๘๘	๓,๑๕๐	๐.๔๓๒
เหล่าไฮ	๕๘๙	๘,๔๘๑	๓,๐๙๗	๑,๒๗๒	๐.๔๑๑
แคนน้อย	๘๘๑	๑๓,๖๒๙	๑๓,๑๐๖	๕,๗๔๐	๐.๔๓๘
ดงเจริญ	๕๗๐	๕,๔๐๕	๕,๐๓๘	๒,๕๓๑	๐.๕๐๒
รวม	๑๔,๒๔๙	๑๘๙,๗๖๕	๑๒๒,๗๓๑	๕๒,๐๒๕	๐.๔๒๔

ที่มา : ทะเบียนเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๒

ภาพที่ ๑๖ แสดงปริมาณการปลูกข้าว อำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร
ที่มา : ทะเบียนเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๒

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต

(๑) การใช้พันธุ์ดีการปลูกข้าว และการใช้พันธุ์ข้าว ของเกษตรกรกระจายตามพื้นที่ปลูกข้าวครอบคลุมทั่วทั้ง ๑๓ ตำบล ส่วนใหญ่ปลูกข้าวขาวดอกมะลิ ๑๐๕ พันธุ์ข้าวอื่นๆ ที่ปลูกรองลงมาคือ กข๖ และ กข๕ ตามลำดับ เป็นการปลูกข้าวโดยอาศัยน้ำฝน ชนิดของดินเป็นดินทรายปนร่วน ประมาณ ๓๕ เปอร์เซ็นต์ และร่วนปนทรายประมาณ ๖๕ เปอร์เซ็นต์

(๒) การเตรียมดินมีการเตรียมดิน ๓ ครั้ง คือ ไถตะ ไถแปรและคราด

(๓) การปลูกข้าว เกษตรกรปลูกข้าวแบบปักดำ และหว่านข้าวแห้ง ใช้เมล็ดพันธุ์อัตรา ๖-๒๘ กิโลกรัมต่อไร่ เฉลี่ย ๑๖ กิโลกรัมต่อไร่

(๔) ระบบการให้น้ำเป็นการปลูกข้าวโดยอาศัยน้ำฝนอย่างเดียว

(๕) การดูแลรักษา ระดับน้ำในการปักดำ ควรมีระดับน้ำในนาอย่างน้อยที่สุด เพียงแค่คลุมผิวดิน เพื่อป้องกันวัชพืชและประคองต้นข้าวไว้ไม่ให้ล้ม การควบคุมระดับน้ำหลังปักดำก็เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะระดับน้ำลึกจะทำให้ต้นข้าวแตกกออ่อน ซึ่งจะทำให้ผลผลิตต่ำ ควรควบคุมให้อยู่ในระดับลึกประมาณ ๑ ฝ่ามือ (๑๐ เซนติเมตร) การกำจัดวัชพืช การป้องกันโรค แมลง เกษตรกรในพื้นที่อำเภอคำเขื่อนแก้ว เพียงส่วนน้อยที่นิยมใช้สารเคมี ในการควบคุมป้องกัน และกำจัดทั้งโรคและแมลง แมลงที่พบ คือ หนอนกอ ส่วนโรคที่พบบ้าง คือ โรคไหม้ ส่วนการกำจัดวัชพืช นิยมถอนด้วยมือ ประมาณ ๑-๒ ครั้งในฤดูปลูก วัชพืชที่เป็นปัญหามากทั้งนาดำและนาหว่าน คือ หญ้าชนิดต่างๆ เช่น หญ้าหวาย ข้าววัชพืช เป็นต้น ส่วนวัชพืชอื่น ที่พบเช่น กกชนิดต่างๆ ผักอีฮิน โสนน้ำ ผักกะแยง เป็นต้น

(๖) การใส่ปุ๋ย ในนาปักดำ แปลงกล้าเกษตรกรจะใส่ปุ๋ยอินทรีย์ก่อนไถตะ และใส่ปุ๋ยเคมี

หลังช่วงออก ๑๐-๒๐ วัน ทั้งการทำนาแบบปักดำ และนาหว่าน เกษตรกรมีการใส่ปุ๋ยเคมี ๑ ครั้งมากกว่า ๒ ครั้ง เกษตรกรนิยมใส่ปุ๋ยหลักปักดำ ประมาณ ๑๕-๓๐ วันหลังปักดำ ส่วนนาหว่านจะใส่สูตรเดียวกันในช่วงหลังช่วงออก ประมาณ ๑๕-๓๐ วัน โดยใส่ปุ๋ย ๑๖-๑๖-๘ มากที่สุด นอกจากนี้จะใส่ปุ๋ยสูตร ๑๖-๒๐-๐ ๑๕-๑๕-๑๕ และ ๔๖-๐-๐ ในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน สำหรับการใส่ปุ๋ยสองครั้ง ครั้งที่ ๑ จะใส่ปุ๋ยสูตร ๑๖-๑๖-๘ หรือ ๑๖-๒๐-๐ หลังปักดำ ประมาณ ๑๕-๓๐ วันหลังปักดำ ส่วนนาหว่านจะใส่ในช่วงหลังช่วงออกประมาณ ๑๕-๓๐ วัน และครั้งที่ ๒ จะใส่ปุ๋ยสูตร ๑๕-๑๕-๑๕ หรือ ๔๖-๐-๐ ช่วงข้าวแตกกอ หรือช่วงข้าวตั้งท้อง

(๗) การเก็บเกี่ยว เกษตรกรเก็บเกี่ยวข้าว โดยเก็บเกี่ยวหลังออกดอกประมาณ ๓๐ วัน นิยมใช้เครื่องเกี่ยวนวด เกษตรกรจะแบ่งผลผลิตเป็นสามส่วนคือ เพื่อบริโภค ทำพันธุ์ และขาย เกษตรกรจะเก็บข้าวไว้ให้เพียงพอสำหรับบริโภคทั้งปี และกันบางส่วนไว้เป็นเมล็ดพันธุ์สำหรับปลูกในปีต่อไป ที่เหลือจึงขาย โดยขายเพียงครั้งเดียว หรืออาจจะแบ่งขาย ๒ ครั้ง เพื่อรอราคาขายที่ดีกว่า

(๘) การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว คือให้มีการสูญเสียของข้าวในขณะเก็บรักษาน้อยที่สุดทั้งด้านปริมาณ และคุณภาพ ในด้านปริมาณ มีการสูญเสียน้ำหนัก เนื่องจาก นก หนู แมลงในโรงเก็บ และการหายใจของเมล็ด ส่วนด้านคุณภาพ เช่น เกิดข้าวเมล็ดเหลือง เกิดกลิ่นเหม็นอับ และมีสิ่งสกปรกเจือปนมาก การเก็บรักษาข้าวโดยทั่วไป ควรเก็บรักษาไว้ในสภาพหรือโรงเก็บที่มีความชื้นสัมพัทธ์และอุณหภูมิของอากาศต่ำ (ในที่แห้งและเย็น) ส่วนใหญ่การเก็บในโรงเก็บหรือยุ้งฉางของเกษตรกร

(๙) การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูการป้องกันโรค แมลง เกษตรกรในพื้นที่อำเภอคำเขื่อนแก้ว เพียงส่วนน้อยที่นิยมใช้สารเคมี ในการควบคุมป้องกัน และกำจัดทั้งโรคและแมลง แมลงที่พบ คือ หนอนกอ ส่วนโรคที่พบบ้าง คือ โรคไหม้ ส่วนการกำจัดวัชพืช นิยมถอนด้วยมือ ประมาณ ๑- ๒ ครั้งในฤดูปลูก

๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในอำเภอคำเขื่อนแก้ว มีการปลูกข้าว ดังนี้

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ข้าว					←						→	

สัญลักษณ์

←→ ช่วงฤดูปลูก

△ ปลูกสูงสุด

←.....→ ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว

▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ ๑๗ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกข้าวในอำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอคำเขื่อนแก้ว พ.ศ. ๒๕๖๒)

๕) ต้นทุนการผลิต

อำเภอคำเขื่อนแก้ว มีต้นทุนการปลูกข้าว โดยมีพื้นที่นอกเขตชลประทานมีต้นทุนการปลูกข้าว เป็นเงิน ๓,๙๙๐ บาท

ตารางที่ ๑๓ แสดงต้นทุนการผลิตข้าว(ต่อไร่) ปี ๒๕๖๒ อำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร

รายการ	บาท
๑. ค่าเมล็ดพันธุ์	๕๕๐
๒. ค่าเตรียมดิน	๖๕๐
๓. ค่าปุ๋ยเคมี	๘๙๐
๔. ค่าสารเคมีกำจัดแมลง/วัชพืช	๓๕๐
๕. ค่าปลูก นาดำ/หว่าน	๔๕๐
๖. ค่าจ้างเก็บเกี่ยวข้าว	๖๐๐
๗. ค่าขนข้าวลาน และฉาง	๓๐๐
๘. ค่าน้ำมันตัดหญ้า ฉีด พ่น	๒๐๐
รวม	๓,๙๙๐

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอคำเขื่อนแก้ว พ.ศ. ๒๕๖๒)

๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด

สถานการณ์การราคาข้าวเปลือกที่ผ่านมา คาดว่าราคาข้าวเปลือกเจ้าเฉลี่ยที่เกษตรกรขายได้ และข้าวเปลือกเหนียวปรับตัวเพิ่มขึ้น เนื่องจากผลผลิตได้รับความเสียหายจากภัยแล้ง ทำให้มีผลผลิตออกสู่ตลาดน้อย ขณะที่ราคาข้าวเปลือกเจ้าหอมมะลิที่เกษตรกรขายได้ปรับตัวลดลง เนื่องจากปัจจุบันมี คู่แข่งขันมากขึ้น อาทิ เวียดนาม และกัมพูชา จึงส่งผลต่อราคาข้าวหอมมะลิไทยลดลง ราคาข้าวเปลือกปัจจุบัน ราคาข้าว เปลือก เจ้ามะลิ ๑๐๕ ราคา ต้นละ ๑๐,๙๐๐-๑๒,๐๐๐ บาท ราคาข้าว เปลือก ข้าวเหนียว กข.๖ ราคา ต้นละ ๑๒,๐๐๐-๑๓,๐๐๐ บาท

(๑) วิธีการตลาด เกษตรกรอำเภอคำเขื่อนแก้ว สามารถขายผลผลิตข้าวให้กับจุดรับซื้อในพื้นที่ใกล้เคียง ในอำเภอ รายละเอียดดังตารางที่ ๑๔

ตารางที่ ๑๔ จุดรับซื้อข้าวในพื้นที่ใกล้เคียง

ที่	จุดรับซื้อ	ที่ตั้ง			ปริมาณการรับซื้อ (ตัน)
		หมู่ที่	ตำบล	อำเภอ	
๑	โรงสีกิจเจริญ	๒	ลุมพุก	คำเขื่อนแก้ว	
๒	โรงสีทรัพย์สิรินธร	๗	แคนน้อย	คำเขื่อนแก้ว	
๓	โรงสีควงเจริญ	๒	ย่อ	คำเขื่อนแก้ว	

๔	โรงสีกิมมณ	๑	ลุมพุก	คำเขื่อนแก้ว	
---	------------	---	--------	--------------	--

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอคำเขื่อนแก้ว พ.ศ. ๒๕๖๒)

(๒) แหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป

อำเภอคำเขื่อนแก้ว มีโรงสีรับซื้อผลผลิตจากเกษตรกร รวม ๔ แห่ง ตามจุดรับซื้อดังนี้

ภาพที่ ๑๘ แสดงแหล่งรับซื้อข้าว อำเภอคำเขื่อนแก้ว

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอคำเขื่อนแก้ว พ.ศ. ๒๕๖๒)

๗) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

อำเภอคำเขื่อนแก้ว มีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบด้านการเกษตร จำนวน ๒๔๗ ราย และมี Smart Farmer ซึ่งมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer แปลงใหญ่ จำนวน ๑๑ ราย

องค์ความรู้ทักษะความชำนาญ

เกษตรกรมีความรู้ ความชำนาญ องค์ความรู้ในเทคโนโลยีการผลิต ที่มีความโดดเด่น ดังนี้

เกษตรกรต้นแบบศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอคำเขื่อนแก้ว ซึ่งภูมิปัญญาที่เกิดจากการสร้างสมประสบการณ์ จนตกผลึกนำมาแก้ไขปัญหาการเกษตรให้กับเกษตรกรได้ดี ได้แก่

๑ นายเนาว์ พันเดช ที่อยู่ ๑๑ หมู่ที่ ๙ ตำบลกู่จาน อำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร ซึ่งเป็นประธานศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอคำเขื่อนแก้ว เกษตรกรต้นแบบด้านการเพิ่มผลผลิต การปรับปรุงดิน/การให้น้ำแนวคิดเน้นการบำรุงดิน เพื่อให้ได้ผลผลิตสูง และดินมีความอุดมสมบูรณ์ยั่งยืน เทคโนโลยีในแปลงต้นแบบเน้นการปรับปรุงบำรุงดิน เนื่องจากดินเป็นปัจจัยสำคัญที่สุด สำหรับการปลูกข้าว เป็นแหล่งเรียนรู้ให้เกษตรกรสามารถผลิตสินค้าเกษตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ลดต้นทุนการผลิต และเป็นแหล่งเรียนรู้ในการถ่ายทอดเทคโนโลยีที่เหมาะสมในการผลิตสินค้าเกษตร

๒ นางสาวกาญจนา โพธิ์บัติ เครือข่าย ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน สถานที่ตั้ง หมู่ที่ ๑ บ้านหนองแวง ตำบลเหล่าไฮ อำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร เทคโนโลยีเด่นของศูนย์เครือข่าย การทำเกษตรผสมผสาน การนำไปใช้ประโยชน์ ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงชุมชน ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การปรับปรุงบำรุงดิน การทำน้ำหมักชีวภาพ

๓ นายชัยฤกษ์ ไชยชนะ วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเพาะเห็ดก้าवान หมู่ ๓ ตำบลกุดกุง อำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร ศูนย์เรียนรู้พืชผัก สถานที่ตั้ง หมู่ ๓ ตำบลกุดกุง อำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร เทคโนโลยีเด่นของศูนย์เครือข่าย การเพาะเห็ด การนำไปใช้ประโยชน์ การสร้างรายได้ตลอดทั้งปี การผลิตก้อนเชื้อเห็ด การหยอดเชื้อและการบ่มเชื้อเห็ด การดูแลรักษาและการเก็บเกี่ยวผลผลิตเห็ด

๔ นางฤทธิชัยยา ทุมโหมง เครือข่าย ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรผสมผสาน สถานที่ตั้ง เลขที่ ๑๕๕ หมู่ ๕ ตำบลโพ้นหิน อำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร การนำไปใช้ประโยชน์ การทำเกษตรโดยใช้หลักความพอประมาณ ความมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกันที่ดี และความเอื้ออาทรต่อกันในชุมชน เป็นเสมือนรากฐานของชีวิตมีความเข้มแข็ง สร้างความมั่นคง ยั่งยืน ในการประกอบอาชีพด้านการเกษตร

ตารางที่ ๑๕ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตและแปรรูปการเกษตร อำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร.

ที่	ชื่อ - สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่เริ่ม	สาขา
๑	นาย ทนงศักดิ์ ถมปิด	๘	ลุมพุก	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๕๙	การเกษตร
๒	นาย สมชาย ศิลารักษ์	๑	ดงแคนใหญ่	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๐	การเกษตร
๓	นางสาว สุดใจ ผาสุข	๗	ย่อ	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๐	การเกษตร
๔	นางสาว กาญจนา โพธิ์บัติ	๑	เหล่าไฮ	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๐	การเกษตร
๕	นางสาว ดอกอ้อ สิงห์กาล	๑	กุดกุง	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๐	การเกษตร
๖	นางสาว รุ่งนคร ถึงแสง	๑	ดงเจริญ	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๐	การเกษตร
๗	นาย ศุภชัย มาลัย	๑	แคนน้อย	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๐	การเกษตร
๘	นาย ปราโมทย์ พันเดช	๙	กู่จาน	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๐	การเกษตร
๙	นาย สุเทพ ไชยนา	๘	ลุมพุก	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๐	การเกษตร
๑๐	นาย สาคร ผาเหล่า	๖	ย่อ	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๐	การเกษตร
๑๑	นาง พรเพ็ญ พึ่งกิจ	๑๕	ลุมพุก	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๐	การเกษตร
๑๒	นาย จตุรงค์ จันมา	๑	ดงแคนใหญ่	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๐	การเกษตร
๑๓	นางสาว มันทนา สุดแสง	๖	ทุ่งมน	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๐	การเกษตร
๑๔	นาย อำนวย บุญสาร	๕	ดงแคนใหญ่	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๑๕	นาย จันทร ทรายทอง	๖	ดงแคนใหญ่	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๑๖	นางสาว ศศิภา ซาคำไฮ	๑๑	ย่อ	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร

ที่	ชื่อ - สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่เป็น	สาขา
๑๗	นางสาว เบญจภรณ์ คล้ายมณี	๔	ลุมพุก	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๑๘	นาย ไพศาล ไชยนา	๕	ภูจาน	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๑๙	นาย สมบูรณ์ ขวานทอง	๘	ภูจาน	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๒๐	นาง ผล กลมเกลียว	๕	ภูจาน	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๒๑	นาย วิเชียร นักปาละโถ	๕	ภูจาน	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๒๒	นาง ดวงเดือน ขวานทอง	๘	ภูจาน	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๒๓	นาย วีระ กันทะพันธ์	๕	ภูจาน	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๒๔	นาย ฉลองชัย นำภา	๕	ภูจาน	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๒๕	นาย ประสิทธิ์ พอกพูล	๔	ภูจาน	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๒๖	นาย สุขชัย ขวานทอง	๘	ภูจาน	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๒๗	นาย บุญเพ็ง ขวานทอง	๘	ภูจาน	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๒๘	นาย สมชาย ขวานทอง	๘	ภูจาน	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๒๙	นาง นภา น้อมธรรม	๕	ภูจาน	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๓๐	นาย ยิ่งยงค์ จันทราชา	๕	ภูจาน	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๓๑	นาง สง่า ถมปิด	๕	ภูจาน	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๓๒	นาง รำไพโร ช่างทอง	๕	ภูจาน	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๓๓	นาย ประยงค์ ขวัญทอง	๔	ภูจาน	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๓๔	นาง จำปา คงคาร์ตัน	๔	ภูจาน	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๓๕	นาง อรทัย เสียงใส	๔	ภูจาน	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๓๖	นาย ประภาส เสียงใส	๔	ภูจาน	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๓๗	นาย วิชัย พวงศรี	๘	ภูจาน	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๓๘	นาย บุญเลี้ยง พอกพูล	๔	ภูจาน	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๓๙	นาย สุพรรณ พันเดช	๘	ภูจาน	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๔๐	นาย พิทักษ์ คำแฝง	๘	ภูจาน	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๔๑	นาย สุพรรณ พวงศรี	๘	ภูจาน	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๔๒	นาย ประมวล สังสนา	๘	ภูจาน	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๔๓	นาย ศุภมิตร มนุบุตร	๔	นาคำ	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๔๔	นาย สุรพล ศรีจันทร์	๕	ลุมพุก	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๔๕	นาย สำราญ วันทา	๑๕	ลุมพุก	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๔๖	นาย พงษ์ศักดิ์ คงดี	๑๑	ลุมพุก	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๔๗	นาย ทนงศักดิ์ ถมปิด	๘	ลุมพุก	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๔๘	นางสาว มัสชุกาญจน์ ปัญญาใส	๔	ลุมพุก	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๔๙	นาง วิไลวรรณ ประทุมนอก	๑๓	ลุมพุก	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๕๐	นาง อ่อนสี ดอกคำ	๘	ลุมพุก	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๕๑	นาง ดลนภา ทองทา	๗	ลุมพุก	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร

ที่	ชื่อ - สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่เป็น	สาขา
๕๒	นาง วิภาวดี หนูอินทร์	๗	ลุมพุก	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๕๓	นาย อ่อนสา วรทรัพย์	๗	ลุมพุก	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๕๔	นาย สุปล สุขแสน	๑๕	ลุมพุก	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๕๕	นาย สัมพันธ์ คงทน	๕	ลุมพุก	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๕๖	นาง สมคิด พิมพ์ทอง	๕	ลุมพุก	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๕๗	นาย กลม ไชยช่วย	๑๕	ลุมพุก	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๕๘	นาย ดม พิมพ์ทอง	๑๕	ลุมพุก	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๕๙	นาง อนงค์ วงลาชี	๘	ลุมพุก	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๖๐	นาง ผ่องศรี พลลือ	๑๔	ลุมพุก	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๖๑	นาง สัมฤทธิ์ กลิ่นแก้วนพรัตน์	๑๐	ลุมพุก	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๖๒	นาง ปราณี มงคลนำ	๑๐	ลุมพุก	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๖๓	นาย สมพร ศรีสมัย	๗	ลุมพุก	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๖๔	นาย นาคร ทำทอง	๑๐	ลุมพุก	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๖๕	นาง พิกุล จันสีสุก	๑๐	ลุมพุก	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๖๖	นาย สมบูรณ์ พิมพ์ทอง	๑๕	ลุมพุก	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๖๗	นาง หลวย คำชู	๕	ลุมพุก	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๖๘	นาย จันทา กัลยาวงศ์	๘	ลุมพุก	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๖๙	นาย สมัย ศรีสง่า	๘	ลุมพุก	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๗๐	นาย กฤษณา สงเปื่อย	๑๒	ลุมพุก	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๗๑	นางสาว บุศรา เขียวงาน	๕	ลุมพุก	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๗๒	นางสาว หม่อน พันเดช	๑๒	ลุมพุก	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๗๓	นางสาว วัน สายสิงห์	๑๒	ลุมพุก	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๗๔	นาย สุวิจารย์ ปัญญาใส	๑๓	ลุมพุก	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๗๕	นาย พันธุ์แก้ว สิมพา	๑๓	ลุมพุก	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๗๖	นาย ดำรงค์ สิงหปุรางกูร	๑๔	ลุมพุก	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๗๗	นาย ชาญวิทย์ มาลัย	๙	ลุมพุก	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๗๘	นาง บุญธง ศักดิ์ไสย	๘	ลุมพุก	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๗๙	นาย สุวิทย์ ศรีสง่า	๘	ลุมพุก	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๘๐	นาย ณรงค์ กลมเกลียว	๒	กู่จาน	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๘๑	นาย สุปล ไชยนา	๓	เหล่าไฮ	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๘๒	นาง บุญโชติ อารินทร์	๑๒	ดงแคนใหญ่	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๘๓	นาย อุทัย เสียงใส	๑	เหล่าไฮ	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๘๔	นาย ศุภชัย มาลัย	๑	แคนน้อย	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๘๕	นางสาว รุ่งนคร ถึงแสง	๑	ดงเจริญ	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๘๖	นาง บังอร นาเวียง	๑๑	กู่จาน	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร

ที่	ชื่อ - สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่เป็น	สาขา
๘๗	นาง ละมัย ลุนสิน	๑๑	กู่จาน	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๘๘	นาง หนูล้า มงคลนำ	๑๑	กู่จาน	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๘๙	นางสาว ดอกไม้ มงคลนำ	๖	กู่จาน	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๙๐	นาง พิสมัย วามะลุน	๖	กู่จาน	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๙๑	นาง ละออง เหลลาลาภะ	๑๑	กู่จาน	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๙๒	นาง อุบล สองเมือง	๑๑	กู่จาน	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๙๓	นาง พิทักษ์ ชันอาษา	๖	กู่จาน	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๙๔	นาย คำหล้า สายสอน	๖	กู่จาน	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๙๕	นาง ระเบียบ มงคลนำ	๑๑	กู่จาน	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๙๖	นาง หนูไกร มงคลนำ	๖	กู่จาน	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๙๗	นาง ประพันธ์ วิจารณ์	๑๑	กู่จาน	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๙๘	นาย ประสาท นาเวียง	๑๑	กู่จาน	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๙๙	นาง บังออน มงคลนำ	๑๑	กู่จาน	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๑๐๐	นาง ละมุล โคกศรี	๑๑	กู่จาน	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๑๐๑	นาง จันที ชันอาษา	๖	กู่จาน	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๑๐๒	นาง ทรงศรี โคกศรี	๖	กู่จาน	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๑๐๓	นาย อุดม มงคลนำ	๑๑	กู่จาน	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๑๐๔	นาย สนั่น อันแสน	๖	กู่จาน	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๑๐๕	นาง ล้า ชันอาษา	๑๑	กู่จาน	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๑๐๖	นาย บุญถม ศรีพอ	๑๑	กู่จาน	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๑๐๗	นางสาว หนูเลียม สายสอน	๑๑	กู่จาน	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๑๐๘	นาง อุพร นาเวียง	๖	กู่จาน	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๑๐๙	นาง ทองปุ่น สองเมือง	๖	กู่จาน	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๑๑๐	นาง หนูพัต ชันอาษา	๖	กู่จาน	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๑๑๑	นาง หนูเพียร วามะลุน	๑๑	กู่จาน	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๑๑๒	นาย อุดม วิเศษไทย	๑๑	กู่จาน	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๑๑๓	นาย ทนงค์ดี นาเวียง	๖	กู่จาน	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๑๑๔	นางสาว เกษร สายสอน	๖	กู่จาน	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๑๑๕	นางสาว ภัทรวดี สนนงบุญ	๑	นาแก	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๑๑๖	นาง บรรจง ทวยตรง	๑๑	กู่จาน	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๑๑๗	นาง สุดชดา ชันอาษา	๑๑	กู่จาน	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๑๑๘	นาย สำราญ นาเวียง	๑๑	กู่จาน	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๑๑๙	นาง ละออง แสงอรุณ	๑๑	กู่จาน	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๑๒๐	นางสาว อุดม สายสอน	๑๑	กู่จาน	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๑๒๑	นาง นารี ถมปัต	๑๑	กู่จาน	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร

ที่	ชื่อ - สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่เป็น	สาขา
๑๒๒	นาย จารึก จันเจือ	๖	กู่จาน	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๑๒๓	นางสาว พัสราลัย สายสอน	๖	กู่จาน	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๑๒๔	นาง วาสนา สายสอน	๖	กู่จาน	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๑๒๕	นางสาว วชิราภรณ์ มงคลนำ	๖	กู่จาน	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๑๒๖	นางสาว อำไพ นาเวียง	๖	กู่จาน	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๑๒๗	นาง ฉวี มงคลนำ	๖	กู่จาน	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๑๒๘	นาย สมชาย ศิลารักษ์	๑	ดงแคนใหญ่	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๑๒๙	นางสาว สุดใจ ผาสุก	๗	ย่อ	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๑๓๐	นาย ไกรสรณ์ เกษีสังข์	๗	ย่อ	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๑๓๑	นาย ถาวร สายคำวงศ์	๖	เหล่าไฮ	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๑๓๒	นาง ปกัสสร สิงห์ครุฑ	๙	ทุ่งมน	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๑๓๓	นาย สาคร ผาเหล่า	๖	ย่อ	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๑๓๔	นางสาว ดอกอ้อ สิงห์กาล	๑	กุดกุง	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๑๓๕	นางสาว กาญจนา โพธิ์บัติ	๑	เหล่าไฮ	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๑๓๖	นาย พงษ์ศักดิ์ ป้อมสุวรรณ	๙	ย่อ	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๑๓๗	นางสาว วาสนา โคกศรี	๖	กู่จาน	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๑๓๘	นาง อุบลวรรณ ศรีสง่า	๑	ลุ่มพุก	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๑๓๙	นาง วิมลพรรณ พิมเสน	๗	ดงเจริญ	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๑๔๐	นาย ชัยฤกษ์ ไชยชนะ	๓	กุดกุง	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๑๔๑	นาง สุภาพร หาญศรีวัฒนกุล	๓	ทุ่งมน	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๑๔๒	นางสาว เพ็ญประภา ทองทา	๑๐	ดงแคนใหญ่	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๑๔๓	นางสาว รัตนา ทองทา	๔	ดงแคนใหญ่	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๑๔๔	นาง ไพวรรณ จันทะคุณ	๓	แคนน้อย	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๑๔๕	นาง สุกัญญา นุชสาย	๙	ดงแคนใหญ่	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๑๔๖	นาย สุริยันต์ ฐระพันธ์	๘	สงเปือย	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๑๔๗	นาย ประยงค์ ขวานทอง	๘	กู่จาน	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๑๔๘	นาง แดง นักผูก	๑๒	ดงแคนใหญ่	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๑๔๙	นาง ประนอม วัฒนัน	๒	ลุ่มพุก	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๑๕๐	นาย ทองพูล พลหาญ	๘	สงเปือย	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๑๕๑	นาง เพ็ชร ดาษดั้น	๑๕	ลุ่มพุก	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๑๕๒	นาง เตียง โกศล	๙	ลุ่มพุก	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๑๕๓	นาย สมหมาย วงเวียน	๑	นาแก	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๑๕๔	นาย ปราโมทย์ พันเดช	๙	กู่จาน	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๑๕๕	นาง ประการ หงษา	๓	นาคำ	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๑๕๖	นาย สมหมาย บุตรน้ำเพชร	๑	นาแก	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร

ที่	ชื่อ - สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่เป็น	สาขา
๑๕๗	นางสาว รัตนา สุตะคาน	๑๓	ดงแคนใหญ่	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๑๕๘	นาย บุญถิ่น อารินทร์	๑๒	ดงแคนใหญ่	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๑๕๙	นาง สำรึก ขยันทำ	๙	ทุ่งมน	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๑๖๐	นาย บุญช่วย ดลสุข	๔	โพนทัน	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๑๖๑	นาง ดวงมกล งามศิริ	๔	โพนทัน	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๑๖๒	นาย ประดิษฐ์ กอแก้ว	๓	นาแก	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๑๖๓	นาง มะลัย ไชยช่วย	๑๒	ดงแคนใหญ่	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๑๖๔	นาง ชื่นใจ ผุ่งใหญ่	๑๒	ดงแคนใหญ่	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๑๖๕	นาง นงนุช แก้วแสน	๗	กุดกุง	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๑๖๖	นางสาว มะลิ ปักสังคะณีย์	๑	แคนน้อย	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๑๖๗	นาง มยุรี เมฆมด	๓	นาแก	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๑๖๘	นาย แปน เสียงใส	๑	เหล่าไฮ	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๑๖๙	นาย สำพাত্র์ สองเมือง	๙	กู่จาน	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๑๗๐	นาย อำนวย สานนท์	๙	กู่จาน	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๑๗๑	นาย เนาว์ พันเดช	๙	กู่จาน	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๑๗๒	นาง สุปราณี สุขเกษม	๑๒	ดงแคนใหญ่	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๑๗๓	นางสาว อ้วน ทองปาน	๑๒	ดงแคนใหญ่	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๑๗๔	นางสาว จิตติมา ทองปาน	๑๒	ดงแคนใหญ่	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๑๗๕	นาง สายสมร ทองปาน	๑๒	ดงแคนใหญ่	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๑๗๖	นาง สมรัก สอดสี	๙	ลุมพุก	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๑๗๗	นาย บัวเลียน ชุบทสร	๓	สงเปือย	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๑๗๘	นาง สุนิสา สืออ่อน	๕	ทุ่งมน	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๑๗๙	นาง สมร จุมพिला	๑	โพนทัน	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๑๘๐	นาย เจษฎา ปัดภัย	๖	ย่อ	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๑๘๑	นาย สมพร ก้านบัว	๘	สงเปือย	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๑๘๒	นาย พิทักษ์ สุขแสง	๖	นาคำ	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๑๘๓	นาง นารี ชนะประสพ	๖	นาคำ	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๑๘๔	นาง กุสุมา จันทะเขตร์	๖	ดงเจริญ	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๑๘๕	นางสาว ภัทรวดี สอนองบุญ	๑	นาแก	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๑๘๖	นางสาว มันทนา สุดแสง	๖	ทุ่งมน	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๑๘๗	นาง วาสนา แหวนแก้ว	๑	แคนน้อย	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๑๘๘	นาย วิจิตร ไชยช่วย	๒	แคนน้อย	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๑๘๙	นาย สมพร เสียงใส	๑	เหล่าไฮ	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๑๙๐	นาย ณรงค์ จำปาแดง	๒	ลุมพุก	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๑๙๑	นาง มะลิ มนต์ขลัง	๖	ดงเจริญ	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร

ที่	ชื่อ - สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่เป็น	สาขา
๑๙๒	นาย กฤษณ์ สืออ่อน	๖	ทุ่งมน	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๑๙๓	นางสาว เสาวนีย์ ดีจิตร	๑	สงเปือย	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๑๙๔	นาย สวัสดิภาพ บุญทศ	๒	ลุมพุก	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๑๙๕	นาย บุญมี รุ่งเรือง	๒	ลุมพุก	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๑๙๖	นาง วิลัยพร รักษาศรี	๒	นาแก	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๑๙๗	นาง บุญกอง มาลัย	๓	แคนน้อย	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๑๙๘	นางสาว จิตติพร โคกศรี	๑๑	กู่จาน	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๑๙๙	นาง กัณหา กิจเกียรติ์	๓	แคนน้อย	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๒๐๐	นาง นิภาภรณ์ จันทร์สาม	๗	ย่อ	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๒๐๑	นางสาว ประนอม สมจิตร	๑	โพนทัน	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๒๐๒	นาง หนูกร เพียรจิตร	๗	กุดกุง	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๒๐๓	นาง ทองบล เทศสวัสดิ์	๗	กุดกุง	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๒๐๔	นาง ประยูร หอกคำ	๒	เหล่าไฮ	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๒๐๕	นาง อุไร วอทอง	๒	เหล่าไฮ	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๒๐๖	นาง สุวิมล สิริสังข์	๑	ดงแคนใหญ่	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๑	การเกษตร
๒๐๗	นาง ลำปาง เสมอใจ	๕	ลุมพุก	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๒	การเกษตร
๒๐๘	นางสาว กัลยา สงเปือย	๑๒	ลุมพุก	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๒	การเกษตร
๒๐๙	นาง นภัสวรรณ ประสมสู	๗	ทุ่งมน	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๒	การเกษตร
๒๑๐	นาง อนงค์ อารินทร์	๒	ดงแคนใหญ่	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๒	การเกษตร
๒๑๑	นาย ทะนาน นามแสง	๗	ลุมพุก	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๒	การเกษตร
๒๑๒	นาย ปราโมทย์ พันเดช	๙	กู่จาน	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๒	การเกษตร
๒๑๓	นาง ลำไพ ราชรินทร์	๒	กุดกุง	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๒	การเกษตร
๒๑๔	นาย สफल สายตา	๗	กุดกุง	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๒	การเกษตร
๒๑๕	นาย ประยงค์ ขวานทอง	๘	กู่จาน	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๒	การเกษตร
๒๑๖	นาย สุริยา สืออ่อน	๔	ทุ่งมน	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๒	การเกษตร
๒๑๗	นาง สมร จุมพिला	๑	โพนทัน	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๒	การเกษตร
๒๑๘	นางสาว นุชจรี สานนท์	๑	นาคำ	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๒	การเกษตร
๒๑๙	นาย ณรงค์ ชันอาษา	๑๑	กู่จาน	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๒	การเกษตร
๒๒๐	นาย ทวีศักดิ์ กลางนา	๗	นาแก	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๒	การเกษตร
๒๒๑	นาง สุพัฒน์ เสียงเสนาะ	๑	กุดกุง	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๒	การเกษตร
๒๒๒	นาย ไพฑูรย์ กองพันธ์	๖	ดงแคนใหญ่	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๒	การเกษตร
๒๒๓	นาย ชัยฤกษ์ ไชยชนะ	๓	กุดกุง	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๒	การเกษตร
๒๒๔	นางสาว ศศิภา ซาคำไฮ	๑๑	ย่อ	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๒	การเกษตร
๒๒๕	นาย สมชาย ศิลารักษ์	๑	ดงแคนใหญ่	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๒	การเกษตร
๒๒๖	นางสาว เบญจภรณ์ คล้ายมณี	๔	ลุมพุก	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๒	การเกษตร

ที่	ชื่อ - สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่เป็น	สาขา
๒๒๗	นาง นิพาภรณ์ สุโกสิ	๑	ดงแคนใหญ่	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๒	การเกษตร
๒๒๘	นางสาว มณฑกานต์ สุตะคาน	๙	ดงแคนใหญ่	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๒	การเกษตร
๒๒๙	นาย จตุรงค์ จันมา	๑	ดงแคนใหญ่	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๒	การเกษตร
๒๓๐	นางสาว เกศสุตา สองเมือง	๑	กู่จาน	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๒	การเกษตร
๒๓๑	นาย สุรพล เครือแสง	๓	นาคำ	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๒	การเกษตร
๒๓๒	นาง โสมพิศ แสนสวาท	๑	แคนน้อย	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๒	การเกษตร
๒๓๓	นาย สำราญ วันทา	๑๕	ลุมพุก	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๒	การเกษตร
๒๓๔	นาย ฤทธิเดช สายสีแก้ว	๒	ทุ่งมน	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๒	การเกษตร
๒๓๕	นาย ฉลองชัย นำภา	๕	กู่จาน	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๒	การเกษตร
๒๓๖	นาย วิเชียร นักपालะโถ	๕	กู่จาน	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๒	การเกษตร
๒๓๗	นาย ไพศาล ไชยนา	๕	กู่จาน	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๒	การเกษตร
๒๓๘	นางสาว นงค์เยา ไสยญาติ	๒	นาคำ	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๒	การเกษตร
๒๓๙	นาย อ่อนสา วรทรัพย์	๗	ลุมพุก	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๒	การเกษตร
๒๔๐	นาง วิภาวดี หนูอินทร์	๗	ลุมพุก	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๒	การเกษตร
๒๔๑	นาง ยุพา พิจารณ์	๒	ทุ่งมน	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๒	การเกษตร
๒๔๒	นาย วิชัย วงพิลา	๙	ย่อ	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๒	การเกษตร
๒๔๓	นาย ภัทรนพล หงวนไธสง	๑	โพนทัน	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๒	การเกษตร
๒๔๔	นาง ดลนภา ทองทา	๗	ลุมพุก	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๒	การเกษตร
๒๔๕	นาย ไพรัช ก้อนคำ	๙	สงเปือย	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๒	การเกษตร
๒๔๖	นาง อนงค์ วงลาชี	๘	ลุมพุก	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๒	การเกษตร
๒๔๗	นาย กลม ไชยช่วย	๑๕	ลุมพุก	คำเขื่อนแก้ว	๒๕๖๒	การเกษตร

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอคำเขื่อนแก้ว พ.ศ.๒๕๖๒)

๒.๒ ประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข

ตารางที่ ๑๖ แสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข

ปัญหาและกลุ่มของปัญหา	สภาพของปัญหา	แนวทางการแก้ไข	เป้าหมาย (พื้นที่/ชุมชน ที่ประสบปัญหา)	ความสำคัญเร่งด่วน
๑. ด้านพื้นที่และทรัพยากร การเกษตร ๑.๑ ทรัพยากรดิน	- ดินค่อนข้างเป็นดินทราย และมีโครงสร้างค่อนข้างแน่นทึบ	- ใส่ปุ๋ยคอก หรือปุ๋ยหมักอัตรา ๑-๒ ตันต่อไร่ ไถกลบตอซังพืชลงดิน ได้แก่ ฟางหรือตอซังข้าว ต้นข้าวโพด หรือเศษพืชตระกูลถั่ว ในช่วงการเตรียมดิน ไถกลบพืชปุ๋ยสด จากพืชตระกูลถั่ว ได้แก่ โสนอัฟริกัน ถั่วพุ่ม หรือถั่วเขียว โดยใช้เมล็ดพันธุ์อัตรา ๕-๗ กิโลกรัมต่อไร่ ปลุกก่อนทำนาเป็นระยะเวลา ๓๕-๕๐ วัน และเมื่อออกดอก ๕๐ % จึงไถกลบปลุกพืชตระกูลถั่ว ได้แก่ กระถินยักษ์ หรือถั่วมะแฮะ บริเวณคันนา แล้วทำการตัดใบหรือกิ่งอ่อนสับกลบเป็นปุ๋ยพืชสด	อำเภอคำเขื่อนแก้ว	ทุกหมู่บ้าน
๒. ด้านการผลิตและการตลาด (ตามรายชนิดที่สำคัญ) ๒.๑ ข้าว	- ราคาผลผลิตตกต่ำ - อยู่ห่างไกลแหล่งรับซื้อ	- ประกอบอาชีพเสริม - สร้างตลาดแบบขายตรง (ขายสินค้าจากผู้ผลิตไปยังผู้ซื้อโดยตรง) - เลือขายสินค้าให้กับจุดรับซื้อที่อยู่ใกล้ที่สุด	อำเภอคำเขื่อนแก้ว	ทุกหมู่บ้าน

ปัญหาและกลุ่มของปัญหา	สภาพของปัญหา	แนวทางการแก้ไข	เป้าหมาย (พื้นที่/ชุมชน ที่ประสบปัญหา)	ความสำคัญเร่งด่วน
๓. ด้านเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร ๓.๑ การรวมกลุ่ม	- ขาดการรวมกลุ่มของเกษตรกร	- จัดตั้งกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกข้าว เพื่ออำนาจในการต่อรองราคาผลผลิต - จัดตั้งกลุ่มเกษตรกร เพื่อการแปรรูปผลผลิตจากข้าว -	อำเภอคำเขื่อนแก้ว	ทุกหมู่บ้าน
๔. ด้านการแปรรูปผลผลิตและผลิตภัณฑ์ ๔.๑ การแปรรูปข้าว	- ขาดเทคโนโลยีในการแปรรูป	- จัดตั้งกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกข้าว เพื่อผลิตข้าวที่มีคุณภาพ - ศึกษานวัตกรรมการแปรรูปโดยสถาบันการศึกษาในพื้นที่หรือผู้ที่มีความเชี่ยวชาญ	อำเภอคำเขื่อนแก้ว	ทุกหมู่บ้าน

๒.๒.๑ การจัดทำ TOWS Matrix

ตารางที่ ๑๗ แสดงการวิเคราะห์ตาราง TOWS Matrix

<p style="text-align: center;">ปัจจัยภายใน</p> <p style="text-align: center;">ปัจจัยภายนอก</p>	<p>จุดแข็ง (Strengths : S)</p> <p>๑. มีพื้นที่ปลูกข้าวทุกหมู่บ้าน</p>	<p>จุดอ่อน (Weaknesses : W)</p> <p>๑. ขาดการรวมกลุ่มของเกษตรกร</p> <p>๒. เกษตรกรไม่มีความรู้เรื่องการแปรรูป</p>
<p>โอกาส (Opportunities : O)</p> <p>๑. มีแหล่งรับซื้อผลผลิตค่อนข้างมาก</p> <p>๒. มีหน่วยงานราชการให้ความรู้ เช่น กรมพัฒนาที่ดินให้ความรู้เรื่องการปรับปรุงบำรุงดิน สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมให้ความรู้เรื่องการจัดรูปที่ดินให้เหมาะสม</p> <p>๓. มีสถาบันการศึกษาในพื้นที่ให้ความรู้เรื่องการแปรรูปผลผลิตข้าว</p> <p>๔. พื้นที่ราบลุ่ม เหมาะแก่การเพาะปลูก</p>	<p>SO กลยุทธ์เชิงรุก</p> <p>๑. การเพิ่มปริมาณผลผลิตข้าว (S๑+O๒)</p> <p>๒. แปรรูปผลผลิตจากข้าวเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้า (S๑+O๓)</p> <p>๓. การจัดรูปที่ดินในพื้นที่ไม่เหมาะสม (S๑+O๒)</p>	<p>WO กลยุทธ์เชิงแก้ไข</p> <p>๑. การรวมกลุ่มเกษตรกรเพื่อผลิตข้าวพันธุ์ดี (W๑+O๒)</p> <p>๒. การรวมกลุ่มเกษตรกรเพื่อแปรรูปผลผลิตจากข้าว (W๑+O๓)</p>
<p>ภาวะคุกคาม (Threats : T)</p> <p>๑. ราคาผลผลิตแปรปรวน</p> <p>๒. บางพื้นที่มีน้ำท่วมขัง</p>	<p>ST กลยุทธ์ป้องกัน</p> <p>๑. สร้างตลาดแบบขายตรง (ผู้ผลิตขายสินค้าให้ผู้บริโภคโดยตรง) (S๑+T๑)</p> <p>๒. สร้างแหล่งเก็บน้ำในชุมชน (S๑+T๒)</p>	<p>WT กลยุทธ์เชิงรับ</p> <p>๑. รวมกลุ่มเกษตรกรเพื่อสร้างอาชีพเสริม เช่น การปลูกพืชอายุสั้น (W๑+T๒)</p>

กำหนดเป็นกลยุทธ์ ดังนี้

๑. กลยุทธ์เชิงรุก
 - ๑.๑ การเพิ่มปริมาณผลผลิตข้าว
 - ๑.๒ แปรรูปผลผลิตจากข้าวเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้า
 - ๑.๓ การจัดรูปที่ดินในพื้นที่ไม่เหมาะสม

๒. กลยุทธ์เชิงแก้ไข
 - ๒.๑ การรวมกลุ่มเกษตรกรเพื่อผลิตข้าวพันธุ์ดี
 - ๒.๒ การรวมกลุ่มเกษตรกรเพื่อแปรรูปผลผลิตจากข้าว

๓. กลยุทธ์ป้องกัน
 - ๓.๑ สร้างตลาดแบบขายตรง (ผู้ผลิตขายสินค้าให้ผู้บริโภคโดยตรง)
 - ๓.๒ สร้างแหล่งเก็บน้ำในชุมชน

๔. กลยุทธ์เชิงรับ
 - ๔.๑ รวมกลุ่มเกษตรกรเพื่อสร้างอาชีพเสริม เช่น การปลูกพืชอายุสั้น

บทที่ ๓

ทิศทาง/แนวทางการพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ/ตำบล

๓.๑ พัฒนาการผลิตรายสินค้า (พืช/ปศุสัตว์/ประมง)

๓.๑.๑ การจัดการผลผลิตทางการเกษตร

เป้าหมาย : เพื่อเพิ่มปริมาณผลผลิตด้านการเกษตร

กลยุทธ์ : การเพิ่มปริมาณผลผลิต

โครงการที่ ๑ โครงการรวมพลังสร้างมูลค่าจากไร่นาสู่สิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

โครงการที่ ๒ โครงการจัดงานวันถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อเริ่มต้นฤดูกาลผลิตใหม่

โครงการที่ ๓ โครงการส่งเสริมการผลิตปุ๋ยหมักชีวภาพ / น้ำหมักชีวภาพ

โครงการที่ ๔ โครงการปรับปรุงบำรุงดินด้วยปุ๋ยพืชสด

โครงการที่ ๕ โครงการรณรงค์ไม่เผาตอซัง

โครงการที่ ๖ โครงการส่งเสริมการเลี้ยงปลาในนาข้าว

โครงการที่ ๗ โครงการส่งเสริมการจัดทำไร่นาสวนผสม

โครงการที่ ๘ โครงการการป้องกันกำจัดศัตรูข้าวแบบผสมผสาน

โครงการที่ ๙ โครงการส่งเสริมการทำเกษตรทฤษฎีใหม่

๓.๒ พัฒนาเกษตรกร/กลุ่ม/องค์กร

๓.๒.๑ การรวมกลุ่มเกษตรกร

เป้าหมาย : เพื่อจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร

กลยุทธ์ : การรวมกลุ่มเกษตรกร

โครงการที่ ๑ โครงการส่งเสริมการแปรรูปผลิตภัณฑ์กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรและวิสาหกิจ

ชุมชน

๓.๓ พัฒนาพื้นที่และทรัพยากรการเกษตร

๓.๓.๑ แหล่งน้ำ

เป้าหมาย : เพื่อสร้างแหล่งเก็บน้ำในชุมชน ให้เพียงพอต่อการทำการเกษตร

กลยุทธ์ : สร้างแหล่งเก็บน้ำในชุมชน

โครงการที่ ๑ โครงการชุดสระน้ำในไร่นา

โครงการที่ ๒ โครงการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

๓.๔ การแปรรูปผลผลิตและพัฒนาผลิตภัณฑ์

๓.๔.๑ การแปรรูปผลผลิต

เป้าหมาย : เพื่อแปรรูปผลผลิตจากข้าวเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าและเพิ่มรายได้ให้คนในชุมชน

กลยุทธ์ : แปรรูปผลผลิตและเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร

โครงการที่ ๑ โครงการส่งเสริมการแปรรูปผลผลิตการเกษตร

โครงการรวมพลังสร้างมูลค่าจากไร่นาสู่สิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

๑. หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันเกิดปัญหาวิกฤตหมอกควันปกคลุม และเกิดฝุ่นละอองขนาดเล็กในหลายพื้นที่ของประเทศไทย โดยมีสาเหตุสำคัญประการหนึ่ง คือ การเผาในพื้นที่การเกษตร ซึ่งการเผาดังกล่าวส่งผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชน และเศรษฐกิจของประเทศเป็นอย่างมาก รวมทั้งยังส่งผลเสียต่อการทำอาชีพการเกษตรโดยตรง กล่าวคือ การเผาในพื้นที่การเกษตรยังเป็นการทำลายโครงสร้างและความอุดมสมบูรณ์ของดิน ทำให้ดินเสื่อมโทรม ขาดความอุดมสมบูรณ์ ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น และผลผลิตที่ได้รับต่ำกว่าที่ควรจะเป็นด้วย จึงควรสนับสนุนการนำเศษวัสดุการเกษตรมาทำประโยชน์ เพิ่มมูลค่า ทดแทนการเผา และมุ่งเน้นให้เกษตรกรใช้ประโยชน์จากเศษวัสดุการเกษตร เพื่อลดต้นทุน และเพิ่มมูลค่าจากเศษวัสดุการเกษตร

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินโครงการเป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ จึงเห็นควรจัดทำโครงการรวมพลังสร้างมูลค่าจากไร่นาสู่สิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน เพื่อถ่ายทอดความรู้ให้แก่เกษตรกร โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ก่อให้เกิดความสามัคคีในชุมชน และสามารถรักษาสิ่งแวดล้อมสร้างสมดุลระบบนิเวศในชุมชนอย่างยั่งยืน

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อจัดการเศษวัสดุการเกษตรให้เกิดประโยชน์ในพื้นที่และชุมชน

๒.๒ เพื่อลดการเผาวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร ลดปัญหาหมอกควันและสร้างสมดุลระบบนิเวศ ในชุมชน

๒.๓ เพื่อส่งเสริมการเพิ่มมูลค่าจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรมาใช้เป็นปัจจัยการผลิต และพลังงานชีวมวล

๓. เป้าหมาย

- เกษตรกรอำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร

๔. ระยะเวลาดำเนินงาน

- ตุลาคม ๒๕๖๑ – กันยายน ๒๕๖๕

๕. พื้นที่ดำเนินการ

- ๑๓ ตำบล

๖. กิจกรรม

- กิจกรรมอบรมการผลิตปุ๋ยอินทรีย์
- กิจกรรมรณรงค์การลดเผาในพื้นที่การเกษตร
- กิจกรรมจัดการเศษวัสดุการเกษตร

ที่	กิจกรรม	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
๑	จัดทำโครงการเพื่อเสนออนุมัติ								
๒	ประชุมชี้แจงคณะกรรมการบริหาร ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร ประจำตำบล อาสาสมัครเกษตรตำบล ผู้นำชุมชนและสมาชิก อบต.								
๓	ประสานงานกับศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว								
๔	ฝึกอบรมเกษตรกรผู้ร่วมโครงการฯ								
๕	มอบปัจจัยการผลิต								
๖	ดำเนินการตามโครงการฯ								
๗	ติดตามและประเมินผล								

๗. วิธีการดำเนินงาน

- ประชุม/วางแผนการดำเนินงาน
- คัดเลือกพื้นที่
- จัดทำหลักสูตรอบรม
- จัดอบรมเกษตรกร
- สรุปและรายงานผล

๘. งบประมาณ ๖๕๐,๐๐๐ บาท

- กิจกรรมอบรมการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ ๓๕๐,๐๐๐ บาท
- กิจกรรมรณรงค์การลดเผาในพื้นที่การเกษตร ๑๕๐,๐๐๐ บาท
- กิจกรรมจัดการเศษวัสดุการเกษตร ๑๕๐,๐๐๐ บาท

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

- เกษตรกรมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการนำเศษวัสดุการเกษตรมาใช้ประโยชน์ สามารถลดต้นทุน และสร้างมูลค่าเพิ่มขึ้นได้

- ชุมชนมีส่วนร่วมดำเนินการก่อให้เกิดความสามัคคีในชุมชน
- ลดการเผาเศษวัสดุการเกษตร และรักษาสิ่งแวดล้อมสร้างสมดุลระบบนิเวศในชุมชนอย่างยั่งยืน

โครงการจัดงานวันถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อเริ่มต้นฤดูกาลผลิตใหม่ (Field Day)

๑. หลักการและเหตุผล

ปัจจุบัน สถานการณ์การผลิตสินค้าเกษตรของเกษตรกรมีปัญหาในเรื่องต้นทุนการผลิตที่ค่อนข้างสูง ปัญหาโรค แมลง และพื้นดินขาดความอุดมสมบูรณ์ ทำให้ผลผลิตที่ได้มีปริมาณน้อย และมีคุณภาพต่ำ เกษตรกรส่วนใหญ่จึงประสบกับปัญหาการขาดทุน เกิดหนี้สิน และไม่สามารถพึ่งพาตนเองได้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมส่งเสริมการเกษตร จึงได้จัดตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ขึ้น เพื่อให้เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตรของชุมชนสำหรับแก้ไขจากปัญหาของชุมชน และสามารถตอบสนองความต้องการด้านการเกษตรของชุมชนได้ และเป็นเครื่องมือในการส่งเสริมการเกษตร โดยเน้นการเรียนรู้จากเกษตรกรต้นแบบที่ประสบความสำเร็จในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ในประเด็นการเพิ่มผลผลิต การลดต้นทุนการผลิต การพัฒนาคุณภาพและการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการผลิต ตลอดจนยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่องตลอดฤดูกาลผลิต เกษตรกรมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเกษตรกรต้นแบบ ในลักษณะของเกษตรกรสอนเกษตรกร เพื่อให้เกษตรกรที่มาเรียนรู้เกิดความรู้ ความเข้าใจ และเกิดจิตสำนึกในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ที่มีการใช้ปัจจัยการผลิตได้อย่างเหมาะสม และนำองค์ความรู้ที่ได้รับจาก ศพก. ไปประยุกต์ใช้เพื่อลดต้นทุนการผลิตเพิ่มปริมาณและคุณภาพของผลผลิต ผลผลิตสินค้าที่ค้ำประกันถึงสภาพแวดล้อม และมีระบบการผลิตที่พึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน รวมทั้งยังเป็นจุดที่ให้บริการข้อมูลข่าวสารและบริการด้านการเกษตรต่างๆ กับเกษตรกร อีกทั้งยังใช้เป็นจุดนัดพบในการพบปะพูดคุยของเจ้าหน้าที่กับเกษตรกร และเกษตรกรกับเกษตรกรด้วยกันเอง

อำเภอคำเขื่อนแก้ว ได้จัดตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) จำนวน ๑ ศูนย์ ณ บ้านโคกโก่ย์ หมู่ที่ ๙ ตำบลภูจาน อำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร จึงเห็นควรมีการจัดงานวันถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อเริ่มต้นฤดูกาลผลิตใหม่ (Field Day) เพื่อนำเสนอเทคโนโลยีที่เหมาะสมให้แก่เกษตรกรในการผลิตสินค้าเกษตรในพื้นที่ และให้เกษตรกรสามารถนำเทคโนโลยีไปใช้ในการปฏิบัติในฤดูกาลผลิตใหม่

๒. วัตถุประสงค์

- เพื่อให้เกษตรกรในพื้นที่สามารถใช้เทคโนโลยีและภูมิปัญญาที่มีความเหมาะสมกับพื้นที่ ในการเริ่มต้นการผลิตในปีการเพาะปลูกใหม่

- เพื่อให้เกษตรกรรู้จักและใช้ประโยชน์จากศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร
- เพื่อบริการด้านการเกษตรให้แก่เกษตรกร และสนับสนุนเกษตรกรในการเริ่มต้นการผลิตในปีเพาะปลูกใหม่

๓. เป้าหมาย

- ณ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อำเภอคำเขื่อนแก้ว บ้านโคกโก่ยก หมู่ที่ ๙ ตำบลภูจาน อำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร

๔. ระยะเวลาดำเนินงาน

- ตุลาคม ๒๕๖๑ – กันยายน ๒๕๖๕

๕. พื้นที่ดำเนินการ

- ตำบลภูจาน

๖. กิจกรรม

- กิจกรรมจัดทำฐานเรียนรู้ด้านการเกษตร ๑๐,๐๐๐ บาท
- กิจกรรมจัดนิทรรศการถ่ายทอดความรู้ด้านการเกษตร ๑๐,๐๐๐ บาท

๗. วิธีการดำเนินงาน

- ประชุม/วางแผนการดำเนินงาน
- คัดเลือกพื้นที่
- จัดทำหลักสูตรอบรม
- จัดอบรมเกษตรกร
- สรุปและรายงานผล

๘. งบประมาณ ๒๐,๐๐๐ บาท

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

- เกษตรกรในพื้นที่สามารถใช้เทคโนโลยีและภูมิปัญญาที่มีความเหมาะสมในการเริ่มต้นการผลิตในปีเพาะปลูกใหม่
- เกษตรกรรู้จักและใช้ประโยชน์จากศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร
- เกษตรกรได้รับการบริการด้านการเกษตรให้แก่เกษตรกร และสนับสนุนเกษตรกรในการเริ่มต้นการผลิตในปีเพาะปลูกใหม่

โครงการส่งเสริมการผลิตปุ๋ยหมักชีวภาพ / น้ำหมักชีวภาพ

๑. หลักการและเหตุผล

อำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร ในแต่ละปีเกษตรกรมีความต้องการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพเป็นจำนวนมาก ซึ่งในปัจจุบันพบว่าไม่เพียงพอต่อความต้องการทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ เนื่องจากธาตุอาหารบางตัวไม่ครบตามความต้องการของชนิดพืช รวมทั้งปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพที่จำหน่ายในท้องตลาดมีราคาสูง ทำให้ต้นทุนในการผลิตพืชสูง

เพื่อให้เกษตรกรในพื้นที่ มีปุ๋ยหมักชีวภาพใช้ในการเพาะปลูกพืชเพียงพอในแต่ละปีทั้งในด้านปริมาณด้านคุณภาพ รวมทั้งเป็นการลดต้นทุนการผลิตพืชอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน ซึ่งเป็นการสนับสนุนโครงการเศรษฐกิจพอเพียง ตามแนวพระราชดำริ จึงจำเป็นต้องจัดทำโครงการส่งเสริมการผลิตน้ำหมักชีวภาพ และปุ๋ยหมักชีวภาพ

๒. วัตถุประสงค์

- เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจในการผลิตปุ๋ยหมักชีวภาพในการเพาะปลูกพืช
- เพื่อลดต้นทุนในการปลูกพืช
- เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานโครงการเศรษฐกิจพอเพียงชุมชนในระดับอำเภอ

๓. เป้าหมาย

- เกษตรกรอำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร

๔. ระยะเวลาดำเนินงาน

- ตุลาคม ๒๕๖๑ – กันยายน ๒๕๖๕

๕. พื้นที่ดำเนินการ

- ๑๓ ตำบล

๖. กิจกรรม

ที่	กิจกรรม	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
๑	จัดทำโครงการเพื่อเสนออนุมัติ								
๒	ประชุมชี้แจงคณะกรรมการบริหาร ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร ประจำตำบล อาสาสมัครเกษตรตำบล ผู้นำชุมชนและสมาชิก อบต.								
๓	ประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง								
๔	ฝึกอบรมเกษตรกรผู้ร่วมโครงการฯ								
๕	มอบปัจจัยการผลิต								
๖	ดำเนินการตามโครงการฯ								
๗	ติดตามและประเมินผล								

๗. วิธีการดำเนินงาน

๑. ประชาสัมพันธ์ชี้แจงโครงการ
๒. ดำเนินการจัดซื้อ-จัดจ้าง
๓. ดำเนินงานตามโครงการ/กิจกรรม
๔. บริหารจัดการโครงการ
๕. ประเมินผลโครงการ

๘. งบประมาณ ๔,๔๗๒,๐๐๐ บาท

เป็นค่าใช้จ่ายในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ ในการทำปุ๋ยหมักชีวภาพแก่เกษตรกร ดังนี้

- ๑) ค่าอบรมเกษตรกร ๑,๐๔๐,๐๐๐ บาท
 - ๒) ค่าปัจจัยการผลิต ปุ๋ยอินทรีย์และน้ำหมักชีวภาพ เป็นเงิน ๓,๑๒๐,๐๐๐ บาท
 - ๓) ค่าติดตามและประเมินผล เป็นเงิน ๓๑๒,๐๐๐ บาท
- รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๔,๔๗๒,๐๐๐ บาท

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

๑. เกษตรกรเป้าหมายมีความรู้ ความเข้าใจและสามารถผลิตปุ๋ยชีวภาพเพื่อใช้ในการเพาะปลูก
๒. เกษตรกรเป้าหมายสามารถลดต้นทุนการผลิตในการเพาะปลูกพืช(ข้าว)

โครงการปรับปรุงบำรุงดินด้วยปุ๋ยพืชสด

๑. หลักการและเหตุผล

ผลผลิตทางการเกษตรปัจจุบันจะลดลงเรื่อยๆ สาเหตุเกิดจากหันไปใช้สารเคมี เพื่อเพิ่มผลผลิตต่อไร่ให้สูงขึ้น เมื่อถึงจุดหนึ่งพื้นดินหรือพื้นที่ทำการเพาะปลูกจะเกิดปฏิกิริยาทำให้ดินเสื่อม กรด้าง ไม่อุ้มน้ำ ไม่ร่วนซุย จึงจำเป็นต้องมีการปรับปรุงบำรุงดินให้กลับสภาพการใช้งานได้เหมือนเดิม โดยใช้ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยพืชสด ในการปรับปรุงบำรุงดิน ให้มีความสมบูรณ์ในการปลูกพืช เพื่อให้ผลผลิต เพิ่มขึ้นและสิ่งแวดล้อมดีขึ้นด้วย

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อปรับปรุงบำรุงดินให้อุดมสมบูรณ์
๒. เพื่อลดต้นทุนและใช้วัสดุในท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์
๓. เพื่อรักษาสภาพแวดล้อมและความสมดุลทางธรรมชาติ

๓. เป้าหมาย

- เกษตรกรอำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร

๔. ระยะเวลาดำเนินงาน

- ตุลาคม ๒๕๖๑ - กันยายน ๒๕๖๕

๕. พื้นที่ดำเนินการ

- ๑๓ ตำบล

๖. กิจกรรม

ที่	กิจกรรม	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
๑	จัดทำโครงการเพื่อเสนออนุมัติ								
๒	ประชุมชี้แจงคณะกรรมการบริหาร ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร ประจำตำบล อาสาสมัครเกษตรตำบล ผู้นำชุมชนและสมาชิก อบต.								
๓	ประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง								
๔	ฝึกอบรมเกษตรกรผู้ร่วมโครงการฯ								
๕	มอบปัจจัยการผลิต								
๖	ดำเนินการตามโครงการฯ								
๗	ติดตามและประเมินผล								

๗. วิธีการดำเนินงาน

๑. ประชุมชี้แจงเกษตรกรและรับสมัครเกษตรกรที่มีความสนใจเข้าร่วมโครงการ
หมู่บ้านละ ๒. จัดทำแปลงสาธิต ๕ ไร่ จำนวน ๑๓ แปลง

๓. ไถหว่านเมล็ดถั่วพุ่มเพื่อทำปุ๋ยพืชสด

๘. งบประมาณ ๓,๑๘๕,๐๐๐ บาท

- ค่าเมล็ดพันธุ์ถั่วพุ่ม ไร่ละ ๑๕๐ บาท เป็นเงิน ๑,๓๖๕,๐๐๐ บาท

- ค่าไถเตรียมดิน ไร่ละ ๒๐๐ บาท เป็นเงิน ๑,๘๒๐,๐๐๐ บาท

รวมเป็นเงิน ๓,๑๘๕,๐๐๐ บาท

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

๑. พื้นที่ทำการเกษตรของเกษตรกรมีความอุดมสมบูรณ์

๒. เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิตเองได้

๓. เกิดความสมดุลทางธรรมชาติและสภาพสิ่งแวดล้อมดีขึ้น

โครงการส่งเสริมการแปรรูปผลผลิตการเกษตร

๑. หลักการและเหตุผล

เนื่องจากผลผลิตทางการเกษตรมีมากทำให้ราคาตกต่ำ บางชนิดเก็บไว้ไม่ได้นานทำให้ผลผลิตเสียหายได้ง่าย ดังนั้นเพื่อเป็นการรักษาผลผลิตทางการเกษตรให้ได้เวลานานและเป็นการเพิ่มมูลค่าผลผลิต จึงจำเป็นต้องมีการแปรรูปถนอมอาหาร

๒. วัตถุประสงค์

- เพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิตทางการเกษตร
- เพื่อเก็บรักษาคุณภาพผลผลิตเกษตรได้เวลานาน

๓. เป้าหมาย

- เกษตรกรอำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร

๔. ระยะเวลาดำเนินงาน

- ตุลาคม ๒๕๖๑ – กันยายน ๒๕๖๕

๕. พื้นที่ดำเนินการ

- ๑๓ ตำบล

๖. กิจกรรม

- คัดเลือกเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ
- ระดมหุ้น ตั้งกองทุน
- แนะนำส่งเสริมอาชีพการเกษตร

๗. วิธีการดำเนินงาน

- ประชุม/วางแผนการดำเนินงาน
- คัดเลือกพื้นที่
- ระดมหุ้นสมาชิกและจัดตั้งกองทุน
- ฝึกอบรมเกษตรกรแนะนำส่งเสริมอาชีพการเกษตร

๘. งบประมาณ ๗๘๐,๐๐๐ บาท

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

- เกษตรกรมีแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรในพื้นที่
- เกษตรกรมีการผลิตด้านการเกษตรต่อเนื่อง
- เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นอย่างน้อย ๕,๐๐๐ บาท/ปี/ครัวเรือน

โครงการขุดสระน้ำในไร่นา

๑. หลักการและเหตุผล

เนื่องจากสภาพพื้นที่อำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร เป็นเขตอาศัยน้ำฝนและแหล่งน้ำธรรมชาติเกิดการตื่นเงินไม่สามารถกักเก็บน้ำไว้ใช้ประโยชน์ด้านการเกษตรได้ตลอดปี จึงทำให้เกษตรกรไม่มีการปลูกพืชในช่วงฤดูหลังเก็บเกี่ยวขาดรายได้ต่อเนื่อง

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการกักเก็บน้ำไว้ในพื้นที่ทำการเกษตรของเกษตรกร
๒. เพื่อบรรเทาปัญหาภัยแล้งและสภาพฝนทิ้งช่วง
๓. เพื่อกระจายการผลิตส่งผลให้เกษตรกรสามารถทำการเกษตรได้อย่างต่อเนื่องต่อเนื่องตลอดปี
๔. เพื่อเพิ่มผลผลิตและเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกร

๓. เป้าหมาย

- เกษตรกรอำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร

๔. ระยะเวลาดำเนินงาน

- ตุลาคม ๒๕๖๑ – กันยายน ๒๕๖๕

๕. พื้นที่ดำเนินการ

- ๑๓ ตำบล

๖. กิจกรรม

- คัดเลือกเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ
- ระดมหุ้น ตั้งกองทุน
- ขุดสระน้ำ
- แนะนำส่งเสริมอาชีพการเกษตร

๗. วิธีการดำเนินงาน

- ประชาสัมพันธ์โครงการ
- ระดมหุ้นสมาชิกและจัดตั้งกองทุน
- ขุดสระน้ำในไร่นา
- ผูกอบรวมเกษตรกรแนะนำส่งเสริมอาชีพการเกษตร

๘. งบประมาณ ๓,๙๐๐,๐๐๐ บาท

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

- เกษตรกรมีแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรในพื้นที่
- เกษตรกรมีการผลิตด้านการเกษตรต่อเนื่อง
- เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น อย่างน้อย ๑๐,๐๐๐ บาท / ปี / ครัวเรือน

โครงการรณรงค์ไม่เผาตอซัง

๑. หลักการและเหตุผล

การเพาะปลูกข้าวที่ผ่านมา ได้มีการนำเอาทรัพยากรธรรมชาติมาใช้ในการผลิตโดยขาดความรู้และขาดการบริหารจัดการที่เหมาะสม ทำให้ดินที่อุดมสมบูรณ์ลดลงและเสื่อมโทรมส่งผลให้ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น การไถกลบตอซังข้าวเป็นอีกวิธีการหนึ่งที่ส่งเสริมให้ผลผลิตข้าวสูงขึ้นคุณภาพดินดีขึ้น เพราะเป็นการเพิ่มอินทรีย์วัตถุให้แก่ดิน

๒. วัตถุประสงค์

๑. ส่งเสริมให้เกษตรกรได้ตระหนักถึงประโยชน์ ของการไถกลบตอซังข้าว
๒. เพื่อเป็นการปรับปรุงบำรุงดินให้อุดมสมบูรณ์
๓. เพื่อลดการใช้สารเคมี
๔. เพื่อเพิ่มผลผลิตข้าว

๓. เป้าหมาย

- เกษตรกรอำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร

๔. ระยะเวลาดำเนินงาน

- ตุลาคม ๒๕๖๑ – กันยายน ๒๕๖๕

๕. พื้นที่ดำเนินการ

- ๑๓ ตำบล

๖. กิจกรรม

๑. ขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ร่วมโครงการ
๒. ประชุมชี้แจงตั้งกองทุนฝึกอบรม
๓. จัดฝึกอบรมเกษตรกรเป้าหมาย
๔. จัดงานสาธิตการไถกลบตอซังข้าว
๕. ประเมินผลและวางแผนการดำเนินงานในปีต่อไป

๗. วิธีการดำเนินงาน

รายละเอียดโครงการ ดังนี้

- คัดเลือกเกษตรกรร่วมโครงการ จำนวน ๓๐๐ ราย พื้นที่ ๑,๕๐๐ ไร่
- จัดฝึกอบรมเกษตรกร
- จัดงานวันสาธิตการไถกลบตอซังข้าว
- สนับสนุนเกษตรกร

๘. งบประมาณ ๗๘๐,๐๐๐ บาท

- สาธิตการไถกลบตอซังข้าว
- สนับสนุนงบประมาณค่าไถกลบตอซังแปลงเรียนรู้

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

- เกษตรกรได้รับความรู้และเห็นประโยชน์ของการไถกลบตอซัง
- เกษตรกร มีการรวมกลุ่มทำกิจกรรมการเกษตรอินทรีย์ เพื่อตอบสนองนโยบายของรัฐบาล
- เกษตรกรลดต้นทุนการผลิต ลดการใช้ปุ๋ยเคมี
- ส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

๒	ประชุมชี้แจงคณะกรรมการบริหาร ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร ประจำตำบล อาสาสมัครเกษตรตำบล ผู้นำชุมชนและสมาชิก อบต.								
๓	ประสานงานที่เกี่ยวข้อง								
๔	ฝึกอบรมเกษตรกรผู้ร่วมโครงการฯ								
๕	มอบปัจจัยการผลิต								
๖	ดำเนินการตามโครงการฯ								
๗	ติดตามและประเมินผล								

๗. วิธีการดำเนินงาน

- ระดมหุ้นสมาชิกหุ้นๆละ ๑๐๐ บาท คัดเลือกคณะดำเนินงาน ตั้งกฎระเบียบดำเนินงาน
- ฝึกอบรมสมาชิก ๒ รุ่น / ๕๐ / ๒ วัน
- จัดหาพันธุ์ปลาและวัสดุอุปกรณ์

๘. งบประมาณ ๑,๓๐๐,๐๐๐ บาท

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

- เกษตรกรมีความรู้ ในการประกอบอาชีพการเลี้ยงปลา
- เกษตรกรจำนวน ๑,๓๐๐ ครัวเรือน มีรายได้เพิ่ม ๖,๐๐๐ / ปี

โครงการส่งเสริมการจัดทำไร่นาสวนผสม

๑. หลักการและเหตุผล

การประกอบอาชีพการเกษตรในปัจจุบัน การจัดการเกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรธรรมชาติซึ่งได้แก่ ที่ดิน แหล่งน้ำ ป่าไม้ ไม่เหมาะสม การใช้ปุ๋ยเคมี การใช้สารเคมี ไม่ถูกวิธี ส่งผลให้ผลผลิตตอบแทนไม่คุ้มค่า ประสบภาวะขาดทุนเกษตรกรผู้ประกอบอาชีพยิ่งจนลง โดยเฉพาะรายได้ทางการเกษตรซึ่งเกิดจากการทำนา เพียงอย่างเดียวต้องประสบปัญหาจากสภาพทางธรรมชาติและ ด้านการตลาด ราคาไม่แน่นอนการจัดทำโครงการ ไร่นาสวนผสม เป็นอีวิธีหนึ่งที่จะเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้ที่ดิน แหล่งน้ำให้เกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งจะทำให้เกษตรกรมีกิจกรรมการผลิต และเกิดรายได้อย่างต่อเนื่องตลอดปี

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้เกษตรกรมีรายได้อย่างต่อเนื่อง
๒. สร้างอาชีพและรายได้ให้กับชุมชน
๓. ใช้พื้นที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด
๔. มีแหล่งอาหารตลอดปี
๕. เพื่อให้มีความรู้และทักษะด้านการจัดการ การตลาดและการผลิตเชิงธุรกิจ

๓. เป้าหมาย

- เกษตรกรอำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร

๔. ระยะเวลาดำเนินงาน

- ตุลาคม ๒๕๖๑ – กันยายน ๒๕๖๕

๕. พื้นที่ดำเนินการ

- ๑๓ ตำบล

๖. กิจกรรม

ที่	กิจกรรม	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
๑	จัดทำโครงการเพื่อเสนออนุมัติ								
๒	ประชุมชี้แจงคณะกรรมการบริหารศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล อาสาสมัครเกษตรตำบล ผู้นำชุมชนและสมาชิก อบต.								
๓	ประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง								
๔	ฝึกอบรมเกษตรกรผู้ร่วมโครงการฯ								
๕	มอบปัจจัยการผลิต								
๖	ดำเนินการตามโครงการฯ								
๗	ติดตามและประเมินผล								

๗. วิธีการดำเนินงาน

- คัดเลือกแปลงตัวอย่างหมู่บ้านละ ๑ แปลง ๆ ละ ๕ ไร่
- จัดอบรมและทัศนศึกษาดูงานเกษตรกรที่ร่วมโครงการ
- จัดตั้งกองทุน,วางแผนการผลิต , ตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน , ตั้งกฎระเบียบข้อบังคับ
- จัดหาพันธุ์พืช , สัตว์ , ปลา ติดตาม
- แนะนำให้ความรู้
- ถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตแก่เกษตรกร (กลุ่มขยายเครือข่าย)

๘. งบประมาณ ๔,๖๘๐,๐๐๐ บาท

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

- เกษตรกรเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการวางแผนการผลิตได้ถูกต้องเหมาะสม
- ลดปัญหาการอพยพและคนว่างงาน
- สร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน
- เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นและต่อเนื่อง

โครงการการป้องกันกำจัดศัตรูข้าวแบบผสมผสาน

๑. หลักการและเหตุผล

จากนโยบาย กรมส่งเสริมการเกษตร ให้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรประจำตำบล ไปเยี่ยมเยียนเกษตรกรและสำรวจข้อมูลพื้นฐานการเกษตรของแต่ละหมู่บ้านพบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ มีปัญหาโรค “แมลงศัตรูข้าว” ระบาด ซึ่งผลทำให้ผลผลิตข้าวของเกษตรกรไม่ได้ผลเท่าที่ควรและอีกอย่างหนึ่ง ทางกรมส่งเสริมการเกษตร ไม่มีงบประมาณในการเปิดโรงเรียน ให้ความรู้ดังกล่าว จึงได้สนับสนุน จากองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อมาจัดฝึกอบรมให้ความรู้แก่เกษตรกรต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันกำจัดศัตรูข้าวแบบผสมผสาน
๒. เพื่อให้เกษตรกรสามารถเลือกสรรวิธีการป้องกันกำจัดศัตรูข้าวได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพในการควบคุมศัตรูพืช
๓. เพื่อให้เกษตรกรรู้จักเลือกใช้ศัตรูธรรมชาติแทนการใช้สารเคมี
๔. เพื่อให้เกษตรกร เลือกใช้สารเคมีอย่างถูกต้องเพื่อรักษาศัตรูธรรมชาติ

๓. เป้าหมาย

- เกษตรกรอำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร

๔. ระยะเวลาดำเนินงาน

- ตุลาคม ๒๕๖๑ - กันยายน ๒๕๖๕

๕. พื้นที่ดำเนินการ

- ๑๓ ตำบล

๖. กิจกรรม

ที่	กิจกรรม	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
๑	จัดทำโครงการเพื่อเสนออนุมัติ								
๒	ประชุมชี้แจงคณะกรรมการบริหาร ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร ประจำตำบล อาสาสมัครเกษตรตำบล ผู้นำชุมชนและสมาชิก อบต.								
๓	ประสานงานที่เกี่ยวข้อง								
๔	ฝึกอบรมเกษตรกรผู้ร่วมโครงการฯ								
๕	มอบปัจจัยการผลิต								
๖	ดำเนินการตามโครงการฯ								
๗	ติดตามและประเมินผล								

๗. วิธีการดำเนินงาน

- ประชุม/วางแผนการดำเนินงาน
- คัดเลือกพื้นที่
- จัดทำหลักสูตรอบรม
- จัดอบรมเกษตรกร
- สรุปและรายงานผล

๘. งบประมาณ ๒๖๐,๐๐๐ บาท

รายละเอียดค่าใช้จ่าย ของโครงการป้องกันและกำจัดศัตรูข้าวโดยวิธีผสมผสานแต่ละปีของ อำเภอ
คำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร

ที่	รายการ
-----	--------

๑	ค่าอาหารกลางวัน
๒	ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม
๓	ค่าวัสดุในการฝึกอบรม สมุดปกอ่อน ปากกา
๔	ค่ายานพาหนะสำหรับเกษตรกรไป-กลับเหมาจ่าย ค่าตอบแทนวิทยากร
๕	ปัจจัยการผลิตเชื้อราไตรโคเดอร์มา
รวม ๕ รายการ	

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

๑. เกษตรกรเข้าใจหลักการการป้องกันและกำจัดศัตรูพืชแบบผสมผสาน
๒. เกษตรกรสามารถเลือกสรรวิธีการในการป้องกันและกำจัดศัตรูข้าวได้อย่างเหมาะสม และมีประสิทธิภาพในการควบคุมศัตรูพืช
๓. เกษตรกรสามารถรู้จักเลือกใช้ศัตรูธรรมชาติแทนการใช้สารเคมี
๔. เกษตรกรสามารถเลือกใช้สารเคมีอย่างถูกต้องเพื่อรักษาศัตรูธรรมชาติ

โครงการส่งเสริมการทำเกษตรทฤษฎีใหม่

๑. หลักการและเหตุผล

การที่จะให้เกษตรกรโดยเฉพาะเกษตรกรรายย่อย สามารถอยู่รอดได้ในสภาพเศรษฐกิจปัจจุบัน จำเป็นต้องมีรูปแบบการเกษตรและเทคโนโลยีในการผลิตที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ แหล่งน้ำ ทุน แรงงาน การตลาด และประสบการณ์ของตัวเกษตรกรเอง ซึ่งทางเลือกหนึ่งที่จะนำไปสู่ระบบเกษตรกรรมที่ยั่งยืน คือ การทำการเกษตรในลักษณะไร่นาสวนผสม/เกษตรผสมผสาน/เกษตรทฤษฎีใหม่ โดยปรับเปลี่ยนกิจกรรมการเกษตรที่มีหลายๆกิจกรรม เป็นการลดความเสี่ยง มีรายได้อย่างต่อเนื่อง ลดการใช้สารเคมี อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งสามารถเลี้ยงตัวเองได้

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้เกษตรกรมีรายได้

๒. เพื่อลดอัตราการเสี่ยงด้านราคาและลดต้นทุนการผลิต

๓. เพื่ออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๓. เป้าหมาย

- เกษตรกรอำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร

๔. ระยะเวลาดำเนินงาน

- ตุลาคม ๒๕๖๑ – กันยายน ๒๕๖๕

๕. พื้นที่ดำเนินการ

- ๑๓ ตำบล

๖. กิจกรรม

ที่	กิจกรรม	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
๑	จัดทำโครงการเพื่อเสนออนุมัติ								
๒	ประชุมชี้แจงคณะกรรมการบริหาร ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร ประจำตำบล อาสาสมัครเกษตรตำบล ผู้นำชุมชนและสมาชิก อบต.								
๓	ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง								
๔	ฝึกอบรมเกษตรกรผู้ร่วมโครงการฯ								
๕	มอบปัจจัยการผลิต								
๖	ดำเนินการตามโครงการฯ								
๗	ติดตามและประเมินผล								

๗. วิธีการดำเนินงาน

- ประชุม/วางแผนการดำเนินงาน
- คัดเลือกพื้นที่
- จัดทำหลักสูตรอบรม
- จัดอบรมเกษตรกร
- สรุปและรายงานผล

๘. งบประมาณ ๑,๓๐๐,๐๐๐ บาท

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

๑. เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น
๒. เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิตและอัตราเสี่ยงในราคาผลผลิต
๓. ทรัพยากรธรรมชาติและสภาพแวดล้อมไม่ถูกทำลาย

โครงการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

๑. หลักการและเหตุผล

บริเวณสองฝั่งห้วยพันหมเป็นพื้นที่อุดมสมบูรณ์ไปด้วยสัตว์น้ำที่สเนียภาพสองฟากฝั่งสวยงาม มีน้ำตลอดทั้งปี หากเพิ่มกิจกรรมการเลี้ยงปลาในกระชัง และปลูกผักปลอด

สารพิษ บริเวณสองฟากฝั่งมีกิจกรรมล่องแพตกปลา ค้างคิง ก็จะกลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรได้

๒. วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาศักยภาพแหล่งน้ำธรรมชาติให้เกิดคุณค่าและรักษาสภาพแวดล้อมให้คนในชุมชนรักและหวงแหนธรรมชาติของตนเอง

๓. เป้าหมาย

- เกษตรกรอำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร

๔. ระยะเวลาดำเนินงาน

- ตุลาคม ๒๕๖๑ – กันยายน ๒๕๖๕

๕. พื้นที่ดำเนินการ

- ตำบลกุดกุง อำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร

๖. กิจกรรม

- จัดเวทีชาวบ้าน/ทำประชาพิจารณ์
- ศึกษาข้อมูล/วิเคราะห์/สังเคราะห์ข้อมูล/ผลกระทบชุมชน
- วางแผน
- งบประมาณ
- ผู้รับผิดชอบ
- กลับไปสู่กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนในการตัดสินใจรับ/ไม่รับหลักการ

๗. วิธีการดำเนินงาน

- ประชุม/วางแผนการดำเนินงาน
- คัดเลือกพื้นที่
- จัดอบรมเกษตรกร
- สรุปและรายงานผล

๘. งบประมาณ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

๑. ทางตรง

- เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร/สร้างงานคือเลี้ยงปลาในกระชัง,ปลูกผักปลอดสารพิษ

๒. ทางอ้อม

- รักษาสภาพแวดล้อม,เพิ่มศักยภาพของแหล่งน้ำธรรมชาติสร้างนิสัยให้คนรักและหวงแหนธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของตนเอง

บรรณานุกรม

กรมการปกครอง.๒๕๕๔. ฝ่ายทะเบียนและบัตรอำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร จำนวนประชากร
กระทรวงมหาดไทย.

กรมการพัฒนาชุมชน.๒๕๕๔. สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร ข้อมูล จปฐ. ปี
๒๕๕๔.กระทรวงมหาดไทย.

กระทรวงคมนาคม. **ชั้นข้อมูลเส้นทางถนน** (ข้อมูลสารสนเทศภูมิศาสตร์)

กรมพัฒนาที่ดิน. **ชั้นข้อมูลชุดดิน** (ข้อมูลสารสนเทศภูมิศาสตร์)

กรมพัฒนาที่ดิน. **การใช้ประโยชน์ที่ดิน** (ข้อมูลสารสนเทศภูมิศาสตร์)

กรมพัฒนาที่ดิน. **ระดับความเหมาะสมของพื้นที่** (ข้อมูลสารสนเทศภูมิศาสตร์)

กรมชลประทาน. **ข้อมูลโครงการอ่างเก็บน้ำ** แหล่งที่มา :

กรมปศุสัตว์.๒๕๕๔.สำนักงานปศุสัตว์อำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร

กรมพัฒนาที่ดิน.๒๕๕๑. เอกสารวิชาการเลขที่ ๐๓/๑๒/๕๑ **เขตการใช้ที่ดินอำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัด
ยโสธร** .กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.

กรมส่งเสริมการเกษตร.๒๕๕๔. สำนักงานเกษตรอำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร. กระทรวงเกษตรแล
สหกรณ์.

กรมส่งเสริมการเกษตร. ๒๕๖๒. รายงานผลการวัดแปลง แหล่งที่มา :

<http://ssmap.doae.go.th/geofarmer/>

กรมส่งเสริมการเกษตร. ๒๕๖๑. ระบบสารสนเทศการผลิตทางการเกษตร

แหล่งที่มา : <https://production.doae.go.th/>

เว็บไซต์ไทยตำบลดอทคอม. ข้อมูลอำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร. แหล่งที่มา :

<http://www.thaitambon.com/tambon>

สำนักงานที่ดินจังหวัดยโสธร สาขาคำเขื่อนแก้ว. ๒๕๕๓. พื้นที่ถือครองของประชากรอำเภอคำเขื่อนแก้ว.

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.

สำนักงานสถิติแห่งชาติ. ๒๕๕๗. ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด แบบปริมาณลูกโซ่ (ปีอ้างอิง พ.ศ. ๒๕๔๕)

จำแนกตามสาขาการผลิต จังหวัดยโสธร.

ภาคผนวก

บัญชีสรุปโครงการพัฒนาและงบประมาณ

ตามแผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)

สำนักงานเกษตรอำเภอคำเขื่อนแก้ว อำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร

ประเภทแผน (โครงการ/กิจกรรม)	ปี ๒๕๖๑		ปี ๒๕๖๒		ปี ๒๕๖๓		ปี ๒๕๖๔		ปี ๒๕๖๕	
	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ
๑. พัฒนาการผลิตรายสินค้า (พืช/ปศุสัตว์/ประมง) โครงการรวมพลังสร้างมูลค่าจากไร่นาสู่ สิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน	๑๓ ตำบล	๖๕๐,๐๐๐	๑๓ ตำบล	๖๕๐,๐๐๐	๑๓ ตำบล	๖๕๐,๐๐๐	๑๓ ตำบล	๖๕๐,๐๐๐	๑๓ ตำบล	๖๕๐,๐๐๐
โครงการจัดงานวันถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อ เริ่มต้นฤดูกาลผลิตใหม่	๑ ตำบล	๒๐,๐๐๐	๑ ตำบล	๒๐,๐๐๐	๑ ตำบล	๒๐,๐๐๐	๑ ตำบล	๒๐,๐๐๐	๑ ตำบล	๒๐,๐๐๐
โครงการส่งเสริมการผลิตปุ๋ยหมักชีวภาพ / น้ำหมักชีวภาพ	๑๓ ตำบล	๔,๔๗๒,๐๐๐	๑๓ ตำบล	๔,๔๗๒,๐๐๐	๑๓ ตำบล	๔,๔๗๒,๐๐๐	๑๓ ตำบล	๔,๔๗๒,๐๐๐	๑๓ ตำบล	๔,๔๗๒,๐๐๐
โครงการปรับปรุงบำรุงดินด้วยปุ๋ยพืชสด	๑๓ ตำบล	๓,๑๘๕,๐๐๐	๑๓ ตำบล	๓,๑๘๕,๐๐๐	๑๓ ตำบล	๓,๑๘๕,๐๐๐	๑๓ ตำบล	๓,๑๘๕,๐๐๐	๑๓ ตำบล	๓,๑๘๕,๐๐๐
โครงการรณรงค์ไม่เผาตอซัง	๑๓ ตำบล	๗๘๐,๐๐๐	๑๓ ตำบล	๗๘๐,๐๐๐	๑๓ ตำบล	๗๘๐,๐๐๐	๑๓ ตำบล	๗๘๐,๐๐๐	๑๓ ตำบล	๗๘๐,๐๐๐
โครงการส่งเสริมการเลี้ยงปลาในนาข้าว	๑๓ ตำบล	๑,๓๐๐,๐๐๐	๑๓ ตำบล	๑,๓๐๐,๐๐๐	๑๓ ตำบล	๑,๓๐๐,๐๐๐	๑๓ ตำบล	๑,๓๐๐,๐๐๐	๑๓ ตำบล	๑,๓๐๐,๐๐๐
โครงการส่งเสริมการจัดทำไร่นาสวนผสม	๑๓ ตำบล	๔,๖๘๐,๐๐๐	๑๓ ตำบล	๔,๖๘๐,๐๐๐	๑๓ ตำบล	๔,๖๘๐,๐๐๐	๑๓ ตำบล	๔,๖๘๐,๐๐๐	๑๓ ตำบล	๔,๖๘๐,๐๐๐
โครงการการป้องกันกำจัดศัตรูข้าวแบบ ผสมผสาน	๑๓ ตำบล	๒๖๐,๐๐๐	๑๓ ตำบล	๒๖๐,๐๐๐	๑๓ ตำบล	๒๖๐,๐๐๐	๑๓ ตำบล	๒๖๐,๐๐๐	๑๓ ตำบล	๒๖๐,๐๐๐
โครงการส่งเสริมการทำเกษตรทฤษฎีใหม่	๑๓ ตำบล	๑,๓๐๐,๐๐๐	๑๓ ตำบล	๑,๓๐๐,๐๐๐	๑๓ ตำบล	๑,๓๐๐,๐๐๐	๑๓ ตำบล	๑,๓๐๐,๐๐๐	๑๓ ตำบล	๑,๓๐๐,๐๐๐

ประเภทแผน (โครงการ/กิจกรรม)	ปี ๒๕๖๑		ปี ๒๕๖๒		ปี ๒๕๖๓		ปี ๒๕๖๔		ปี ๒๕๖๕	
	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ
๒. พัฒนาเกษตรกร/กลุ่ม/องค์กร โครงการส่งเสริมการแปรรูปผลิตภัณฑ์ กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรและวิสาหกิจชุมชน	๑๓ ตำบล	๑๐๐,๐๐๐	๑๓ ตำบล	๑๐๐,๐๐๐	๑๓ ตำบล	๑๐๐,๐๐๐	๑๓ ตำบล	๑๐๐,๐๐๐	๑๓ ตำบล	๑๐๐,๐๐๐
๓. พัฒนาพื้นที่และทรัพยากรการเกษตร โครงการขุดสระน้ำในไร่นา	๑๓ ตำบล	๓,๙๐๐,๐๐๐	๑๓ ตำบล	๓,๙๐๐,๐๐๐	๑๓ ตำบล	๓,๙๐๐,๐๐๐	๑๓ ตำบล	๓,๙๐๐,๐๐๐	๑๓ ตำบล	๓,๙๐๐,๐๐๐
โครงการท่องเที่ยวเชิงเกษตร	๑ ตำบล	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑ ตำบล	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑ ตำบล	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑ ตำบล	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑ ตำบล	๑,๐๐๐,๐๐๐
๔. การแปรรูปผลผลิตและพัฒนาผลิตภัณฑ์ โครงการส่งเสริมการแปรรูปผลผลิต การเกษตร	๑๓ ตำบล	๗๘๐,๐๐๐	๑๓ ตำบล	๗๘๐,๐๐๐	๑๓ ตำบล	๗๘๐,๐๐๐	๑๓ ตำบล	๗๘๐,๐๐๐	๑๓ ตำบล	๗๘๐,๐๐๐
รวมทั้งสิ้น	๒๒,๔๒๗,๐๐๐		๒๒,๔๒๗,๐๐๐		๒๒,๔๒๗,๐๐๐		๒๒,๔๒๗,๐๐๐		๒๒,๔๒๗,๐๐๐	

